

Årsregnskap for konsernet

Konsernregnskapet består av

63	Nøkkeltall
64	Resultatregnskap
65	Oppstilling av totalresultat
66	Oppstilling av finansiell stilling
68	Oppstilling av endringer i egenkapital
69	Oppstilling av kontantstrømmer
70	Noter til konsernregnskap

Noteoversikt konsernregnskap

71	Note 1	Regnskapsprinsipper
83	Note 2	Viktige regnskapsmessige estimater og vurderinger
87	Note 3	Konsoliderte selskaper i konsernet og inndeling i driftssegmenter
89	Note 4	Driftssegmenter og segmentinformasjon
94	Note 5	Virksomhetssammenslutninger og transaksjoner med ikke-kontrollerende eierinteresser
96	Note 6	Immaterielle eiendeler
102	Note 7	Varige driftsmidler
105	Note 8	Aksjer i tilknyttede selskaper og andre investeringer
109	Note 9	Biologiske eiendeler
113	Note 10	Andre varer
114	Note 11	Fordringer
116	Note 12	Finansielle instrumenter
120	Note 13	Gjeld, pantstillelse og garantiansvar
123	Note 14	Leasing
124	Note 15	Pensjoner
125	Note 16	Skatt
127	Note 17	Annen kortsiktig gjeld
128	Note 18	Resultat per aksje
129	Note 19	Utbytte per aksje
130	Note 20	Aksjekapital og aksjonærinformasjon
131	Note 21	Lønnskostnader, antall ansatte, godtgjørelse, lån til ansatte m.m.
133	Note 22	Poster som er slått sammen i regnskapet
134	Note 23	Omregningsdifferanser
135	Note 24	Nærstående parter
137	Note 25	Hendelser etter balansedagen
138	Note 26	Nye IFRS-standarder

Nøkkeltall

Alle tall i NOK 1.000 (periode 1.1–31.12)

	2018	2017
LSG børskurs på årets siste handledag	65,94	43,98
Utbetalt utbytte per aksje i perioden	1,50	1,30
Foreslått utbytte per aksje, utbetales neste år	2,00	1,50
Kontantstrøm fra drift, per aksje	4,67	6,19
Driftsinntekter	19.837.637	18.623.515
Netto rentebærende gjeld	2.546.412	2.262.167
Egenkapitalandel	60,4 %	56,4 %
Høstet volum (GWT)	162.039	157.767
Hoved- og nøkkeltall før verdjusteringer knyttet til biologiske eiendeler		
Driftsresultat før av- og nedskrivninger (EBITDA) før verdjusteringer	4.228.205	4.300.013
Driftsresultat (EBIT) før verdjusteringer	3.568.536	3.716.749
Resultat før skatt (PTP) før verdjusteringer	3.696.982	3.805.426
Driftsmargin før verdjusteringer	18,0 %	20,0 %
Resultatmargin før verdjusteringer (før skatt)	18,6 %	20,4 %
ROCE (annualisert) før verdjusteringer	22,3 %	25,8 %
Resultat per aksje før verdjusteringer	4,90	4,90
EBIT/kg før verdjusteringer	22,0	23,6
EBIT/kg eksklusive Villfangst, før verdjusteringer	19,6	21,1
Verdjusteringer knyttet til biologiske eiendeler		
Verdjusteringer knyttet til konsernets biologiske eiendeler (før skatt)	754.938	-1.716.309
Verdjusteringer knyttet til biologiske eiendeler i tilknyttede selskaper (etter skatt)	-2.959	4.351
Hoved- og nøkkeltall etter verdjusteringer knyttet til biologiske eiendeler		
Driftsresultat før av- og nedskrivninger (EBITDA)	4.983.143	2.583.705
Driftsresultat (EBIT)	4.323.474	2.000.440
Resultat før skatt (PTP)	4.448.961	2.093.467
Driftsmargin	21,8 %	10,7 %
Resultatmargin (før skatt)	22,4 %	11,2 %
ROCE	25,3 %	13,7 %
Resultat per aksje	5,77	2,94

Resultatregnskap

Alle tall i NOK 1.000 (periode 1.1–31.12)

Lerøy Sefood Group (Konsern)	Noter	2018	2017
Driftsinntekter og driftskostnader			
Driftsinntekter	4/24	19.837.637	18.623.515
Andre gevinster og tap	4	42.341	-3.927
Varekjøp	22/24	11.008.753	9.916.876
Endring i varelager	22	-630.477	-262.665
Lønn og andre personalkostnader	15/21	2.668.829	2.438.259
Andre driftskostnader	21	2.604.668	2.227.105
Driftsresultat før avskrivninger og verdjusteringer knyttet til biologiske eiendeler		4.228.205	4.300.013
Avskrivninger	6/7	659.669	583.265
Driftsresultat før verdjusteringer knyttet til biologiske eiendeler		3.568.536	3.716.749
Verdjusteringer knyttet til biologiske eiendeler	9	754.938	-1.716.309
Driftsresultat		4.323.474	2.000.440
Tilknyttet virksomhet og netto finans			
Inntekter fra tilknyttede selskaper	4/8	286.573	302.651
Netto finansposter	12/22/23	-161.087	-209.623
Resultat før skattekostnad		4.448.961	2.093.468
Sum skattekostnad	16	-851.002	-343.984
Årsresultat		3.597.959	1.749.484
Herav kontrollerende eierinteressers andel		3.437.042	1.749.494
Herav ikke-kontrollerende eierinteressers andel		160.917	-11
Resultat per aksje	18	5,77	2,94
Utvannet resultat per aksje	18	5,77	2,94

Note 1–26 er en integrert del av konsernregnskapet.

Oppstilling av totalresultat

Alle tall i NOK 1.000 (periode 1.1–31.12)

Lerøy Sefood Group (Konsern)	Noter	2018	2017
Årets resultat		3.597.959	1.749.484
Estimatavvik for pensjoner (inkludert tilknyttede selskaper)	8/15	-884	1.176
Omregningsdifferanser som i perioden er omklassifisert til resultat	23	0	-487
Poster som ikke vil bli omklassifisert til resultatet senere		-884	689
Omregningsdifferanser knyttet til datterselskaper	23	-11.993	42.239
Omregningsdifferanser fra tilknyttede selskaper	8/23	-1.640	32.334
Verdiendring på finansielle instrumenter (kontantstrømsikring)	12	21.553	20.338
Verdiendringer fra tilknyttede selskaper	8	-5.570	-2.772
Poster som senere kan bli omklassifisert til resultatet		2.350	92.139
Årets utvidede resultat		1.466	92.828
Totalresultat		3.599.425	1.842.312
Herav kontrollerende eierinteressers andel		3.438.508	1.842.322
Herav ikke-kontrollerende eierinteressers andel		160.917	-11

Postene i totalresultatet er etter skatt.

Note 1–26 er en integrert del av konsernregnskapet.

Oppstilling av finansiell stilling

Alle tall i NOK 1.000 (periode 1.1–31.12)

Lerøy Sefood Group (Konsern)	Noter	2018	2017
Anleggsmidler			
Utsatt skattefordel	16	14.311	28.852
Konsesjoner, rettigheter, goodwill	6/13	8.166.075	8.019.627
Bygninger, tomter, driftsmidler	7/13/14	6.606.948	5.148.271
Aksjer i tilknyttede selskaper	4/8/13	1.015.556	960.587
Andre investeringer	8/12	7.247	5.534
Langsiktige fordringer	11	67.777	122.836
Sum anleggsmidler		15.877.914	14.285.707
Omløpsmidler			
Biologiske eiendeler	9/13	5.564.447	4.458.095
Andre varer	10/13/22	1.315.292	991.186
Kundefordringer	11/12/13	2.152.414	1.972.438
Andre fordringer	11/12/13	426.511	436.590
Kontanter og kontantekvivalenter	12/13	3.036.154	3.514.096
Sum omløpsmidler		12.494.819	11.372.405
Sum eiendeler		28.372.733	25.658.112

Note 1–26 er en integrert del av konsernregnskapet.

Alle tall i NOK 1.000 (periode 1.1–31.12)

Lerøy Sefood Group (Konsern)	Noter	2018	2017
Egenkapital			
Aksjekapital	20	59.577	59.577
Egne aksjer	20	-30	-30
Overkurs		4.778.346	4.778.346
Sum innskutt egenkapital		4.837.893	4.837.893
Opptjent egenkapital			
		11.314.996	8.769.401
Ikke-kontrollerende eierinteresser		981.401	874.828
Sum egenkapital		17.134.291	14.482.122
Langsiktig gjeld			
Langsiktig rentebærende gjeld	12/13/14	4.550.698	4.946.254
Utsatt skatt	16	2.443.957	2.313.950
Pensjonsforpliktelse	15	3.566	3.113
Andre forpliktelse	12	62.843	96.202
Sum langsiktig gjeld		7.061.064	7.359.519
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld	12	1.486.119	1.310.098
Kortsiktige kreditter	12/13	1.031.868	830.009
Skyldige offentlige avgifter mv.		226.513	233.982
Betalbar skatt	16	678.075	819.884
Annen kortsiktig gjeld	12/13/17	754.803	622.498
Sum kortsiktig gjeld		4.177.378	3.816.471
Sum gjeld		11.238.442	11.175.990
Sum egenkapital og gjeld		28.372.733	25.658.112

Note 1–26 er en integrert del av konsernregnskapet.

Bergen, 12. april 2019

Styret i Lerøy Seafood Group ASA



Helge Singelstad
Styrets leder



Didrik Munch
Styremedlem



Karoline Møgster
Styremedlem



Britt Kathrine Drivenes
Styremedlem



Siri Lill Mannes
Styremedlem



Arne Møgster
Styremedlem



Hans Petter Vestre
Ansattes representant



Henning Beltestad
Konsernleder

Oppstilling av endringer i egenkapital

Alle tall i NOK 1.000 (periode 1.1–31.12)

Lerøy Sefood Group (Konsern)	Aksje- kapital	Egne aksjer	Overkurs	Om- regnings- differanser	Kontant- strøm- sikrings- reserve	Annen opptjent EK	IKE*	Total egen- kapital
Egenkapital per 01.01.17	59.577	-30	4.778.346	23.318	-65.574	7.744.311	935.478	13.475.426
Årsresultat 2017					-1.636	1.751.130	-11	1.749.483
Årets utvidede resultat				74.086	1.488	17.255	0	92.829
Totalresultat 2017	0	0	0	74.086	-148	1.768.385	-11	1.842.312
Transaksjoner med eierne								
Utdelt utbytte						-774.506	-60.032	-834.538
Utbytte på egne aksjer						387		387
Utløsning av ikke-kontrollerende eierinteresser						-858	-606	-1.464
Sum transaksjoner med eierne	0	0	0	0	0	-774.976	-60.638	-835.615
Egenkapital per 31.12.17	59.577	-30	4.778.346	97.404	-65.722	8.737.719	874.828	14.482.122
Årsresultat 2018					-574	3.437.616	160.917	3.597.959
Årets utvidede resultat				-13.633	21.554	-6.455	0	1.466
Totalresultat 2018	0	0	0	-13.633	20.980	3.431.161	160.917	3.599.425
Transaksjoner med eierne								
Utdelt utbytte						-893.661	-56.302	-949.963
Utbytte på egne aksjer						447		447
Innbetaling av ny egenkapital							2.207	2.207
Utløsning av ikke-kontrollerende eierinteresser						301	-249	53
Sum transaksjoner med eierne	0	0	0	0	0	-892.913	-54.344	-947.257
Egenkapital per 31.12.18	59.577	-30	4.778.346	83.771	-44.742	11.275.967	981.401	17.134.291

* Ikke-kontrollerende eierinteresser. Øvrige komponenter i egenkapitalen tilordnes morselskapets aksjonærer.

Egne aksjer

Lerøy Seafood Group ASA eier 297 760 egne aksjer av en total beholdning på 595 773 680 aksjer. Andel egne aksjer tilsvare 0,05 %. Kostpris på egne aksjer er i oppstillingen ovenfor splittet i to komponenter, hvor pålydende verdi på egne aksjer inngår

i gruppen for egne aksjer under innskutt egenkapital (-30 TNOK), og hvor betalt vederlag utover pålydende verdi på egne aksjer (-2 389 TNOK) inngår i gruppen for annen opptjent egenkapital. Gjennomsnittlig kostpris på egne aksjer utgjør kr 8,12 per aksje.

Oppstilling av kontantstrømmer

Alle tall i NOK 1.000 (periode 1.1–31.12)

Lerøy Sefood Group (Konsern)	Noter	2018	2017
Kontantstrømmer fra drift			
Resultat før skattekostnad		4.448.961	2.093.467
Periodens betalte skatt		-851.020	-493.896
Andre gevinster og tap		-42.341	-4.100
Avskrivninger	6/7	659.670	583.265
Resultateffekt for tilknyttet selskap	8	-286.573	-302.651
Endring i verdjustering knyttet til biologiske eiendeler	9	-754.937	1.716.309
Endring i varelager / biologiske eiendeler	9/10	-606.948	-262.661
Endring i kundefordringer	11	-142.135	237.117
Endring i leverandørgjeld		142.958	-56.569
Endring i netto pensjonsforpliktelse	15	-452	2.105
Poster klassifisert som finansieringsaktiviteter	22	161.087	209.623
Endring i andre tidsavgrensingsposter		54.298	-33.741
Netto kontantstrøm fra drift		2.782.566	3.688.269
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter			
Innbetalinger ved salg av varige driftsmidler	7	136.126	98.971
Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler	7	-1.793.193	-1.562.888
Utbetaling ved kjøp av immaterielle eiendeler	6	-91.632	-20.323
Innbetalinger ved salg av aksjer i tilknyttede selskaper og andre foretak	8	0	18.143
Utbetalinger ved kjøp av aksjer i tilknyttede selskaper og andre foretak	8	-8.814	-77.172
Innbetalinger av utbytte fra tilknyttede selskaper	4/24	245.200	164.015
Innbetalinger ved salg av konsernselskap og nedsalg til minoritet	4	52	0
Utbetalinger ved kjøp av konsernselskap og utløsning av minoriteter	5	-135.708	-5.009
Kontanter og kontantekvivalenter fra virksomhets sammenslutninger	3/5	19.875	1.194
Inn-/utbetalinger på andre lånefordringer (kortsiktige/langsiktige)		-13.481	-46.158
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter		-1.641.575	-1.429.227
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter			
Netto inn- og utbetalinger knyttet til kortsiktige kreditter	13	238.925	-393.173
Innbetalinger ved opptak av ny langsiktig gjeld	13	764.227	1.031.927
Utbetalinger ved nedbetaling av langsiktig gjeld	13	-1.515.036	-594.885
Innbetalinger knyttet til renteinntekter		26.229	21.391
Utbetalinger knyttet til rente- og finanskostnader		-185.969	-209.755
Innbetalinger av egenkapital		2.207	0
Utbetalinger av utbytte	19	-949.516	-834.151
Netto kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter		-1.618.933	-978.646
Netto kontantstrømmer for perioden		-477.942	1.280.396
Kontanter og kontantekvivalenter ved periodens begynnelse		3.514.096	2.233.700
Kontanter og kontantekvivalenter ved periodens slutt		3.036.154	3.514.096
Denne består av:			
Bankinnskudd mv.		3.036.154	3.514.096
Herav bundne midler		116.543	84.302
Ubenyttede trekkrettigheter		3.391.390	2.554.070

Note 1

Regnskapsprinsipper

Her presenteres regnskapsprinsipper og noter for konsernet Lerøy Seafood Group ASA. Regnskapsprinsipper og noter for Lerøy Seafood Group ASA (morselskap) presenteres separat etter konsernnotene. Dette skillet skyldes at konsernets regnskap avlegges i henhold til IFRS (International Financial Reporting Standards), mens morselskapets regnskap avlegges etter god regnskapsskikk i Norge.

Lerøy Seafood Group ASA er hjemmehørende i Norge og er notert på Oslo Børs. Foretakets konsernregnskap for regnskapsåret 2018 omfatter foretaket og dets datterselskaper (sammen referert til som "konsernet") og konsernets andel i tilknyttede selskaper. Lerøy Seafood Group ASA er et datterselskap av Austevoll Seafood ASA (52,69 % eid), som videre er eid 55,55 % av Laco AS.

Årsregnskapet ble avlagt av styret 12. april 2019.

(A) Erklæring om at finansregnskapet er i overensstemmelse med IFRS

Konsernregnskapet er avlagt i samsvar med internasjonale standarder for finansiell rapportering (IFRS) og fortolkninger fastsatt av International Accounting Standards Board (IASB) og vedtatt av EU. Regnskapet er avlagt basert på alle pliktige regnskapsstandarder (IFRS).

(B) Grunnlag for regnskapsutarbeidelsen

Regnskapet er presentert i norske kroner, avrundet til nærmeste hele tusen. Det er utarbeidet basert på historisk kost-prinsippet, med unntak av at følgende eiendeler og forpliktelser er balanseført til virkelig verdi: biologiske eiendeler, tapskontrakter knyttet til biologiske eiendeler, Fish Pool kontrakter, andre eiendeler, andre aksjer, terminkontrakter og rentebytteavtaler.

Utarbeidelse av finansregnskap i overensstemmelse med IFRS krever at ledelsen gjør vurderinger, utarbeider estimater og tar hensyn til forutsetninger som påvirker anvendelsen av regnskapsprinsipper og regnskapsførte beløp på eiendeler og forpliktelser, inntekter og kostnader. Estimater og tilhørende forutsetninger er basert på historisk erfaring og andre faktorer som anses som rimelige, forholdene tatt i betraktning. Disse beregningene danner grunnlaget for vurdering av balanseført verdi for eiendeler og forpliktelser som ikke kommer klart frem av andre kilder. Faktisk resultat kan avvike fra disse estimatene.

Estimater og de underliggende forutsetningene vurderes løpende. Endringer i regnskapsmessige estimater innregnes i den perioden endringene oppstår, dersom de kun gjelder denne perioden. Dersom endringer også gjelder fremtidige perioder, fordeles effekten over inneværende og fremtidige perioder.

Vurderinger ledelsen har gjort ved anvendelsen av IFRS-standardene som har betydelig effekt på finansregnskap og estimater, med betydelig risiko for vesentlige justeringer i det neste regnskapsåret, er redegjort for i note om viktige regnskapsmessige estimater og vurderinger.

Regnskapsprinsippene som fremkommer nedenfor, er anvendt konsistent for alle periodene som presenteres i konsernregnskapet,

Konsernregnskapet utarbeides etter IFRS, mens de norske datterselskapenes regnskaper utarbeides etter god regnskapsskikk i Norge. De utenlandske datterselskapenes regnskaper utarbeides etter aksepterte regnskapsprinsipper for det enkelte land. Regnskapsprinsipper for datterselskaper er endret der det er nødvendig for å sikre konsistens med prinsipper benyttet i konsernet (IFRS).

Konsernregnskapet er avlagt under forutsetning om fortsatt drift.

(C) Konsolideringsprinsipper Datterselskaper

Datterselskaper er alle enheter der konsernet har bestemmende innflytelse på enhetens finansielle og operasjonelle strategi, normalt gjennom eie av mer enn halvparten av stemmeberettiget kapital. Datterselskaper blir konsolidert fra det tidspunkt kontroll er overført til konsernet, og blir utelatt fra konsolidering når kontroll opphører. Transaksjoner, mellomværender samt urealiserte gevinster eller tap mellom selskaper i konsernet elimineres.

Ved kjøp av virksomhet anvendes oppkjøpsmetoden. Vederlaget som er ytt, måles til virkelig verdi av overførte eiendeler, pådratte forpliktelser og utstedte egenkapitalinstrumenter. Inkludert i vederlaget er også virkelig verdi av alle eiendeler eller forpliktelser som følge av avtale om betinget vederlag. Identifiserbare eiendeler, gjeld og betingede forpliktelser regnskapsføres til virkelig verdi på oppkjøpstidspunktet. Den del av kostpris som ikke kan tillegges spesifikke eiendeler,

representerer goodwill. Oppkjøp foretatt før 01.01.2004 er ikke korrigerert som følge av overgang til IFRS (benyttet valgadgang). Ved trinnvis oppkjøp vil konsernets eierandel fra tidligere kjøp verdsettes på nytt til virkelig verdi på kontrolltidspunktet. Verdiendringen resultatføres under regnskapslinjen for andre gevinster og tap.

IFRS 10 og IFRS 3 bygger hovedsakelig på enhetssynet ved måling av eiendeler og forpliktelser i forbindelse med oppkjøp hvor kontroll etableres. Unntaket er goodwill, hvor det er en valgadgang per oppkjøp mellom å regnskapsføre kun kontrollerende eiers andel eller 100 %.

For samtlige oppkjøp etter 2009 er det valgt virkelig verdi ved måling av ikke-kontrollerende interesser på oppkjøpstidspunktet. Det innebærer at goodwill innregnes også for ikke-kontrollerende eieres andel.

Selskapene som inngår i konsernet, er angitt i egen note om konsoliderte selskaper i konsernet.

Ikke-kontrollerende eierinteresser

Ikke-kontrollerende eierinteressers andel av resultatet etter skatt vises som egen linje etter konsernets årsresultat. Ikke-kontrollerende eierinteressers andel av egenkapitalen vises som egen linje under konsernets egenkapital. Transaksjoner med ikke-kontrollerende eierinteresser i datterselskaper behandles som egenkapitaltransaksjoner. Ved kjøp av aksjer fra ikke-kontrollerende eierinteresser føres forskjellen mellom vederlaget og aksjenes forholdsmessige andel av balanseført beløp av nettoeiendeler i datterselskapet mot egenkapitalen til morselskapets eiere. Gevinst eller tap ved salg til ikke-kontrollerende eierinteresser føres tilsvarende mot egenkapitalen.

Tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet

Tilknyttede selskaper er enheter der konsernet har betydelig innflytelse, men ikke kontroll, normalt 20–50% avstemmeberettiget kapital. Felleskontrollert virksomhet er investeringer i selskaper hvor konsernet sammen med andre har bestemmende innflytelse. Samarbeidet er basert på en kontraktsmessig avtale som regulerer sentrale samarbeidsforhold. Investeringer i tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet regnskapsføres etter egenkapitalmetoden. På oppkjøps-tidspunktet balanseføres investeringen til anskaffelseskost. Konsernets andel av resultat

etter skatt, samt avskrivning/nedskrivning på eventuelle merverdier, resultatføres og tillegges balanseført verdi av investeringen sammen med andel av ikke-resultatførte egenkapitalendringer, herunder utbytte. I resultatregnskapet vises resultatandelene under finansposter, mens eiendelene i balansen vises under finansielle anleggsmidler. Konsernets andel av urealisert internfortjeneste på transaksjoner mellom konsernet og de aktuelle selskapene elimineres. Regnskapsprinsipper i de tilknyttede selskapene / felleskontrollert virksomhet er harmonisert med konsernets regnskapsprinsipper (IFRS).

(D) Driftsinntekter

Driftsinntekter fra salg av varer innregnes i resultatregnskapet når kontroll over varen eller tjenesten er overført til kjøper. Kontroll er på generelt basis overført når varen eller tjenesten er levert til kunden i henhold til de avtalte kontraktsvilkår, og det er ved dette tidspunktet salget inntektsføres.

Forventede volumrabatter reduserer driftsinntekten og avsettes for løpende ved ethvert salg hvor dette er avtalt og presenteres som annen kortsiktig gjeld. Driftsinntektene er også fratrukket avgifter.

Inntekten reduseres med forventede kvalitetsavvik og returer basert på erfaringstall og konkret informasjon knyttet til de respektive leveransene. Konsernet leverer i stor grad ferskvarer, og returer vil derfor som regel være kjent kort tid etter at kunden har oppnådd kontroll over varen.

(E) Segmentrapportering

Driftssegmenter rapporteres på et mer aggregert nivå enn ved intern rapportering til konsernledelsen som følge av like økonomiske karakteristika som organisasjonsform og forretningsmessig risiko. Driftssegmentene til konsernet består av virksomhetsområdene: (1) Villfangst, (2) Havbruk og (3) Bearbeiding, Salg og Distribusjon. Sistnevnte segment omtales også som VAP, salg og distribusjon, hvor VAP står for "value added processing".

Noten om konsoliderte selskaper og inndeling i driftssegmenter gir en fullstendig beskrivelse av hvilke selskaper som inngår i de ulike segmentene, både direkte og gjennom indirekte eierskap.

Villfangst rapporteres som et driftssegment. Enheten består av de to underkonsernene Havfisk AS og Lerøy Norway

Note 1

Regnskapsprinsipper forts.

Seafoods AS. Havfisk-konsernet, som eier konsesjonene, er pålagt såkalt industriplikt i Stamsund, Melbu, Hammerfest, Båtsfjord, Honningsvåg og Kjøllefjord. Dette innebærer at konsesjonen er knyttet opp mot driften på anleggene på de respektive stedene. Havfisk har leid ut disse anleggene til Lerøy Norway Seafoods AS. Leietaker er ansvarlig for at driften blir opprettholdt. Men dersom leietaker innstiller driften, ligger det betingelser i konsesjonsvilkårene som forplikter Havfisk til å opprettholde driften på de nevnte stedene. Lerøy Seafood Group oppfatter derfor at de to selskapene, inkludert datterselskaper, er så vesentlig integrert med hverandre at de må vurderes som et felles driftssegment.

Havbruk rapporteres som et hovedsegment, men med tre separate driftssegmenter. Dette er (1) Region Nord, som omfatter Lerøy Aurora AS konsern, (2) Region Midt, som omfatter Lerøy Midt AS, og (3) Region Vest (også kalt Lerøy Sjøtroll), som omfatter Lerøy Vest AS, Sjøtroll Havbruk AS, Lerøy Kjærelva AS, Norsk Oppdrettsservice AS og Lerøy Ocean Harvest AS. Disse enhetene opererer i samme bransje og har de samme kundene, lik forretningsrisiko og like prosesser. Det eneste som skiller dem, er geografi. Det er derfor vurdert som hensiktsmessig å slå disse sammen til ett driftssegment.

Bearbeiding, Salg og Distribusjon er det tredje hovedsegmentet. Dette hovedsegmentet består av flere individuelle selskaper. Likhetsstrekk som felles bransje, forretningsrisiko og ensartede prosesser gjør at disse er slått sammen til ett driftssegment. De norske enhetene er: Lerøy Seafood AS, Lerøy Fossen AS, Bulandet Fiskeindustri AS, Lerøy Sjømatgruppen AS, Lerøy Alfheim AS, Lerøy Trondheim AS, Lerøy Delico AS konsern, Lerøy Nord AS, Laks- & Vildtcentralen AS, Sjømathuset AS, Lerøy Quality Group AS og Lerøy & Strudshavn AS. De utenlandske enhetene er: Rode Beheer BV konsern, Lerøy Sverige AB konsern, SAS Lerøy Seafood France konsern, Lerøy Seafood USA Inc, Lerøy Processing Spain S.L, Lerøy Portugal Lda, Lerøy Finland OY, Lerøy Turkey og Lerøy Germany GmbH.

Lerøy Seafood Group ASA og Preline Fishfarming System AS er ikke allokert til noen av segmentene.

(F) Valuta

Konsernregnskapet er presentert i norske kroner (NOK), som er funksjonell valuta for morselskapet og de norske datterselskapene. Pengeposter i utenlandsk valuta er vurdert

etter kursen ved regnskapsårets slutt. Valutagevinster og tap relatert til varekjøp og varesalg blir presentert som en del av regnskapslinjen for varekjøp. Se også punkt (V) om derivater, herunder valutaterminkontrakter, som benyttes for å styre valutarisiko.

(G) Immaterielle eiendeler

Goodwill

Goodwill representerer den restverdien som ikke kan fordeles på andre eiendeler eller gjeld ved kjøp av selskaper eller eiendeler. Goodwill ved kjøp av datterselskaper er inkludert i immaterielle eiendeler, mens goodwill ved kjøp av tilknyttede selskaper er inkludert i posten for aksjer i tilknyttede selskaper. Goodwill avskrives ikke (etter 1.1.2004), men testes årlig for verdifall og balanseføres til kostpris fratrukket akkumulerte nedskrivninger. Utsatt skatt i forbindelse med konsesjoner er ført mot goodwill.

Ved vurdering av behov for nedskrivning av goodwill blir denne allokert til aktuelle kontantgenererende enheter. Allokeringen skjer til de kontantgenererende enhetene eller gruppene som forventes å få fordeler av oppkjøpet.

Konsesjoner/rettigheter

Konsernets konsesjoner kan deles inn i to hovedgrupper: (1) konsesjoner knyttet til havbruk og (2) konsesjoner knyttet til villfangst (fiskerettigheter). I tillegg har konsernet enkelte andre immaterielle rettigheter.

Konsesjoner knyttet til havbruksvirksomheten avskrives ikke. Konsesjoner balanseføres til kostpris fratrukket eventuelle akkumulerte nedskrivninger. Konsesjonene testes årlig for verdifall. En oversikt over de ulike konsesjonene som inngår i dette virksomhetsområdet, med henblikk på både type, antall og volum, er gitt i note om immaterielle eiendeler. Nærmere redegjørelse som støtter vurderingen av at eiendelene har ubestemt utnyttbar levetid, er gitt under punkt (X) til slutt i beskrivelsen av regnskapsprinsipper.

Fiskerettighetene (konsesjonene) vurderes til anskaffelseskost, fratrukket eventuelle akkumulerte avskrivninger og tap ved verdifall. Konsesjonene består av grunnkvoter uten tidsbegrensning og strukturkvoter med en tidsbegrensning på hhv. 20 og 25 år. Strukturkvotene har bestemt utnyttbar levetid og blir avskrevet over lengden på strukturperioden.

Grunnkvotene har ubestemt utnyttbar levetid og blir ikke avskrevet, men årlig testet for verdifall. Strukturkvotene, som avskrives, oppfyller definisjonen av immaterielle eiendeler i henhold til IAS 38, fordi en strukturkvote er en juridisk rettighet, er identifiserbar og gir økonomiske fordeler som er kontrollerbare for selskapet. Siden det gjelder en tidsbegrenset rettighet, skal strukturkvoten avskrives over kvotens resterende levetid til null, da det ikke er et aktivt marked eller foreligger en forpliktelse for tredjemann til å erverve rettigheten når levetiden er slutt. Ifølge stortingsmelding nr. 21 (2006–2007) (Strukturpolitikk for fiskeflåten) vil strukturkvotene med forhåndsfastsatt tidsbegrensning etter utløpet av tildelingsperioden bli omfordelt innad i fartøygruppen «torsketrål» og dermed bli en del av fartøyenes grunnkvote. Dette innebærer at dersom en har strukturer i samsvar med gjennomsnittet for fartøygruppen, vil en opprettholde tilnærmet samme fangstvolum etter at perioden for strukturkvotene har utløpt. Nærmere informasjon om konsesjoner/fiskerettigheter gis i noten om immaterielle eiendeler.

Brorparten av øvrige immaterielle eiendeler består av vannrettigheter innenfor havbruk (smoltproduksjon). Det skilles mellom tidsbegrensede vannrettigheter som avskrives over rettighetenes levetid, og tidsubegrensede vannrettigheter som ikke avskrives, men som testes årlig for verdifall. Øvrige immaterielle eiendeler består av rettigheter som avskrives over levetiden (kontraktperioden).

(H) Varige driftsmidler

Varige driftsmidler er i regnskapet oppført til anskaffelseskost etter fradrag for akkumulerte avskrivninger og eventuelle tap ved verdifall. Avskrivningene er fordelt lineært over forventet utnyttbar levetid (avskrivningstid). Vesentlige deler av driftsmidler som har ulik avskrivningstid, dekomponeres og avskrives for seg.

Den forventede gjennomsnittlige utnyttbare levetiden for driftsmidlene, hensyntatt dekomponering, er estimert til:

• Tomter	Varig verdi
• Bygg og annen fast eiendom	20–25 år
• Maskiner og anlegg	5–15 år
• Skip	25 år
• Inventar, utstyr og annet løsøre	2,5–5 år

(I) biologiske eiendeler, tapskontrakter og dødelighetskostnader

biologiske eiendelene i konsernet består av levende fisk, i hovedsak laks og ørret, og i alle stadier av livssyklusen. Avhengig av hvor i livssyklusen fisken befinner seg, deles den inn i to hovedgrupper. Tidligst i livssyklusen inngår fisken i gruppe 1, rogn, yngel og settefisk. Fisken befinner seg da på land. Når fisken er stor nok til å bli satt ut i sjøen, går den over i gruppe 2, fisk i sjø (matfisk). I gruppen fisk i sjø inngår også undergruppen stamfisk, som brukes til å produsere rogn. Siden denne undergruppen er uvesentlig, behandles den på samme måte som øvrig fisk i sjø (matfisk).

I tillegg til laks og ørret består beholdningen også av rensefisk. Denne fiskearten benyttes i produksjonen av laks og ørret som et tiltak mot lakselus. Til tross for et betydelig antall produserte rensefisk, er både volum og verdi på denne arten relativt begrenset, og i regnskapsmessig sammenheng uvesentlig for konsernet. Derfor er denne arten av forenklingshensyn gruppert sammen med rogn, yngel og settefisk.

Biologiske eiendeler reguleres i IAS 41 Landbruk. Hovedregelen er at biologiske eiendeler skal måles til virkelig verdi fratrukket salgskostnader, med mindre virkelig verdi ikke kan måles på en pålitelig måte. Måling av virkelig verdi er regulert av IFRS 13. Med virkelig verdi menes den prisen som ville blitt oppnådd ved salg av eiendelen i en velordnet transaksjon mellom markedsdeltakere på måletidspunktet under gjeldende markedsforhold.

For rogn, yngel og settefisk samt rensefisk anses historisk kost å være en rimelig tilnærming til virkelig verdi grunnet liten biologisk omdanning (IAS 41.24). Denne vurderingen må sees i lys av at smolten i dag settes ut i sjøen når den har relativt lav vekt. Samtidig utgjør denne gruppen en begrenset andel av konsernets biologiske eiendeler målt i både volum og verdi. Dersom det i fremtiden skjer endringer som gjør at smolten som produseres, blir vesentlig større før den settes ut i sjøen, vil en ny vurdering måtte gjøres.

For fisk i sjø (matfisk) beregnes virkelig verdi ved hjelp av en kontantstrømbasert nåverdimodell på nivå tre i verdsettelseshierarkiet i IFRS 13. Nærmere informasjon om verdsettelseshierarkiet står i noten om finansielle instrumenter. I tråd med IFRS 13 legges høyeste og beste bruk av de biologiske

Note 1

Regnskapsprinsipper forts.

eiendelene til grunn i verdsettelsen. Hva angår prinsippet om høyeste og beste bruk, anser konsernet at fisken har optimal slaktevekt i det den når en levende vekt som tilsvarer 4 kilo sløyd vekt. Dette gir en levende vekt på 4,8 kg. Fisk som har en levende vekt på 4,8 kg eller mer, klassifiseres som slakteklar fisk (moden fisk), mens fisk som ennå ikke har oppnådd denne vekten, klassifiseres som ikke-slakteklar fisk (umoden fisk). For slakteklar fisk anses høyeste og beste bruk å være å slakte og selge fisken så raskt som mulig den påfølgende måneden etter balansedagen. For ikke-slakteklar fisk anses i utgangspunktet høyeste og beste bruk å være å oppdrette fisken videre til den oppnår optimal slaktevekt, og deretter slakte og selge den. Tidspunktet for slakting som benyttes ved verdsettelsen, kan imidlertid fremskyndes dersom lokalitetsspesifikke forhold tilsier det. Dette vil kunne være tilfellet ved biologiske utfordringer (sykdom, lusepåslag mv.).

Den kontantstrømbasert nåverdimodellen er uavhengig av historiske og foretaksspesifikke forhold. I et hypotetisk marked med perfekt konkurranse ville en hypotetisk kjøper av levende fisk maksimalt være villig til å betale nåverdien av den forventede fremtidige fortjenesten fra salg av fisken når den er slakteklar. Den forventede fremtidige fortjenesten, hensyntatt alle prisjusteringer og betalbare utgifter frem til ferdigstilling, utgjør kontantstrømmen. Det gjøres ikke fradrag for salgsutgifter, siden disse ikke kan observeres i markedet. De antas også å være uvesentlige.

Inngående kontantstrømmer beregnes som en funksjon av forventet volum multiplisert med forventet pris. For ikke-slakteklar fisk gjøres det fradrag for forventede gjenstående kostnader forbundet med å oppdrette fisken videre til frem til optimal slaktevekt. Kontantstrømmen diskonteres månedlig med en diskonteringsatts. Diskonteringsatts består av tre hovedkomponenter: (1) risiko for hendelser som påvirker kontantstrømmen, (2) hypotetisk konsesjonsleie og (3) tidsverdien av penger. Noten om viktige regnskapsmessige estimater og vurderinger inneholder mer detaljert informasjon om diskonteringen samt sensitivitetsanalyse.

Når det gjelder forventet biomasse (volum), er denne basert på faktisk antall individer i sjøen på balansedagen, justert for forventet dødelighet frem til slaktetidspunkt og multiplisert med forventet vekt per individ på slaktetidspunktet. Måleenheten er det enkelte individ. Men av praktiske hensyn utføres beregningen

på lokalitetsnivå. Levende vekt på fisk i sjø regnes om til sløyd vekt for å få samme måleenhet som prisene settes i.

Når det gjelder pris, tas det utgangspunkt i forward-priser fra Fish Pool. Dette begrunnes med at det ikke eksisterer effektive markeder for salg av levende fisk. Fish Pool er en markeds plass for finansielle kjøps- og salgsvtaler på superior norsk laks i størrelsen 3–6 kg sløyd vekt. På Fish Pool publiseres daglig oppdaterte fremtidspriser (forward-priser) for slaktet laks. Volumet er imidlertid begrenset. Markedet vurderes derfor i utgangspunktet til å ikke være tilstrekkelig aktivt og effektivt. Men til tross for dette mener konsernet at de observerbare fremtidsprisene likevel må anses som den beste tilnærmingen til en hypotetisk pris på salg av laks. Salg av ørret i Norge har et betydelig lavere volum, og har ikke tilsvarende observerbare markedspriser. Men historisk sett har ørretprisene vært tett korrelert med prisene på laks. Forward-prisene for laks benyttes derfor som et utgangspunkt også for vurdering av virkelig verdi på ørret. Forward-prisen for den måneden som fisken forventes slaktet i, benyttes i beregningen av forventet kontantstrøm. Prisen som er oppgitt hos Fish Pool, justert for eksporttillegg og clearing-kostnad, utgjør referanseprisen. Denne prisen justeres deretter for forventet slaktekostnad (brønnbåt, slakt og pakking i kasse) og transport til Oslo. I tillegg justeres det for eventuelle forventede størrelsesforskjeller samt kvalitetsforskjeller. Justeringene i forhold til referanseprisen gjøres på lokalitetsnivå. Med mindre lokalitetsspesifikke forhold tilsier det, benyttes det felles regionale parametere.

Endringen i estimert virkelig verdi på de biologiske eiendelene etter IAS 41 regnskapsføres over resultatet og inngår i linjen for verdjusteringer knyttet til biologiske eiendeler. Regnskapslinjen omfatter til sammen tre resultatelementer: (1) endring i virkelig verdjustering på beholdning av fisk i sjø, (2) endring i virkelig verdi på tapskontrakter og (3) endring i virkelig verdi på urealisert gevinst/tap knyttet til finansielle kjøps- og salgskontrakter for fisk på Fish Pool.

Tapskontrakter er kontrakter hvor utgiftene ved å oppfylle kontraktene er høyere enn de økonomiske fordelene som selskapet forventer å motta ved oppfylling av kontrakten. Konsernet inngår kontrakter knyttet til fremtidig levering av laks og ørret. Siden biologiske eiendeler er regnskapsført til virkelig verdi, vil justeringen i forhold til virkelig verdi av biologiske eiendeler være inkludert i de forventede utgiftene

ved å oppfylle kontrakten. Dette medfører at for fysiske leveringskontrakter hvor kontraktsprisen ligger lavere enn prisen som er lagt til grunn i beregningen av virkelig verdi av de biologiske eiendelene, vil disse bli ansett som en tapskontrakt etter IAS 37, selv om kontraktsprisen ligger høyere enn produksjonskostnaden for produktene. Ved periodeslutt vurderer ledelsen om det foreligger tapskontrakter, ved å estimere verdien av forpliktelsen per kontrakt. Vurderingen bygger på flere forutsetninger og estimater. I beregningen inkluderes alle kontrakter med salg av laks og ørret hvor fisken er produsert i konsernet. For kontrakter der produktet som skal leveres, har en høyere foredlingsgrad enn sløyd fisk, regnes kontraktsprisen om til pris per kilo sløyd vekt basert på estimert utbyttegrad for de ulike produkttypene og normale foredlingskostnader i henhold til konsernets kalkyler. Alle kontraktspriser regnes om til norske kroner. For kontrakter som inneholder ulike produkttyper, beregnes en vektet pris. Den vektete prisen per kontrakt sammenstilles deretter med en beregnet benchmark-pris per måned. Denne prisen tilsvare prisen som benyttes som utgangspunkt for verdsettelse av de biologiske eiendelene, og er basert på fremtidspriser fra Fish Pool justert for eksportmargin og frakt fra oppdretter til Oslo. En avsetning innregnes i oppstilling av finansiell stilling. Avsetningen er klassifisert som annen kortsiktig gjeld.

Fish Pool-kontrakter benyttes ikke i særlig stor grad av konsernet som prissikringsinstrument. Dette skyldes at omsetningen av slike kontrakter hos Fish Pool fremdeles er begrenset, og volumene er lave. I de tilfellene hvor dette er benyttet, er kontraktene behandlet som finansielle instrumenter i oppstillingen av finansiell stilling (derivater), hvor urealisert gevinst er klassifisert som andre kortsiktige fordringer, og urealisert tap er klassifisert som annen kortsiktig gjeld.

Ettersom regnskapet også presenterer tilvirkningskost for varelageret av levende fisk, er det av betydning hvordan dødelighet behandles. Kostnader knyttet til unormal dødelighet kostnadsføres løpende over resultatet og presenteres på linjen for endring i varelager, mens normal dødelighet anses som en del av tilvirkningskostnaden. Bokført verdi på biologiske eiendeler påvirkes ikke av prinsippet for håndtering av dødelighetskostnader. Hvorvidt dødeligheten er normal eller unormal, innebærer utøving av skjønn. Konsernet benytter en felles indikator og terskel for alle havbruksenheter. Dersom dødeligheten ved en lokalitet i en måned overstiger 1,5 % av

inngående antall fisk ved lokaliteten, anses dette som en indikasjon på at unormal dødelighet kan foreligge. Det gjøres da en nærmere vurdering for å fastslå om dødeligheten er unormal. I disse vurderingene tas det hensyn til dødelighetsårsak og størrelse på fisken. Noten om biologiske eiendeler inneholder en nærmere beskrivelse av dødelighetskostnader og hendelser som har medført unormal dødelighet.

(J) Varelager

Lager av innkjøpte varer er verdsatt til laveste verdi av anskaffelseskost og antatt salgsverdi fratrukket salgskostnader. Egentilvirkning av ferdigvarer og varer under tilvirkning er vurdert til full tilvirkningskostnad. Det foretas nedskrivning for påregnelig ukurans.

(K) Fordringer/Leverandørgjeld

Kundefordringer og andre fordringer er oppført i oppstilling over finansiell stilling til pålydende etter fradrag for avsetning for forventet fremtidig kredittap. Konsernet måler forventet fremtidig kredittap ved å beregne hele livsløpets forventede kredittap for alle kundefordringer. Lån og fordringer klassifiseres som kortsiktig gjeld eller omløpsmidler med mindre de forfaller mer enn 12 måneder etter datoen for oppstilling av finansiell stilling. I så fall klassifiseres de som anleggsmidler eller langsiktig gjeld. Fordringer og leverandørgjeld i utenlandsk valuta omregnes til kursen på dato for oppstilling av finansiell stilling.

(L) Aksjer

Aksjer vurderes til virkelig verdi på dato for oppstilling av finansiell stilling. Aksjer holdt for handelsformål klassifiseres som omløpsmidler, og verdiendring for disse aksjene resultatføres. Aksjer i tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet føres etter egenkapitalmetoden, se nærmere beskrivelse under (C). I denne kategorien pleier man å plassere aksjer som er klassifisert som tilgjengelige for salg, eller som ikke tilhører noen annen kategori. Verdiendring for aksjer tilgjengelige for salg føres over utvidet resultat.

(M) Betalingsmidler

Betalingsmidler består av kontanter og bankinnskudd, og verdsettes til kursen på dato for oppstilling av finansiell stilling. Det er opplyst om bundne midler i kontantstrømpoppstillingen.

(N) Pensjoner

Konsernet har hovedsakelig innskuddsplaner, men også noen få

Note 1

Regnskapsprinsipper forts.

gjenværende ytelsesplaner som er lukket. Pensjonsordningene er generelt finansiert gjennom innbetalinger til forsikringselskaper eller pensjonskasser basert på periodiske aktuarberegninger

En innskuddsplan er en pensjonsordning hvor konsernet betaler faste bidrag til en separat juridisk enhet. Konsernet har ingen juridisk eller annen forpliktelse til å betale ytterligere bidrag hvis enheten ikke har nok midler til å betale alle ansatte ytelser knyttet til opptjening i inneværende og tidligere perioder.

En ytelsesplan er en pensjonsordning som ikke er en innskuddsplan. Vanligvis er en ytelsesplan en pensjonsordning som definerer en pensjonsutbetaling som en ansatt vil motta ved pensjonering. Pensjonsutbetalingen er normalt avhengig av én eller flere faktorer, for eksempel alder, antall år i selskapet og lønn.

Den bokførte forpliktelsen knyttet til ytelsesplaner er nåverdien av de definerte ytelsene på dato for oppstilling av finansiell stilling minus virkelig verdi av pensjonsmidlene, justert for ikke-resultatførte estimatavvik og ikke-resultatførte kostnader knyttet til tidligere perioders pensjonsopptjening. Pensjonsforpliktelsen beregnes årlig av en uavhengig aktuar ved bruk av en lineær opptjeningsmetode. Nåverdien av de definerte ytelsene bestemmes ved å diskontere estimerte fremtidige utbetalinger med renten på en obligasjon utstedt av et selskap med høy kredittverdighet i samme valuta som ytelsene vil bli betalt, og med en løpetid som er tilnærmet den samme som løpetiden for den relaterte pensjonsforpliktelsen. I land hvor det ikke er et likvid marked for langsiktige obligasjoner utstedt av selskaper med høy kredittverdighet, benyttes markedsrenten på statsobligasjoner.

(O) Skatt

Skatteostnaden i resultatregnskapet omfatter både periodens betalbare skatt og endring i utsatt skatt. Utsatt skatt er beregnet med 22 % (eller det enkelte lands skattesats) på grunnlag av de midlertidige forskjellene som eksisterer mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier, samt ligningsmessig underskudd til fremføring ved utgangen av regnskapsåret. Skatteøkende og skattereduserende midlertidige forskjeller som reverserer eller kan reversere i samme periode og innenfor samme skatteregime, er utlignet og nettoført.

Det er beregnet utsatt skatt på differansen mellom skattemessig

og regnskapsmessig verdi av konsesjoner. For konsesjoner ervervet før 01.01.2004 er utsatt skatt ført mot egenkapitalen. For konsesjoner ervervet ved virksomhetskjøp etter 01.01.2004 inngår utsatt skatt i goodwill. Utsatt skatt er beregnet med nominell skattesats.

(P) Rentebærende lån og kreditter

Lån regnskapsføres til virkelig verdi når utbetaling av lånet finner sted, med fradrag for transaksjonskostnader. I etterfølgende perioder regnskapsføres lån til amortisert kost beregnet ved bruk av effektiv rente, og eventuell differanse mellom anskaffelseskost og innløsningsverdi innregnes over låneperioden ved å bruke effektiv rentemetode.

Neste års avdrag er klassifisert som kortsiktig gjeld (kortsiktige kreditter).

(Q) Utbytte

Utbytte regnskapsføres når det er vedtatt av generalforsamlingen. Se også note om utbytte per aksje.

(R) Avsetninger og andre forpliktelser

En avsetning innregnes i oppstilling av finansiell stilling når konsernet har en eksisterende rettslig forpliktelse eller underforstått plikt som følge av en tidligere hendelse, og det er sannsynlig at det vil kreve en strøm av økonomiske ressurser fra foretaket for å innfri forpliktelsen. Dersom effekten er betydelig, beregnes avsetningen ved å neddiskontere forventede fremtidige kontantstrømmer med en diskonteringsrente før skatt som reflekterer markedets prissetting av tidsverdien av penger og, hvis relevant, risiko spesifikt knyttet til forpliktelsen.

(S) Aksjekapital og overkurs

Ordinære aksjer klassifiseres som egenkapital. Utgifter som knyttes direkte til utstedelse av nye aksjer eller opsjoner med fradrag av skatt, føres som reduksjon av mottatt vederlag i egenkapitalen. Ved kjøp av egne aksjer føres kjøpesummen inklusive direkte henførbare kostnader som endring i egenkapitalen. Egne aksjer presenteres som en reduksjon i egenkapitalen.

(T) Kontantstrømpoppstilling

Konsernets kontantstrømpoppstilling viser konsernets samlede kontantstrøm fordelt på drifts-, investerings- og finansieringsaktiviteter. Kjøp av datterselskaper er behandlet som en

investeringsaktivitet for konsernet og vises separat med fradrag for kontantbeholdning i det selskapet som er ervervet. Oppstillingen viser de enkelte aktivitetenes virkning på beholdning av betalingsmidler. For kontantstrømmer i utenlandsk valuta er det benyttet gjennomsnittskurs i kontantstrømoppstillingen. I den grad endringer i balansestørrelser mellom regnskapsårene ikke samsvarer med tilsvarende størrelser i kontantstrømoppstillingen, er dette som følge av omregningsdifferanse knyttet til kursendringer.

(U) Finansiell risikostyring

Konsernets aktiviteter medfører ulike typer finansiell risiko: markedsrisiko inkludert valutarisiko, renterisiko, prisrisiko og likviditetsrisiko, og kredittrisiko. Under beskrives konsernets finansielle risiko i større detalj og hvordan konsernet styrer finansiell risiko samt også ved flere tilfeller sikrer finansiell risiko gjennom kjøp og salg av derivater.

Valutarisiko

Konsernet opererer internasjonalt og er eksponert for valutarisiko i flere valutaer. Konsernet reduserer valutarisiko knyttet til konsernets utestående kundefordringer i utenlandsk valuta samt bindende leveringskontrakter i utenlandsk valuta gjennom kjøp og salg av valutaterminkontrakter. Dette er regnskapsmessig behandlet som verdisikring, hvor sikringsobjektene primært består av bindende leveringskontrakter i utenlandsk valuta, netto valutainnskudd og netto kundefordringer i utenlandsk valuta. Sikringsobjektene balanseføres til virkelig verdi på balansedagen. Valutaterminkontrakter er da sikringsinstrumentene og balanseføres også til virkelig verdi på balansedagen. Verdiendring på sikringsobjektene og sikringsinstrumentene føres over resultatet. Oversikt over effekten av valutaterminkontrakter gis i note om finansielle instrumenter.

Renterisiko

Konsernets langsiktige gjeld er i utgangspunktet basert på avtaler om flytende rente, og man er således eksponert for risiko for endring av markedsrenten. Konsernet benytter imidlertid langsiktige rentebytteavtaler for å redusere den flytende renterisikoen for en del av konsernets langsiktige gjeld. Gjennom rentebytteavtalene mottar konsernet flytende rente og betaler en fast rente. Dette er regnskapsmessig behandlet som kontantstrømsikring. Den delen av verdiendringen som kvalifiserer for sikring, dvs den effektive delen av verdiendringen, føres over utvidet resultat. En oversikt over effekten av

rentebytteavtaler gis i note om finansielle instrumenter.

Prisrisiko

Konsernets resultat er i stor grad knyttet til utviklingen i verdens lakse- og ørretpriser. For å redusere risikoen knyttet til prissvingninger, sikres en varierende andel av omsetningen gjennom finansielle kjøps- og salgskontrakter for laks (Fishpoolkontrakter). Verdiendring av kontraktene resultatføres på regnskapslinjen for verdijusteringer av biologiske eiendeler. En oversikt over effekten av finansielle kjøps- og salgskontrakter gis i note om finansielle instrumenter.

Konsernet er også eksponert for svingninger i bunkerspriser. Denne risikoen reduseres gjennom inngåelse av kjøpskontrakter for bukers (bunkersderivater). Den delen av verdiendringen som kvalifiserer for kontantstrømsikring, dvs den effektive delen av verdiendringen, føres over utvidet resultat. En oversikt over effekten av bunkersderivater gis i note om finansielle instrumenter.

Likviditetsrisiko

Kontantstrømprognoser blir satt opp i de ulike driftsenhetene i konsernet, og aggregeres av konsernets finansavdeling. Finansavdelingen overvåker prognoser over konsernets likviditetskrav for å sikre at konsernet har tilstrekkelige kontantekvivalenter til å oppfylle driftsrelaterte forpliktelser, samtidig som det opprettholdes en tilstrekkelig fleksibilitet i form av ubenyttede forpliktende lånefasiliteter til alle tider, slik at konsernet ikke bryter rammer eller spesifiserte betingelser på noen av konsernets lån. Slike prognoser tar hensyn til konsernets planlagte låneopptak, overholdelse av lånebetingelser, overholdelse av interne mål for tall i oppstilling av finansiell stilling og, hvis relevant, gjeldende eksterne regulatoriske eller juridiske krav.

Overskudd av kontanter i konsernselskaper, ut over det som utgjør nødvendig arbeidskapital, overføres årlig til morselskapet gjennom konsernbidrag og utbytte. Konsernets finansfunksjon plasserer overskudd av kontanter hovedsakelig som bankinnskudd til særvilkår med hensiktsmessig forfall for å gi tilstrekkelig sikkerhet og fleksibilitet med tanke på selskapets vekststrategi samt utbyttepolitikk. Opplysninger om kontanter og kontantekvivalenter som konsernet har som likviditetsbuffer for å håndtere likviditetsrisikoen, gis i oppstilling av kontantstrømmer.

Note 1

Regnskapsprinsipper forts.

Tabellen i noten om gjeld, pantstillelse og garantiansvar spesifiserer konsernets finansielle forpliktelser som ikke er derivater, og derivatforpliktelser med nettooppgjør, klassifisert i henhold til forfallsstrukturen. Klassifiseringen er gjennomført i henhold til forfallstidspunktet i kontrakten. Derivatforpliktelser er inkludert i analysen når forfallstidspunktet i kontrakten er vesentlig for å forstå periodiseringen av kontantstrømmene. Beløpene i tabellen er udiskonterte kontraktsmessige kontantstrømmer.

Kredittrisiko

Kredittrisiko oppstår i transaksjoner med derivater, innskudd i banker og finansinstitusjoner i tillegg til transaksjoner med grossist- og slutt kunder, herunder utestående fordringer og faste avtaler. Ettersom alt salg mot slutt kunde i hovedsak skjer på kreditt, har konsernet etablert rutiner med det formål at salg kun skjer til kunder med tilfredsstillende kredittverdighet. Det blir foretatt en kvalitativ vurdering basert på blant annet kundens finansielle stilling og historikk. Individuelle grenser for risikoeksponering settes basert på interne og eksterne vurderinger av kredittverdighet samt retningslinjer fra styret. Etterlevelse av rutiner overvåkes løpende. Videre er konsernets kundefordringer i hovedsak dekket av kredittforsikring som sikrer 90 % av pålydende. Motpart ved derivatkontrakter og finansplasseringer er begrenset til finansinstitusjoner med høy kredittverdighet og andre parter som har stilt betryggende sikkerhet. Notene om fordringer gir ytterligere opplysninger om kredittrisiko.

(V) Derivater og sikringsbokføring

Selskapet søker å sikre seg mot svingninger i henholdsvis valutamarkedet, rentemarkedet og råvareprismarkedet ved hjelp av derivater, henholdsvis valutaterminkontrakter, rentebytteavtaler samt bunkersderivater.

Derivater balanseføres til virkelig verdi på det tidspunkt derivatkontrakten inngås, og deretter løpende til virkelig verdi. Regnskapsføringen av tilhørende gevinster og tap avhenger av hvorvidt derivatet er utpekt som et sikringsinstrument, og hvis dette er tilfellet, typen av sikring. Derivater som ikke er utpekt som sikringsinstrumenter, føres til virkelig verdi over resultatet.

Virkelig verdi av derivatene er vist i note om finansielle instrumenter. Derivatene, målt til virkelig verdi, klassifiseres som anleggsmidler eller langsiktig gjeld dersom gjenværende

løpetid på sikringsobjektet er lengre enn 12 måneder, og som omløpsmidler eller kortsiktig gjeld dersom gjenværende løpetid på sikringsobjektet er mindre enn 12 måneder.

Ved inngåelse av et sikringsforhold, dokumenterer konsernet det økonomiske forholdet mellom sikringsinstrumentet og sikringsobjektet, inkl forventet sikringseffektivitet. Konsernet dokumenterer videre sin risikostyring og strategi i tilknytning til transaksjoner som sikrer risiko.

Endringer i virkelig verdi på derivater som kvalifiserer for virkelig verdisikring, føres over resultatregnskapet sammen med endringen i virkelig verdi av de tilhørende sikrede eiendelene eller forpliktelsene. Virkelig verdi-sikring benytter konsernet til sikring av valuta, herunder netto kundefordringer i utenlandsk valuta, netto innskudd på valutakonti og inngåtte leveringskontrakter i utenlandsk valuta. Valutagevinster og tap blir presentert som del av regnskapslinjen for varekjøp.

Den effektive delen av endring i virkelig verdi på derivater som kvalifiserer som sikringsinstrument i en kontantstrømsikring, regnskapsføres over utvidet resultat. Sikringsgevinster eller -tap som er ført over utvidet resultat og akkumulert i egenkapitalen, omklassifiseres til resultatregnskapet i den perioden sikringsobjektet påvirker resultatregnskapet. Konsernet benytter kontantstrømsikring knyttet til rentebytteavtaler og bunkersderivater. Gevinster eller tap resultatføres under finansposter dersom sikringsforholdet opphører.

(W) Kapitalforvaltning

Konsernets mål vedrørende kapitalforvaltning er å trygge fortsatt drift for konsernet for å sikre avkastning for eierne og andre interessenter og å opprettholde en optimal kapitalstruktur for å redusere kapitalkostnadene. Løpende strukturelle endringer i den globale næringen som selskapet opererer i, sammenholdt med næringens sykliske natur, krever at selskapet til enhver tid har tilfredsstillende finansiell beredskap. Dette forutsetter et godt forhold til selskapets aksjonærer og egenkapitalmarkedene. Konsernet har alltid lagt stor vekt på å ha høy grad av tillit hos sine finansielle partnere og derved tilgang til nødvendig lånekapital til gode vilkår.

Konsernets finansielle mål reflekteres gjennom et etablert soliditetskrav og et avkastningskrav. Soliditetskravet tilsier at konsernets egenkapitalandel, definert som egenkapital / totale

eiendeler, over tid ikke skal være under 30 %. Opplysninger om konsernets egenkapital fremkommer oppstilling av finansiell stilling. Konsernets inntjening skal over tid generere en årlig avkastning på konsernets gjennomsnittlige sysselsatte kapital på 18 % før skatt.

Selskapets utbyttepolitikk tilsier at ordinært utbytte over tid skal ligge mellom 30 og 40 % av resultatet etter skatt. Det må imidlertid hele tiden sikres at konsernet har tilfredsstillende finansiell beredskap som sikrer eventuelle nye lønnsomme investeringer. Over tid skal den økonomiske verdiskapingen skje mer gjennom kursstigning enn gjennom utdelt utbytte. Se note om utbytte per aksje for å få mer informasjon.

(X) Ubestemt utnyttbar levetid (ingen avskrivning) på konsesjoner

Det gis her en nærmere redegjørelse for konsernets vurderinger i tilfeller der konsernet har fastsatt at eiendelen har en ubestemt utnyttbar levetid, jf. IAS 38.122. Immaterielle eiendeler med ubestemt utnyttbar levetid avskrives ikke, men testes i stedet for verdifall minst én gang i året. For nedskrivningstest vises det til note for immaterielle eiendeler.

Konsesjonsregimet i Norge

Konsesjonsregimet for produksjon av laks og ørret i Norge er innført av Stortinget og vedtatt i lov om akvakultur (akvakulturloven). Det er Nærings- og fiskeridepartementet (NFD) som tildeler tillatelser for akvakultur (konsesjoner). All akvakulturvirkosomhet er konsesjonspliktig, og ingen kan drive oppdrett av laks/ørret uten tillatelse fra myndighetene, jf. akvakulturloven § 4. Alle konsesjoner er underlagt det samme regelverket (dagens akvakulturlov med forskrifter) uavhengig av når tillatelsen er utstedt.

Akvakulturtillatelsen gir LSG-konsernet rett til produksjon av laks og ørret på avgrensede geografiske områder (lokaliteter), med de til enhver tid fastsatte begrensningene på tillatelsens omfang. Departementet kan i enkeltvedtak eller forskrift gi nærmere bestemmelser om innholdet i akvakulturtillatelser.

Akvakulturloven forvaltes sentralt av NFD, med Fiskeridirektoratet som tilsynsmyndighet. Regionalt er det en rekke sektormyndigheter som sammen har et komplett forvaltnings- og tilsynsansvar innenfor akvakulturlovens reguleringsområde. Fylket er regionalt forvaltningsorgan med Fiskeridirektoratet som

ankeinstans i lokalitets- og konsesjonssaker.

Hovedvilkår ved konsesjonstypen

Produksjonsbegrensningen i akvakulturtillatelser for laks og ørret har siden januar 2005 vært regulert etter et regime kalt MTB (maksimalt tillatt biomasse). Dette angir den maksimale biomassen rettighetshaveren av en konsesjon til enhver tid kan ha i sjøen.

For de ulike typene konsesjoner som konsernet har, gjelder følgende regler om produksjonsbegrensninger:

Matfiskkonsesjoner er begrenset i antall, det vil si at aktørene ikke tildeles nye konsesjoner eller får økt produksjonsvolum uten at dette skjer gjennom politisk besluttede tildelingsrunder. Tidligere har maksimalt tillatt biomasse vært på 780 tonn laks eller ørret per konsesjon. For fylkene Troms og Finnmark (Region Nord) har maksimalt tillatt biomasse (MTB) tidligere vært på 945 tonn laks eller ørret per konsesjon. Etter at det i 2017 ble vedtatt politisk at det skulle kunne tildeles prosentvis vekst per konsesjon utfra forskjellige forutsetninger, så har det ikke lenger vært en fast maksimal biomasse per konsesjon. Region Nord har fått tildelt rettighet til prosentvis vekst basert på en forutsetning om lavt lusenivå. Aktører i denne regionen som tilfredsstiller de gitte forutsetningene kan kjøpe økt volumkapasitet. Konsernet har benyttet denne muligheten i region Nord, og kjøpte 5 % økning i volumet på tilsammen 8 konsesjoner i 2017, og en ytterligere økning på 2 % på alle konsesjonene i denne regionen i 2018. Det finnes også noen få konsesjoner som av historiske årsaker har en annen MTB-begrensning enn 780. LSG ved sine datterselskaper disponerer tilstrekkelig med lokaliteter (lokalitets-MTB) i de enkelte regionene til å ha en tilfredsstillende utnyttelse av konsernets samlede MTB. Samtlige kommersielle konsesjoner er i drift.

Grønne konsesjoner er konsesjoner som ble tildelt i 2015 gjennom en egen konsesjonsrunde. Det ble knyttet særlige vilkår til disse konsesjonene, i hovedsak miljøforbedrende tiltak. Konsesjonene ble tildelt i form av åpne auksjoner eller i konkurranse om miljøfokuset teknologi- og driftskonsept.

Visningskonsesjoner er konsesjoner definert til særlige formål. Visningstillatelser blir tildelt for å dele kunnskap om havbruksnæringen. Disse drives ofte i samarbeid med en ikke-kommersiell aktør.

Note 1

Regnskapsprinsipper forts.

Undervisningskonsesjoner er også konsesjoner definert til særlige formål. Undervisningstillatelser blir tildelt for å spre kunnskap om havbruksnæringen. Konsesjonene er knyttet opp mot konkrete undervisningsinstitusjoner, og er av denne grunn regulert av fylket.

Forsknings- og utviklingskonsesjoner er konsesjoner som er tildelt i forbindelse med forsknings- og utviklingsprosjekter i næringen, hvor det er behov for egne konsesjoner til å gjennomføre FoU-aktiviteten.

Slaktemerdkonsesjoner (ventemerdkonsesjoner) disponeres til merdsetting av levende fisk for høsting. Disse konsesjonene er knyttet til en spesifikk lokalisering, ved konsernets slakteri for laks og ørret.

Stamfiskkonsesjoner er også konsesjoner definert til særlige formål. Stamfiskkonsesjoner blir tildelt for å kunne produsere lakserogn som brukes til settefiskproduksjon.

Settefiskkonsesjoner er tillatelser til settefiskproduksjon av laks og ørret i ferskvann som samlet gir rettighetshaver mulighet til å produsere et visst antall settefisk av laks og ørret. Det er visse begrensninger på hvor stor settefisk som kan produseres i den enkelte tillatelsen. Hvis det ikke foreligger dispensasjon fra forskriften, er største tillatte snittvekt 250 gram på individnivå. Konsesjonene er gitt med utgangspunkt i en utslippstillatelse for et gitt antall fisk / en gitt biomasse med et maksimalt tillatt forbruk pr år. I de tilfeller hvor vannkilden eies av tredjepart, foreligger det også avtale om rettighet til bruk av vann.

Varighet og fornyelse

Det følger av akvakulturloven § 5 andre ledd at departementet i enkeltvedtak eller forskrift kan gi nærmere bestemmelser om innholdet i akvakultur tillatelser, herunder omfang, avgrensning i tid mv.

I forarbeidene til akvakulturloven, ot.prp. nr. 61 (2004–2005) står det følgende på side 59: Det vil fremdeles være slik at tillatelser normalt gis uten en særskilt tidsbegrensning. Bruk av dette virkemiddelet bør forbeholdes de tilfeller hvor tidsavgrensning ut i fra den konkrete situasjon realiserer lovens formål på en bedre måte enn om tillatelsen gis uten særskilt tidsavgrensning.

Varigheten av konsesjoner fremgår også av akvakulturloven, som ved siste revidering av loven understreket eierskapet til konsesjoner ved å tillate at konsesjonene kan pantsettes til fordel for långiver.

Det er ingen tidsbegrensning angitt i LSGs vilkår for matfisk- og settefiskkonsesjoner, og de anses derfor som tidsubestemte produksjonsrettigheter etter dagens regelverk. Dette gjelder også for grønne konsesjoner.

Ettersom konsesjonene ikke er knyttet til en tidsbegrenset periode, er det følgelig heller ikke behov for å søke om fornyelse av disse. Konsesjonene anses som gyldige etter akvakulturloven med mindre disse trekkes tilbake etter denne loven. Akvakulturloven § 9 omtaler grunnlaget for tilbaketrekking av konsesjon. Her fremgår det at det må foreligge vesentlige brudd på vilkårene for at en konsesjon kan inndras. I den forbindelse vises det til at det aldri er foretatt inndragning av operative konsesjoner for laks og ørret i Norge.

Når det gjelder forsknings- og utviklingskonsesjoner, er disse tidsbegrenset, og de gjelder i utgangspunktet så lenge prosjektet pågår. Ofte er disse knyttet opp mot laksens livsløp, dvs. tre år. FoU-konsesjoner som drives i nært samarbeid med forskningsmiljøer, kan søkes forlenget for en ny treårsperiode etter endt prosjekt.

Konsesjonene for stamfisk gis for 15 år av gangen og fornyes ved søknad, forutsatt at rettighetshaver driver produksjon av stamfisk for laks eller ørret. Stamfiskproduksjon er en integrert del av LSGs verdikjede (i verdikjeden skjer stamfiskproduksjon før produksjon av rogn og settefisk) og har derfor svært nær tilknytning til avlssystemet for laks og ørret. Foretakets konsesjoner har alltid blitt fornyet, noe som også er i tråd med gjeldende bransjepraksis.

Konsesjonene for slaktemerd gis for ti år av gangen. Slike konsesjoner fornyes ved søknad, forutsatt at de er tilknyttet et godkjent slakteri og kun benyttes til oppbevaring av slakteklar fisk i umiddelbar nærhet til slakteri.

Konsernets visningskonsesjoner er gitt med ti års varighet. Disse fornyes ved søknad, forutsatt at vilkårene for konsesjonen er oppfylt i henhold til akvakulturloven.

Konsernets undervisningskonsesjoner er gitt med ti års varighet. Disse fornyes ved søknad forutsatt at vilkårene for konsesjonen er oppfylt i henhold til akvakulturloven.

Regler knyttet til råderett: overføring, leie, flytting mv.

Alle konsesjoner kan overføres og pantsettes iht. akvakulturloven § 19 og § 20. Det er et eget register (Akvakulturregisteret) hvor overføring og pantsettelse skal tinglyses. Det er ikke tillatt å leie ut konsesjoner eller konsesjonskapasitet. Matfiskkonsesjoner og stamfiskkonsesjoner kan tilknyttes ulike lokaliteter, men det er knyttet visse begrensninger til flytting mellom Fiskeridirektoratets regioner. I praksis betyr dette at konsesjoner ikke kan flyttes mellom definerte regioner, som oftest fylker. Settefisktillatelse er stedbundet til den lokaliteten som tillatelsen gjelder.

Kostnader knyttet til konsesjoner

I nyere tildelingsrunder har man betalt vederlag for nye konsesjoner. Vederlaget varierer avhengig av tildelingskriteriene, for eksempel fastpris eller auksjonsprinsipp. Ettersom det ikke er krav til søknad om fornyelse av konsesjonene, er det heller ingen kostnad knyttet til fornyelse.

Kostnader med å opprettholde akvakulturkonsesjoner i Norge er ubetydelige. Det er ikke noe årlig gebyr eller andre former for avgifter knyttet til selve konsesjonen. Det påløper imidlertid gebyrer for tilsyn og kontroll med konsesjonene. Det må også betales gebyr ved etablering av nye lokaliteter og/eller ved utvidelse/endring av lokaliteter. Som hovedregel betales det tolv tusen kroner per konsesjon som er omfattet av en endringsøknad på lokalitetsnivå, jf. forskrift om gebyr og avgift i forbindelse med akvakulturvirksomhet § 2. Alle gebyrer og kostnader kostnadsføres løpende som driftskostnader.

Vurdering av økonomisk levetid

Lovverket, samt alminnelig oppfatning og praksis i bransjen, er og har vært at norske oppdrettskonsesjoner ikke er en tidsbegrenset rettighet, og at konsesjoner derfor ikke skal avskrives. Når det gjelder tidsbegrensede FoU-konsesjoner, visningskonsesjoner og undervisningskonsesjoner, er disse tildelt vederlagsfritt, og avskrivning er således ikke aktuelt. Dersom det er aktivert kostnader knyttet til anskaffelsen av slike konsesjoner, vil anskaffelseskostnadene bli bli avskrevet over den økonomiske levetiden.

Matfiskkonsesjoner og settefiskkonsesjoner

Følgende forhold var nøkkelfaktorer ved vurdering av hvorvidt konsesjoner har ubestemt utnyttbar levetid, jf. her også beskrivelsen av konsesjonstypene over:

- (1) ingen tidsbegrensning på konsesjonene
- (2) ubetydelige kostnader knyttet til opprettholdelse av konsesjonene
- (3) høy terskel for inndragning av konsesjoner (dette har aldri skjedd i Norge)

I tillegg bemerkes det at konsesjonene er registrert i Akvakulturregisteret som tidsbegrenset.

Basert på dette er økonomisk levetid vurdert å være ubestemt for matfiskkonsesjonene og settefiskkonsesjonene, i samsvar med IAS 38.90.

Stamfiskkonsesjoner

Som beskrevet over gis konsesjonene for 15 år av gangen, men de kan fornyes ettersøknad. I 2007 ble varighet av stamfiskkonsesjoner endret fra 10 til 15 år (forskriftsendring av 14.8.2007 nr. 986). I høringsbrev av 07.06.2007 uttalte departementet følgende om tidsbegrensning for stamfiskkonsesjoner i punkt 3.3: *"Forslaget innebærer at tillatelsene skal være tidsbegrenset for en periode (...) med klar forutsigbarhet for forlengelse for nye perioder. Tidsbegrensede tillatelse vil imidlertid kunne skape mindre forutsigbarhet for aktørene enn tidsbegrensede tillatelse. Forutsigbarhet er viktig fordi avl og stamfiskproduksjon er tid- og ressurskrevende virksomhet, men dette ivaretas ved (...) åremålsperiode med klar forutsigbarhet for forlenging."*

IAS 38.94 viser til at dersom de kontraktmessige eller juridiske rettene er overdratt for en avgrenset periode som kan fornyes, skal den immaterielle eiendelens utnyttbare levetid omfatte fornyelsesperioden(e) dersom det kan dokumenteres at fornyelse fra foretakets side kan skje uten betydelige utgifter. IAS 38.96 gir veiledning om faktorer som kan vurderes. Følgende faktorer har vært sentrale for LSGs vurdering av ubestemt utnyttbar levetid for stamfiskkonsesjonene:

- a) Foretakets konsesjoner har alltid blitt fornyet. Fornyelse krever ikke samtykke fra tredjemann, men bygger på forhold som er innenfor foretakets kontroll, dvs. å oppfylle konsesjonsvilkår og sende søknad om fornyelse ved utløpet av 15-årsperioden. Hovedvilkåret for fornyelse er at stamfiskproduksjonen skal

Note 1

Regnskapsprinsipper forts.

skje i tilknytning til et avlssystem. Stamfiskproduksjonen vil også i fremtiden være en integrert del av LSGs verdikjede, og kravet vil således være oppfylt.

b) Foretaket har selv oversikt over oppfyllelse av konsesjonsvilkår.

c) Foretakets utgifter ved fornyelser er ikke betydelige sammenlignet med de fremtidige økonomiske fordelene som forventes å tilflyte foretaket etter fornyelsen.

Visningskonsesjoner

Konsernets visningskonsesjoner er gitt med ti års varighet. Disse fornyes ved søknad forutsatt at vilkårene for konsesjonen er oppfylt i henhold til akvakulturloven. Som for stamfisk er dette en konsesjonstype definert til særlige formål. Både stamfisk- og visningsaktivitet er en form for aktivitet uten noen klar tidsmessig begrensning. I hovedsak vil de samme betraktningene som for stamfiskkonsesjoner her gjøre seg gjeldende.

Undervisningskonsesjoner

Konsernets undervisningskonsesjoner er med ett unntak gitt med ti års varighet. Disse fornyes ved søknad forutsatt at vilkårene for konsesjonen er oppfylt i henhold til akvakulturloven. Konsernet har i tillegg fått overtatt driften på en undervisningskonsesjon gjennom en avtale med en undervisningsinstitusjon som løper inntil videre. Siden avtalen har en begrenset ikke definert levetid, er antatt varighet satt til ett år.

(Y) Nye og endrede standarder tatt i bruk av konsernet

(a) Nye standarder innført i 2018

Selskapet har innført følgende nye IFRS-standarder med virkning fra 1. januar 2018:

- IFRS 9 Finansielle instrumenter
- IFRS 15 Inntekt fra kundekontrakter

Det er redegjort for de nye standardene samt for konsernets vurdering av hvordan disse standardene har påvirket regnskapet i egen note om nye IFRS-standarder (note 26).

(b) Nye standarder hvor konsernet ikke har valgt tidlig anvendelse

Følgende IFRS-standard innføres fom 1. januar 2019:

- IFRS 16 Leieavtaler.

Det er redegjort for den nye standardene samt for konsernets vurdering av hvordan denne standarden vil påvirke neste års regnskap i egen note om nye IFRS-standarder (note 26).

Det er ingen andre standarder som ikke er implementert som forventes å ha vesentlig betydning på årets eller fremtidige rapporteringsperioder.

Note 2

Viktige regnskapsmessige estimater og vurderinger

(Alle tall i NOK 1.000)

Estimater og skjønnsmessige vurderinger evalueres løpende og er basert på historisk erfaring og andre faktorer, inkludert forventninger om fremtidige hendelser som anses å være sannsynlige under nåværende omstendigheter.

Konsernet utarbeider estimater og gjør antakelser/forutsetninger knyttet til fremtiden. De regnskapsestimaterne som følger av dette, vil per definisjon sjelden være fullt ut i samsvar med det endelige utfallet. Estimater og antakelser/forutsetninger som representerer en betydelig risiko for vesentlige endringer i balanseført verdi på eiendeler og gjeld i løpet av neste regnskapsår, drøftes nedenfor.

(A) Verdijustering av biologiske eiendeler

Biologiske eiendeler omfatter beholdning av rogn, yngel, settefisk, rensefisk og matfisk. Biologiske eiendeler måles til virkelig verdi med fradrag for salgsutgifter. Mer detaljert informasjon om prinsippene som er benyttet, står i egen beskrivelse under regnskapsprinsipper samt i note om biologiske eiendeler.

Verdsettelsen bygger på en rekke ulike forutsetninger, og av disse er mange ikke-observerbare. Forutsetningene kan deles inn i fire ulike grupper: (1) pris, (2) kostnad, (3) volum og (4) diskonteringsats.

For fisk som er slakteklar på balansedagen, er usikkerheten i hovedsak knyttet til prisoppnåelse og volum. For fisk som ikke er slakteklar, er usikkerheten høyere. I tillegg til usikkerhet knyttet til pris og volum vil det for denne fisken også være usikkerhet knyttet til gjenværende produksjonskostnader, gjenværende biologisk omdanning og gjenværende dødelighet frem mot slaktetidspunktet.

(1) Pris

En viktig forutsetning i verdsettelsen, for både den slakteklare og den ikke-slakteklare fisken, er den forventede markedsprisen. Dette er også den forutsetningen som historisk sett har hatt størst svingninger. For å estimere den forventede prisen tar man utgangspunkt i fremtidspriser for superior norsk laks med 3–6 kg sløyde vekt fra Fish Pool. Bruk av observerbare priser øker etter konsernets oppfatning påliteligheten og sammenlignbarheten i prisforutsetningene. For slakteklar fisk benyttes fremtidsprisen for påfølgende måned. For ikke-slakteklar fisk tas det utgangspunkt i fremtidspris for den

måneden fisken antas å nå optimal vekt for slakting. Dersom det er sannsynlig på balansedagen at fisken kommer til å bli slaktet før den oppnår optimal vekt for slakting, for eksempel på grunn av biologiske utfordringer (som har oppstått før balansedagen), gjøres det en ekstra prisjustering for dette. En slik prisjustering tar hensyn til at markedsprisen per kilo for liten fisk er mindre enn for fisk med normal størrelse. Deretter justeres prisen for eksportørmargin og clearing-kostnad. Dette gjelder både slakteklar og ikke-slakteklar fisk. Videre justeres det for slaktekostnader (brønnbåt, slakting og pakking i kasse), for transportkostnader til Oslo og for kvalitetsforskjeller. Det justeres også for prisforskjeller mellom laks og ørret samt for eventuell annen prispremie, for eksempel ASC-sertifisert fisk. Justeringene for eksportørmargin og clearing-kostnad er observerbare poster estimert av Fish Pool. Justering for slaktekostnader, transportkostnader og kvalitetsforskjeller baseres på konsernets historiske kostnader per region og historisk kvalitetsfordeling, mens de øvrige justeringene er basert på en skjønnsmessig vurdering ut fra historiske data og konsernets oppfatning om markedsutviklingen fremover.

(2) Kostnad

For ikke-slakteklar fisk må det i tillegg justeres for kostnadene forbundet med å oppdrette fisken videre til optimal vekt for slakting. Estimater knyttet til fremtidige kostnader er basert på konsernets prognoser per lokalitet. Det er usikkerhet knyttet til både fremtidige førpriser, øvrige kostnader og den biologiske utviklingen (tilvekst, førfaktor og dødelighet). Dersom de estimerte kostnadene er høyere enn det en normal markedsaktør ville regne med, for eksempel på grunn av tidligere inngåtte langsiktige avtaler med underleverandører, og dette gjør at kostnadene avviker vesentlig fra markedspris, skal kostnadsanslaget justeres for å reflektere de kostnadene som en rasjonell markedsaktør ville lagt til grunn.

(3) Volum

Forventet slaktevolum beregnes med utgangspunkt i estimert antall fisk (individer) på balansedagen minus forventet fremtidig dødelighet, multiplisert med forventet slaktevekt (4,8 kg levende vekt). Det er usikkerhet knyttet til både antall fisk i sjø på balansedagen, gjenværende dødelighet og forventet slaktevekt. Faktisk slaktet volum kan derfor avvike fra forventet slaktet volum enten som følge av endringer i den biologiske utviklingen eller dersom spesielle hendelser,

Note 2

Viktige regnskapsmessige estimater og vurderinger forts.

(Alle tall i NOK 1.000)

for eksempel masse-dødelighet, inntreffer. Estimater på antall fisk på balansedagen er basert på antall smolt satt ut i sjøen. Smoltantallet justeres for telleusikkerhet og faktisk registrert dødelighet i forbindelse med utsett. Optimal forventet slaktevekt er vurdert å være den levende vekten som gir 4 kg sløyd vekt, med mindre spesifikke forhold på balansedagen tilsier at fisken må tas ut før den når denne vekten. I så fall justeres den forventede slaktevekten. Forventet dødelighet i perioden fra balansedagen til fisken når slakteklar vekt, er anslått å være 1 % av inngående antall fisk per måned. I Region Nord er imidlertid historisk dødelighet betydelig lavere enn ellers i landet. Derfor er den benyttede prosentvisatsen for forventet dødelighet i denne regionen 0,5 %.

(4) Diskontering

Hver gang det slaktes og selges fisk, oppstår det en positiv kontantstrøm. Av forenklingshensyn tilordnes alle de gjenværende utgiftene samme periode som inntekten, slik at man kun får én kontantstrøm per lokalitet. Kontantstrømmen henføres til forventet slaktemåned. Summen av kontantstrømmer fra alle lokalitetene hvor konsernet har fisk i sjø, vil da fordeles over hele den perioden det tar å få oppdrettet den fisken som befinner seg i sjøen på balansedagen. Med dagens størrelse på smolten som settes ut, og hyppigheten på smoltutsettene, kan dette ta inntil 18 måneder. Den forventede fremtidige kontantstrømmen diskonteres månedlig. Nivået på benyttet diskonteringsgrad har stor innvirkning på estimatet av virkelig verdi. Den månedlige diskonteringsgraden er per 31.12. estimert til 6 % per måned. Diskonteringsgraden skal ta hensyn til flere forhold. Diskonterings-faktoren består av tre hovedelementer: (1) risikojustering, (2) konsesjonsleie og (3) tidsverdi..

4.1. Risikojustering

Risikojusteringen skal reflektere det prisavslaget som en hypotetisk kjøper ville krevd for å bli kompensert for den risikoen han tar ved å investere i levende fisk fremfor å foreta en alternativ plassering. Jo lenger frem i tid slaktetidspunktet er, jo større er sjansen for at det skjer noe som påvirker kontantstrømmen. Det er tre vesentlige faktorer som kan påvirke kontantstrømmen: Volumet kan endre seg, kostnadene kan endre seg, og prisene kan endre seg. Felles for alle faktorene er at utfallsrommet ikke er symmetrisk.

4.2. Hypotetisk konsesjonsleie

Oppdrett av laks og ørret skjer ikke i et marked med fri konkurranse uten inngangsbarrierer. Grunnet begrenset tilgang på konsesjoner for oppdrett av matfisk har disse i dag en svært høy verdi. For at en hypotetisk kjøper av levende fisk skulle kunne overta og oppdrette fisken videre, måtte man legge til grunn at kjøperen har konsesjon, lokalitet og øvrige tillatelser som kreves for slik produksjon. I dag er det ikke tillatt å leie ut konsesjoner. Men i et hypotetisk marked for kjøp og salg av levende fisk må en anta at dette hadde vært mulig. I et slikt scenario ville en hypotetisk kjøper krevd en betydelig rabatt for å kunne allokere en tilstrekkelig andel av avkastningen til egne konsesjoner, eller eventuelt dekke leiekostnadene på innleide konsesjoner. Hvordan en hypotetisk årlig leiekostnad skal utledes av priser på omsatte konsesjoner, er vanskelig å modellere, da en slik kurve vil basere seg på forventninger om fremtidig fortjenesteutvikling i bransjen. Videre er det komplekst å utlede en leiepris per kortere tidsenhet og i siste instans per volum gitt at konsesjonsbegrensningene måles på ulike nivåer (lokasjon, region og selskap).

4.3 Tidsverdi

Til slutt må det diskonteres for tidsverdien på kapitalbindingen knyttet til den delen av nåverdien av kontantstrømmen som allokeres til biomassen. En må legge til grunn at en hypotetisk kjøper ville krevd å bli kompensert for alternativkostnaden ved å plassere pengene i levende fisk, fremfor å investere kapitalen i noe annet. Produksjonssyklusen for laks i sjø er i dag opp mot 18 måneder. Kontantstrømmen vil derfor strekke seg over en tilsvarende periode. Gitt konstant salgspris i hele perioden vil kontantstrømmen avta for hver måned frem i tid, ettersom det påløper kostnader ved å oppdrette fisken til innhøstingsklar vekt. Disse øker for hver måned fisken må stå i sjøen. Dette gjør effekten av utsatt kontantstrøm lavere enn det som hadde vært tilfellet dersom kontantstrømmen hadde vært konstant. Komponenten anses likevel som viktig på grunn av de store verdiene som ligger i beholdningen.

Sensitivitetsanalyse for virkelig verdi av fisk i sjø

Etter konsernets oppfatning er følgende fire komponenter mest sentrale for verdsettelsen:

- (1) vektet snittpris
- (2) forventet optimal slaktevekt
- (3) månedlig diskonteringsrente
- (4) estimert antall fisk

Tabellene nedenfor viser simulert sensitivitet for endring i virkelig verdi av fisk i sjø ved endring i disse parameterne:

Sensitivitetsanalyse av vektet snittpris og forventet optimal slaktevekt

				Forventet optimal slaktevekt per fisk i kg gwe				
				3,50	3,75	4,00	4,25	4,50
				Endring i forventet vekt per kg gwe				
				-0,50	-0,25	-	0,25	0,50
Snittpris per kg (kr)	51,1	Endring i pris per kg	-5,00	3.938.178	4.289.233	4.640.289	4.991.344	5.342.400
	54,1		-2,00	4.289.414	4.661.029	5.032.643	5.404.258	5.775.873
	55,1		-1,00	4.406.493	4.784.960	5.163.428	5.541.896	5.920.364
	56,1		-	4.523.572	4.908.892	5.294.213	5.679.534	6.064.855
	57,1		1,00	4.640.650	5.032.824	5.424.998	5.817.172	6.209.346
	58,1		2,00	4.757.729	5.156.756	5.555.783	5.954.810	6.353.837
	61,1		5,00	5.108.965	5.528.552	5.948.138	6.367.724	6.787.310

Tabellen viser endring i estimert virkelig verdi (nåverdi) før avsetning for tapskontrakter for parameterne pris per kg og forventet slaktevekt per kg sløyd vekt. For forventet slaktevekt viser tabellen endring i virkelig verdi ved en økning i forventet slaktevekt på hhv. 250 og 500 gram, og ved tilsvarende reduksjon. Her holdes forventet samlet kostnad konstant, slik at en økning i forventet slaktevekt vil medføre en reduksjon i kostnad pr kg, mens en reduksjon i forventet slaktevekt vil medføre en økning i kostnad pr kg. For pris gjelder endringen per krone sløyd vekt etter justering for slaktekostnader, frakt til Oslo, kvalitet, størrelse og eksportørmargin.

Sensitivitetsanalyse av vektet snittpris og benyttet diskonteringsrent

				Månedlig diskonteringsrente (%)				
				4,0 %	5,0 %	6,0 %	7,0 %	8,0 %
				Endring i månedlig diskonteringsrente (%)				
				-2,0 %	-1,0 %	0,0 %	1,0 %	2,0 %
Snittpris per kg (kr)	51,1	Endring i pris per kg	-5,00	5.304.543	4.956.573	4.640.289	4.352.218	4.089.322
	54,1		-2,00	5.760.976	5.379.328	5.032.643	4.717.074	4.429.256
	55,1		-1,00	5.913.120	5.520.246	5.163.428	4.838.693	4.542.567
	56,1		-	6.065.264	5.661.165	5.294.213	4.960.312	4.655.878
	57,1		1,00	6.217.409	5.802.083	5.424.998	5.081.931	4.769.190
	58,1		2,00	6.369.553	5.943.001	5.555.783	5.203.550	4.882.501
	61,1		5,00	6.825.986	6.365.756	5.948.138	5.568.406	5.222.434

Tabellen viser endring i estimert virkelig verdi (nåverdi) før avsetning for tapskontrakter for parameterne pris per kg og månedlig diskonteringsrente. For den månedlige diskonteringsrenten er det simulert med en absolutt endring på hhv. +/- 1% og +/- 2% (100 og 200 punkter).

Note 2

Viktige regnskapsmessige estimater og vurderinger forts.

(Alle tall i NOK 1.000)

Sensitivitetsanalyse av vektet snittpris og antall fisk i beholdning

				Antall fisk i beholdning (millioner fisk)				
				54,1	55,8	56,9	58,1	59,8
				Endring i antall fisk i beholdning				
				-5 %	-2 %	0 %	2 %	5 %
Snittpris per kg (kr)	51,1	Endring i pris per kg	-5,00	4.305.294	4.506.291	4.640.289	4.774.286	4.975.283
	54,1		-2,00	4.678.031	4.890.798	5.032.643	5.174.488	5.387.256
	55,1		-1,00	4.802.277	5.018.968	5.163.428	5.307.889	5.524.580
	56,1		-	4.926.522	5.147.137	5.294.213	5.441.289	5.661.904
	57,1		1,00	5.050.768	5.275.306	5.424.998	5.574.690	5.799.228
	58,1		2,00	5.175.014	5.403.475	5.555.783	5.708.091	5.936.552
	61,1		5,00	5.547.751	5.787.983	5.948.138	6.108.292	6.348.525

Tabellen viser endring i estimert virkelig verdi (nåverdi) før avsetning for tpskontrakter for parameterne pris per kg og estimert antall fisk i beholdning på balansedagen. For antall fisk i beholdning er det simulert med en endring på +/- 2 % og +/- 5 % i antall fisk per lokalitet for samtlige lokaliteter med fisk i beholdning.

Sensitivitetsanalyse av antall fisk i beholdning og benyttet diskonteringsrate

				Månedlig diskonteringsrente (%)				
				4,0 %	5,0 %	6,0 %	7,0 %	8,0 %
				Endring i månedlig diskonteringsrente (%)				
				-2,0 %	-1,0 %	0,0 %	1,0 %	2,0 %
Antall fisk i beholdning (millioner stk)	54,1	Endring i antall fisk	-5 %	5.637.959	5.265.191	4.926.522	4.618.206	4.336.963
	55,8		-2 %	5.894.342	5.502.775	5.147.137	4.823.470	4.528.312
	56,4		-1 %	5.979.803	5.581.970	5.220.675	4.891.891	4.592.095
	56,9		-	6.065.264	5.661.165	5.294.213	4.960.312	4.655.878
	57,5		1 %	6.150.726	5.740.359	5.367.751	5.028.733	4.719.661
	58,1		2 %	6.236.187	5.819.554	5.441.289	5.097.154	4.783.445
	59,8		5 %	6.492.570	6.057.139	5.661.904	5.302.418	4.974.794

Tabellen viser endring i estimert virkelig verdi (nåverdi) før avsetning for tpskontrakter for parametrene månedlig diskonteringsrente og estimert antall fisk i beholdning på balansedagen. For den månedlige diskonteringsrenten er det simulert med en absolutt endring på hhv +/- 1% og +/- 2% (100 og 200 punkter). For antall fisk i beholdning er det simulert med endring på +/- 1%, +/- 2% og +/- 5% i antall fisk per lokalitet for samtlige lokaliteter med fisk i beholdning.

(B) Estimert verdifall på goodwill og andre immaterielle eiendeler

Konsernet gjennomfører tester for å vurdere verdifall på goodwill og andre immaterielle eiendeler, jf. note om immaterielle eiendeler. Testene er basert på forventninger om fremtidig

inntjening for konsernet som kontantgenererende enhet, samt på hvilke synergier som kan utnyttes i konsernet. Negative endringer i markedsforhold vil kunne medføre reduksjon i fremtidige inntjeningsestimater, og således kunne utløse et nedskrivningsbehov.

Note 3

Konsoliderte selskaper i konsernet og inndeling i driftssegmenter

(Alle tall i NOK 1.000)

Oppstillingen nedenfor viser hvilke selskaper som inngår i det konsoliderte konsernregnskapet, og hvordan disse er allokert til virksomhetsområder og driftssegmenter. I tillegg vises det

endringer i eierforhold gjennom året. Noten om datterselskaper i Lerøy Seafood Group ASAs selskapsregnskap inneholder ytterligere informasjon, blant annet bokførte verdier.

Selskap	Eier	Land	Forretningssted	Anskaffelsesår	Andel 01.01	Andel 31.12
Villfangst						
Aker Seafoods AS	Havfisk AS	Norge	Ålesund	2016	100 %	100 %
Havfisk Stamsund AS	Havfisk AS	Norge	Vestvågøy	2016	100 %	100 %
Havfisk Melbu AS	Havfisk AS	Norge	Hadsel	2016	100 %	100 %
Nordland Havfiske AS	Havfisk Stamsund AS	Norge	Vestvågøy	2016	53 %	53 %
Nordland Havfiske AS	Havfisk Melbu AS	Norge	Vestvågøy	2016	47 %	47 %
Havfisk Finnmark AS	Havfisk AS	Norge	Hammerfest	2016	100 %	100 %
Havfisk Båtsfjord AS	Havfisk Finnmark AS	Norge	Båtsfjord	2016	100 %	100 %
Havfisk Nordkyn AS	Havfisk Finnmark AS	Norge	Lebesby	2016	100 %	100 %
Finnmark Havfiske AS	Havfisk Finnmark AS	Norge	Hammerfest	2016	78 %	78 %
Finnmark Havfiske AS	Havfisk Båtsfjord AS	Norge	Hammerfest	2016	13 %	13 %
Finnmark Havfiske AS	Havfisk Nordkyn AS	Norge	Hammerfest	2016	6 %	6 %
Hammerfest Industrifiske AS	Havfisk Finnmark AS	Norge	Hammerfest	2016	60 %	60 %
Havfisk Management AS	Havfisk Finnmark AS	Norge	Hammerfest	2016	100 %	100 %
Havfisk AS	Lerøy Seafood Group ASA	Norge	Ålesund	2016	100 %	100 %
Melbu Fryselager AS	Lerøy Norway Seafoods AS	Norge	Hadsel	2016	67 %	67 %
Lerøy Norway Seafoods AS	Lerøy Seafood Group ASA	Norge	Båtsfjord	2016	100 %	100 %
Sørvær Kystfiskeinvest AS	Lerøy Norway Seafoods AS	Norge	Hasvik	2016	51 %	51 %
Lerøy Sommarøy AS	Lerøy Norway Seafoods AS	Norge	Tromsø	2018	50 %	100 % ^{1),4)}
SAS Norway Seafoods	Lerøy Norway Seafoods AS	Frankrike		2016	100 %	100 %
Havbruk						
Lerøy Aurora AS	Lerøy Seafood Group ASA	Norge	Tromsø	2005	100 %	100 %
Lerøy Laksefjord AS	Lerøy Aurora AS	Norge	Lebesby	2005	100 %	100 %
Senja Akvakultursenter AS	Lerøy Aurora AS	Norge	Tromsø	2015	100 %	100 %
Lerøy Midt AS	Lerøy Seafood Group ASA	Norge	Hitra	2003	100 %	100 %
Lerøy Vest AS	Lerøy Seafood Group ASA	Norge	Austevoll	2007	100 %	100 %
Sjøtroll Havbruk AS	Lerøy Seafood Group ASA	Norge	Austevoll	2010	51 %	51 %
Lerøy Sjøtroll Kjærelva AS	Lerøy Vest AS	Norge	Austevoll	2017	50 %	50 %
Lerøy Sjøtroll Kjærelva AS	Sjøtroll Havbruk AS	Norge	Austevoll	2017	50 %	50 %
Norsk Oppdrettservice AS	Lerøy Seafood Group ASA	Norge	Flekkefjord	2015	51 %	51 %
Lerøy Ocean Harvest AS	Lerøy Seafood Group ASA	Norge	Bergen	2018	0 %	100 % ³⁾
Hardanger Skjell AS	Lerøy Ocean Harvest AS	Norge	Bergen	2018	0 %	0 % ^{1),5)}

Merknad om endring:

- 1) Virksomhetssammenslutning
- 2) Transaksjoner med ikke-kontrollerende eierinteresser
- 3) Etablering av nytt selskap
- 4) Overgang fra tilknyttet selskap til datterselskap
- 5) Fusjon mellom mor- og datterselskap

Tabell forts. på neste side >

* Stiftelsesdato. Selskapene var en del av "den gamle Lerøy-gruppen" før Lerøy Seafood Group ASA ble stiftet i 1995.

** Selskapet har skiftet navn fra Hallvard Lerøy USA Inc til Lerøy Seafood USA Inc.

Note 3

Konsoliderte selskaper i konsernet og inndeling i driftssegmenter forts.

(Alle tall i NOK 1.000)

Tabell forts.

Selskap	Eier	Land	Forretningssted	Anskaffelsesår	Andel 01.01	Andel 31.12
Bearbeiding (VAP), salg og distribusjon						
Bulandet Fiskeindustri AS	Lerøy Seafood AS	Norge	Askvoll	2005	79 %	79 %
Laks- & Vildtcentralen AS	Lerøy Seafood Group ASA	Norge	Oslo	2018	0 %	100 % ¹⁾
Lerøy Seafood USA Inc **	Lerøy Seafood AS	USA	Nord Carolina	2016	100 %	100 %
Lerøy Culinair B.V.	Rode Retail B.V.	Nederland	Urk	2012	100 %	100 %
Lerøy Germany GmbH	Rode Beheer B.V.	Tyskland	Witten	2015	50 %	50 %
Lerøy Germany GmbH	Lerøy Seafood AS	Tyskland	Witten	2016	50 %	50 %
Lerøy & Strudshavn AS	Lerøy Seafood Group ASA	Norge	Bergen	1927 *	100 %	100 %
Lerøy Alfheim AS	Lerøy Seafood Group ASA	Norge	Bergen	2005	100 %	100 %
Lerøy Alt i Fisk AB	Lerøy Sverige AB	Sverige	Göteborg	2001	100 %	100 %
Lerøy Delico AS	Lerøy Seafood Group ASA	Norge	Stavanger	2006	100 %	100 %
Lerøy Finland OY	Lerøy Seafood Group ASA	Finland	Turku	2011	100 %	100 %
Lerøy Fossen AS	Lerøy Seafood Group ASA	Norge	Bergen	2006	100 %	100 %
Lerøy Nord AS	Lerøy Seafood Group ASA	Norge	Tromsø	2015	51 %	51 %
Lerøy Nordhav AB	Lerøy Sverige AB	Sverige	Lomma	2001	100 %	100 %
Lerøy Portugal Lda	Lerøy Seafood Group ASA	Portugal	Lisboa	2005	100 %	100 %
Lerøy Processing Spain SL	Lerøy Seafood Group ASA	Spania	Madrid	2012	100 %	100 %
Lerøy Quality Group AS	Lerøy Seafood AS	Norge	Bergen	2006	100 %	100 %
Lerøy Seafood AS	Lerøy Seafood Group ASA	Norge	Bergen	1939 *	100 %	100 %
Lerøy Sjømatgruppen AS	Laks- & Vildtcentralen AS	Norway	Bergen	2006	0 %	25 % ¹⁾
Lerøy Sjømatgruppen AS	Lerøy Delico AS	Norge	Bergen	2006	18 %	18 %
Lerøy Sjømatgruppen AS	Lerøy Alfheim AS	Norge	Bergen	2006	24 %	24 %
Lerøy Sjømatgruppen AS	Lerøy Trondheim AS	Norge	Bergen	2006	8 %	8 %
Lerøy Sjømatgruppen AS	Lerøy Nord AS	Norge	Bergen	2015	3 %	3 %
Lerøy Smøgen Seafood AB	Lerøy Sverige AB	Sverige	Smøgen	2002	100 %	100 %
Lerøy Stockholm AB	Lerøy Sverige AB	Sverige	Stokholm	2001	100 %	100 %
Lerøy Sverige AB	Lerøy Seafood Group ASA	Sverige	Göteborg	2001	100 %	100 %
Lerøy Trondheim AS	Lerøy Seafood Group ASA	Norge	Trondheim	2006	100 %	100 %
Lerøy Turkey	Lerøy Seafood Group ASA	Tyrkia	Istanbul	2015	100 %	100 %
Rode Beheer B.V.	Lerøy Seafood Group ASA	Nederland	Urk	2012	100 %	100 %
Rode Retail B.V.	Rode Beheer B.V.	Nederland	Urk	2012	100 %	100 %
Rode Vaestgoed B.V.	Rode Beheer B.V.	Nederland	Urk	2012	100 %	100 %
Rode Vis B.V.	Rode Beheer B.V.	Norge	Urk	2012	100 %	100 %
Rode Vis International AS	Rode Beheer B.V.	Norge	Bergen	2012	100 %	100 %
Royal Frozen Seafood B.V.	Rode Beheer B.V.	Nederland	Urk	2012	100 %	100 %
SAS Eurosalmon	SAS Lerøy Seafood France	Frankrike	St. Jean d'Ardières	2008	100 %	100 %
SAS Fishcut	SAS Lerøy Seafood France	Frankrike	St. Laurent Blangy	2008	100 %	100 %
SAS Lerøy Seafood France	Lerøy Seafood AS	Frankrike	Boulogne	2008	100 %	100 %
Sirevaag AS	Lerøy Delico AS	Norge	Hå	2006	100 %	100 %
Sjømathuset AS	Lerøy Seafood Group ASA	Norge	Oslo	2006	100 %	100 %
Ikke allokert						
Lerøy Seafood Group ASA	Se note om aksjonærinformasjon		Bergen	1995		
Preline Fishfarming Sys. AS	Lerøy Seafood Group ASA	Norge	Skien	2015	96 %	96 % ²⁾

Note 4

Driftsinntekter og segmentinformasjon

(Alle tall i NOK 1.000)

Driftsinntekter	2018	2017
Salg av varer og tjenester	19.813.282	18.593.026
Erstatninger	1.096	93
Andre driftsinntekter	23.259	30.396
Sum driftsinntekter	19.837.637	18.623.515

Andre gevinster og tap	2018	2017
Gevinst/tap ifm. realisasjon av varige driftsmidler	42.341	4.829
Andre tap	0	-8.756
Sum andre gevinster og tap	42.341	-3.927

Av gevinst ved avgang varige driftsmidler utgjør NOK 36 629 gevinst ved salg av trålerfartøyet Kongsfjord. Salgsvederlaget var NOK 90 665 etter salgskostnader.

Driftssegmenter

Konsernet har følgende hovedsegmenter:

- (1) Villfangst
- (2) Havbruk
- (3) Bearbeiding, salg og distribusjon

Lerøy Seafood Group ASA og Preline Fishfarming System AS er ikke allokert til noen av segmentene, og er inkludert i "ASA/andre/eliminering". Med unntak av segmentet Havbruk utgjør hvert hovedsegment også et driftssegment. Havbruk er delt

inn i tre driftssegmenter:

- (A) Region Nord (Lerøy Aurora)
- (B) Region Midt (Lerøy Midt)
- (C) Region Vest (Lerøy Sjøtroll)

Det vises til note om konsoliderte konsernselskaper og inndeling i driftssegmenter, som gir en komplett oversikt over hvilke selskaper som tilhører hvert driftssegment. En nærmere beskrivelse av aggregering av driftssegmenter gis i prinsippnoten.

Note 4

Driftsinntekter og segmentinformasjon forts.

(Alle tall i NOK 1.000)

2017	Villfangst	Havbruk	VAP, salg og distribusjon	Eliminering / ikke allokert	Sum
Eksterne driftsinntekter	857.094	335.296	17.431.100	25	18.623.515
Interne driftsinntekter	1.902.972	9.050.094	194.638	-11.147.704	0
Sum driftsinntekter	2.760.066	9.385.390	17.625.738	-11.147.679	18.623.515
Andre gevinster og tap	7.503	-2.817	-8.612	0	-3.927
Driftskostnader	2.381.604	6.440.318	17.182.382	-11.101.465	14.902.839
Driftsresultat før verdjusteringer	385.965	2.942.255	434.744	-46.214	3.716.749
Verdjustering på fisk i sjø		-1.953.500			-1.953.500
Verdjustering tapsbringende kontrakter		278.926			278.926
Verdjustering Fish Pool-kontrakter			-41.735		-41.735
Sum verdjusteringer knyttet til biologiske eiendeler	0	-1.674.574	-41.735	0	-1.716.309
Driftsresultat	385.965	1.267.681	393.009	-46.214	2.000.440
Inntekt fra tilknyttede selskaper	-3.552	284.944	13.125	8.134	302.651
Netto finansposter	-47.899	-68.966	-19.711	-73.047	-209.623
Resultat før skatt	334.514	1.483.659	386.423	-111.127	2.093.468
Skattekostnad					-343.984
Årsresultat					1.749.484
Driftsmargin før verdjusteringer	14,0 %	31,3 %	2,5 %	0,4 %	20,0 %
Eiendeler (eksklusiv tilknyttede selskaper)	5.992.248	15.506.717	4.369.933	-1.171.373	24.697.525
Tilknyttede selskaper	16.782	850.228	93.576	0	960.587
Sum eiendeler	6.009.030	16.356.945	4.463.509	-1.171.373	25.658.112
Sum gjeld	2.498.931	7.856.329	3.059.457	-2.238.727	11.175.990
Netto rentebærende gjeld	543.634	1.411.080	-22.538	329.990	2.262.166
Investeringer (materielle og immaterielle, netto)	73.521	1.158.601	245.820	6.298	1.484.240
Avskrivninger	115.164	393.948	74.153	0	583.265

2018	Villfangst	Havbruk	VAP, salg og distribusjon	Eliminering / ikke allokert	Sum
Eksterne driftsinntekter	592.384	323.343	18.921.895	15	19.837.638
Interne driftsinntekter	2.078.089	9.137.855	111.227	-11.327.170	0
Sum driftsinntekter	2.670.473	9.461.198	19.033.122	-11.327.155	19.837.638
Andre gevinster og tap	35.826	5.529	986	0	42.340
Driftskostnader	2.317.854	6.538.613	18.701.236	-11.246.261	16.311.442
Driftsresultat før verdjusteringer	388.444	2.928.114	332.872	-80.894	3.568.536
Verdjustering på fisk i sjø		799.983			799.983
Verdjustering tapsbringende kontrakter		-46.519			-46.519
Verdjustering Fish Pool-kontrakter			1.474		1.474
Sum verdjusteringer knyttet til biologiske eiendeler	0	753.464	1.474	0	754.937
Driftsresultat	388.444	3.681.578	334.346	-80.894	4.323.474
Inntekt fra tilknyttede selskaper	-11.972	280.534	18.011	0	286.573
Netto finansposter	-44.933	-73.547	-18.964	-23.643	-161.087
Resultat før skatt	331.539	3.888.565	333.393	-104.537	4.448.960
Skattekostnad					-851.002
Årsresultat					3.597.958
Driftsmargin før verdjusteringer	14,5 %	30,9 %	1,7 %	0,7 %	18,0 %
Eiendeler (eksklusiv tilknyttede selskaper)	6.117.726	16.109.063	5.098.868	31.521	27.357.178
Tilknyttede selskaper	18.596	877.174	119.786	0	1.015.556
Sum eiendeler	6.136.322	16.986.237	5.218.654	31.521	28.372.734
Sum gjeld	2.742.082	8.306.328	3.530.267	-3.340.234	11.238.443
Netto rentebærende gjeld	951.757	2.777.531	63.655	-1.246.531	2.546.412
Investeringer (materielle og immaterielle, netto)	568.711	1.343.619	203.971	22.480	2.138.781
Avskrivninger	133.648	433.626	92.356	38	659.669

Nærmere informasjon om driftssegmentene under Havbruk

2017	Region Nord (Lerøy Aurora)	Region Midt (Lerøy Midt)	Region Vest (Lerøy Sjøtroll)	Eliminering (internt salg og fortjeneste)	Sum Havbruk
Eksterne driftsinntekter	258.364	31.054	45.879		335.296
Interne driftsinntekter	2.209.864	3.758.652	3.143.094	-61.516	9.050.094
Sum driftsinntekter	2.468.228	3.789.706	3.188.973	-61.516	9.385.390
Andre gevinster og tap	724	0	-3.542	0	-2.818
Driftskostnader	1.443.772	2.647.204	2.406.562	-57.220	6.440.317
Driftsresultat før verdjusteringer	1.025.180	1.142.502	778.869	-4.296	2.942.255
Volum laks (GWT)*	39.209	64.515	30.949		134.674
Volum ørret (GWT)			23.094		23.094
Volum totalt	39.209	64.515	54.043		157.768
Driftsresultat per kg ** (EBIT/kg)	26,1	17,7	14,4	-0,0	18,6

Note 4

Driftsinntekter og segmentinformasjon forts.

(Alle tall i NOK 1.000)

2018	Region Nord (Lerøy Aurora)	Region Midt (Lerøy Midt)	Region Vest (Lerøy Sjøtroll)	Eliminering (internt salg og fortjeneste)	Sum Havbruk
Eksterne driftsinntekter	259.078	23.847	40.418		323.343
Interne driftsinntekter	2.120.501	3.899.765	3.181.996	-64.406	9.137.855
Sum driftsinntekter	2.379.578	3.923.612	3.222.415	-64.406	9.461.198
Andre gevinster og tap	637	5.764	-872	0	5.529
Driftskostnader	1.391.437	2.573.903	2.635.897	-62.623	6.538.613
Driftsresultat før verdjusteringer	988.779	1.355.472	585.646	-1.783	2.928.114
Volum laks (GWT)*	36.783	66.501	34.449		137.733
Volum ørret (GWT)			24.306		24.306
Volum totalt	36.783	66.501	58.755		162.039
Driftsresultat per kg ** (EBIT/kg)	26,9	20,4	10,0	-0,0	18,1

* GWT = slaktet vekt målt i tonn.

** Før verdjusteringer knyttet til biologiske eiendeler.

Informasjon om produktområde

Driftsinntekter i NOK fordelt på produkt

Driftsinntekter	2018	%	2017	%
Hel laks	8.585.877	43,3	8.061.730	43,3
Bearbeidet laks	4.256.942	21,5	4.446.498	23,9
Hvitfisk	3.484.079	17,6	3.344.873	18,0
Ørret	1.607.217	8,1	1.574.988	8,5
Skalldyr	730.650	3,7	482.400	2,6
Pelagisk	81.615	0,4	76.350	0,4
Annet	1.091.258	5,5	636.676	3,4
Sum driftsinntekter	19.837.637	100,0	18.623.515	100,0

Informasjon om valuta

Driftsinntekter i NOK fordelt på valuta

Driftsinntekter	2018	%	2017	%
NOK	8.585.877	43,3	8.061.730	43,3
SEK	4.256.942	21,5	4.446.498	23,9
GBP	3.484.079	17,6	3.344.873	18,0
EUR	1.607.217	8,1	1.574.988	8,5
USD	730.650	3,7	482.400	2,6
JPY	81.615	0,4	76.350	0,4
Annen valuta	1.091.258	5,5	636.676	3,4
Sum driftsinntekter	19.837.637	100,0	18.623.515	100,0

Salg i utenlandsk valuta fra norske konsernselskaper skjer i utgangspunktet til tilnærmet transaksjonskurs (ukeskurser), mens kontraktssalg føres til den valutakurs som er sikret gjennom valutaterminkontrakter. Salg fra utenlandske konsernselskaper i utenlandsk valuta omregnes i utgangspunktet til NOK basert på akkumulert månedlig gjennomsnittskurs i regnskapsperioden. Vesentlige enkelttransaksjoner omregnes likevel til transaksjonskurs.

Informasjon om geografiske områder

Omsetning allokeres basert på kundens hjemland. Eiendeler og investeringsutgifter er basert på hvor eiendelene befinner seg.

Driftsinntekter	2018	%	2017	%
EU	11.625.544	58,6	10.737.890	57,7
Norge	3.717.574	18,7	3.438.502	18,5
Asia	2.778.101	14,0	2.616.321	14,0
USA og Canada	880.814	4,4	990.920	5,3
Resten av Europa	645.707	3,3	610.761	3,3
Andre	189.897	1,0	229.120	1,2
Sum driftsinntekter	19.837.637	100,0	18.623.515	100,0

Eiendeler	2018	%	2017	%
Norge*	26.527.227	93,5	23.953.778	93,4
EU	1.698.079	6,0	1.564.434	6,1
Andre land	147.428	0,5	139.900	0,5
Sum eiendeler	28.372.734	100,0	25.658.112	100,0

*) Det vesentlige av kundefordringene i datterselskapet Lerøy Seafood AS er mot utenlandske kunder. Per 31.12.2018 utgjorde dette NOK 1 110 125 av totalt NOK 1 318 771 (NOK 983 713 av totalt NOK 1 193 760 på samme tid i fjor). Kundefordringene er i all hovedsak dekket av kredittforsikring.

Netto investeringsutgifter	2018	%	2017	%
Norge	1.970.154	92,1	1.263.781	85,1
EU	167.380	7,8	214.417	14,4
Andre land	1.247	0,1	6.042	0,4
Sum eiendeler	2.138.781	100,0	1.484.240	100,0

Med netto investeringsutgifter menes kostpris for kjøp av nye driftsmidler (inkludert immaterielle eiendeler), med fradrag for mottatt salgsvederlag for solgte driftsmidler.

Note 5

Virksomhetssammenslutninger og transaksjoner med ikke-kontrollerende eierinteresser

(Alle tall i NOK 1.000)

Virksomhetssammenslutninger i 2018

I 2018 har det vært tre virksomhetssammenslutninger i konsernet. I mars 2018 ble alle aksjene i grossistselskapet Laks- & Vildtcentralen AS ervervet. I oktober 2018 ble alle aksjene i Hardanger Skjell AS ervervet. I november 2018 økte konsernet sin eierandel i det tilknyttede selskapet Lerøy Sommarøy AS fra 50

% til 100%. Konsolidering er foretatt fra og med balansedagen i kjøpsmåned. Beregnet gevinst ved overgang fra tilknyttet selskap til datterselskap er eliminert mot tilhørende goodwill. Selskapet Hardanger Skjell AS ble i desember 2018 innfusjonert i Lerøy Ocean Harvest AS (mor-datter fusjon).

Aggregert vederlag	Kontrollerende eierinteresser	Ikke kontrollerende eierinteresser	100 %
Samlet vederlag betalt	144.404	0	144.404
Avsatt, ikke vedtatt utbytte i oppkjøpte selskaper	-12.000	0	-12.000
Sum	132.404	0	132.404

Aggregert oppkjøpsanalyse	Kontrollerende eierinteresser	Ikke kontrollerende eierinteresser	100 %
Regnskapsført egenkapital i oppkjøpte selskaper:	19.829	0	19.829
Eliminering av aksjer i konsernselskaper eiet av oppkjøpte selskaper	-604	0	-604
Netto identifiserte merverdier	825	0	825
Identifiserte verdier i datter	20.050	0	20.050

Aggregert beregning av goodwill	Kontrollerende eierinteresser	Ikke kontrollerende eierinteresser	100 %
Vederlag til selger (virkelig verdi av kontrollerende eierinteresser)	132.404	0	132.404
Virkelig verdi av ikke kontrollerende eierinteresser	0	0	0
Sum	132.404	0	132.404
Netto identifiserte verdier	20.050	0	20.050
Beregnet goodwill	112.354	0	112.354
Eliminering mellom goodwill og andre gevinster ved overgang fra tilknyttet selskap til datterselskap*	-22.354	0	-22.354
Goodwill i konsernregnskapet	90.000	0	90.000

* Andre gevinster oppstått ifm ny måling ved overgang fra tilknyttet selskap til datterselskap

Aggregert merverdianalyse	Oppkjøps- balanse	Konsern eliminering	Identifiserte merverdier	Beregnet goodwill	Eliminerig v/overgang fra TS til DS	Virkelig verdi
Goodwill	0	0	0	112.354	-22.354	90.000
Utsatt skattefordel	9.097	0	0	0	0	9.097
Varige driftsmidler	1.698	0	0	0	0	1.698
Finansielle driftsmidler	4.676	-604	0	0	0	4.071
Beholdning	22.455	0	1.072	0	0	23.527
Kortsiktige fordringer	41.936	0	0	0	0	41.936
Bank, kontanter	19.874	0	0	0	0	19.874
Sum eiendeler	99.736	-604	1.072	112.354	-22.354	190.204
Egenkapital	19.828	-604	825	112.354	-22.354	110.050
Utsatt skatt	0	0	247	0	0	247
Kortsiktig gjeld	79.908	0	0	0	0	79.908
Sum egenkapital og gjeld	99.736	-604	1.072	112.354	-22.354	190.204

Transaksjoner med ikke-kontrollerende eierinteresser i 2018

I forbindelse med forkjøpsrett hos ikke-kontrollerende eierinteresser i datterselskapet Preline Fishfarming System AS har konsernet solgt 545 aksjer (0,1 %) av aksjene i Preline Fishfarming System AS til ikke-kontrollerende eierinteresser

for tilsammen NOK 52. Salget gav en gevinst på NOK 25, som er behandlet som en egenkapitaltransaksjon. Konsernets eierandel etter transaksjonen utgjør 95,9 %.

Note 6

Immaterielle eiendeler

(Alle tall i NOK 1.000)

Avstemming av balanseført verdi, bruttoverdier og levetid

2017	Goodwill	Konsesjoner	Andre rettigheter	Sum
Per 1. januar 2017				
Anskaffelseskost	2.119.318	5.873.567	71.997	8.064.882
Akkumulerte avskrivninger		-9.466	-36.968	-46.434
Balanseført verdi 01.01.17	2.119.318	5.864.101	35.029	8.018.448
Regnskapsåret 2017				
Balanseført verdi 01.01.17	2.119.318	5.864.101	35.029	8.018.448
Omregningsdifferanse	9.855	0	165	10.020
Tilgang fra virksomhetssammenslutning	2.646	0	0	2.646
Tilgang kjøpte immaterielle eiendeler		20.150	173	20.323
Årets avskrivninger		-28.400	-3.410	-31.810
Balanseført verdi 31.12.17	2.131.819	5.855.851	31.957	8.019.627
Per 31. desember 2017				
Anskaffelseskost	2.131.819	5.893.717	72.383	8.097.919
Akkumulerte avskrivninger		-37.866	-40.426	-78.292
Balanseført verdi 31.12.17	2.131.819	5.855.851	31.957	8.019.627
Eiendeler med ubegrenset levetid	2.131.819	5.473.502	2.100	7.607.421
Eiendeler med begrenset levetid		382.349	29.857	412.206
Balanseført verdi 31.12.17	2.131.819	5.855.851	31.957	8.019.627
2018				
Regnskapsåret 2018				
Balanseført verdi 01.01.18	2.131.819	5.855.851	31.957	8.019.627
Omregningsdifferanse	-3.389	0	11	-3.378
Tilgang fra virksomhetssammenslutning	90.000	0	0	90.000
Tilgang kjøpte immaterielle eiendeler		90.921	711	91.632
Årets avskrivninger		-28.400	-3.405	-31.805
Balanseført verdi 31.12.18	2.218.430	5.918.372	29.273	8.166.075
Per 31. desember 2018				
Anskaffelseskost	2.218.430	5.984.638	73.113	8.276.181
Akkumulerte avskrivninger		-66.266	-43.840	-110.106
Balanseført verdi 31.12.18	2.218.430	5.918.372	29.273	8.166.075
Eiendeler med ubegrenset levetid	2.218.430	5.570.573	2.200	7.791.203
Eiendeler med begrenset levetid		347.799	27.073	374.872
Balanseført verdi 31.12.18	2.218.430	5.918.372	29.273	8.166.075

Spesifikasjon av immaterielle eiendeler per oppkjøp, fordelt på segment

31.12.17	Region	Oppkjøpsår/ erhvervsår	Goodwill	Konsesjoner	Andre rettigheter	Sum
Villfangst						
Havfisk AS		2016		3.657.600 ⁵⁾		3.657.600
Lerøy Norway Seafoods AS		2017	2.646		100	2.746
Sum			2.646	3.657.600	100	3.660.345
Havbruk						
Lerøy Midt AS	Midt	2003, 2006 ¹⁾	956.509	644.100		1.600.609
Lerøy Vest AS	Vest	2007	535.001	507.718	16.621 ³⁾	1.059.340
Sjøtroll Havbruk AS	Vest	2010	205.954	673.513		879.467
Lerøy Aurora AS konsern	Nord	2005, 2014 ²⁾	134.567	312.771	2.000	449.338
Norsk Oppdrettsservice AS	Vest	2015	13.295	40.000		53.295
Sum			1.845.326	2.178.102	18.621	4.042.048
Bearbeiding, salg og distribusjon (samlet)		⁴⁾	283.848	0	13.236 ³⁾	297.084
Lerøy Seafood Group ASA		2017		6.150 ⁶⁾		6.150
Totalt			2.131.819	5.841.851	31.957	8.005.627
31.12.18	Region	Oppkjøpsår/ erhvervsår	Goodwill	Konsesjoner	Andre rettigheter	Sum
Villfangst						
Havfisk AS		2016		3.629.200 ⁵⁾		3.629.200
Lerøy Norway Seafoods AS		2017	2.646		100	2.746
Sum			2.646	3.629.200	100	3.631.945
Havbruk						
Lerøy Midt AS	Midt	2003, 2006 ¹⁾	956.509	644.100		1.600.609
Lerøy Vest AS	Vest	2007	535.001	507.718	15.582 ³⁾	1.058.301
Sjøtroll Havbruk AS	Vest	2010	205.954	673.513		879.467
Lerøy Aurora AS konsern	Nord	2005, 2014 ²⁾	134.567	398.891	2.000	535.458
Norsk Oppdrettsservice AS	Vest	2015	13.295	40.000		53.295
Sum			1.845.326	2.264.222	17.582	4.127.129
Bearbeiding, salg og distribusjon (samlet)		⁴⁾	370.459	0	11.591 ³⁾	382.051
Lerøy Seafood Group ASA		2017, 2018		24.951 ⁶⁾		24.951
Totalt			2.218.430	5.918.372	29.273	8.166.076

1) Består av Lerøy Midnor-oppkjøpet fra 2003 og Lerøy Hydrotech-oppkjøpet fra 2006. Selskapene er fusjonert.

2) Består av Lerøy Aurora-oppkjøpet fra 2005, Villa-oppkjøpet fra 2014, samt kjøp av økt volum i 2017 og 2018

3) Rettigheter som har bestemt utnyttbar levetid, og som er gjenstand for avskrivning.

4) Endring i goodwill gjelder omregningsdifferanser (valutakursdifferanse knyttet til omregning av utenlandsk virksomhet), iht. IAS 21.

5) Deler av konsesjonsverdien har bestemt utnyttbar levetid og avskrives. Gjelder konsesjoner i Havfisk AS.

6) Gjelder initiale kostnader knyttet til utviklingskonsesjoner under tildeling til LSG ASA, og som skal drives av Lerøy Vest AS.

Note 6

Immaterielle eiendeler forts.

(Alle tall i NOK 1.000)

Konsesjoner

Konsesjoner i segmentet Havbruk

Bokført verdi på konsesjoner som benyttes innenfor havbruk, utgjør NOK 2 289 173 inkludert aktiverte kostnader knyttet til FoU konsesjon i Lerøy Seafood Group ASA. Nedenfor gis en oversikt over de konsesjonene som konsernet eier ved utgangen av regnskapsåret, fordelt på ulike typer, antall og volum. Oversikten er basert på registrerte opplysninger i Akvakulturregisteret.

Laks- og ørretkonsesjoner	Norsk Oppdretts-service		Lerøy Vest og Sjøtroll Havbruk		Lerøy Midt		Lerøy Aurora		Sum konsern		
	Antall	Volum (GWT)	Antall	Volum (GWT)	Antall	Volum (GWT)	Antall	Volum (GWT)	Antall	Volum (GWT)	
Matfiskkonsesjoner	1)		57	44.980	53	41.340	25	24.898	135	111.218	
Ventemerkkonsesjoner			1	780	2	1.560	2	1.800	5	4.140	
FoU-konsesjoner	2)				3	2.340	1	780	4	3.120	
Grønne konsesjoner			1	780					1	780	
Visningskonsesjoner			1	780	1	780	1	780	3	2.340	
Undervisningskonsesjoner	3)		1	780	1	780	1	390	3	1.950	
Stamfiskkonsesjoner	4)		2	1.560	2	1.560	1	780	5	3.900	
Totalt antall og volum		0	0	63	49.660	62	48.360	31	29.428	156	127.448

1) Tilgang på matfiskkonsesjoner gjelder kjøp av utvidet volum (2 %) på alle konsesjonene til Lerøy Aurora. Kostprisen var 721 millioner kroner.

2) FoU-konsesjonene er tidsbegrenset med en varighet på 3 år. Konsesjonene har ingen anskaffelseskost, og avskrives derfor ikke.

3) Undervisningskonsesjonene ansees som tidsbegrenset med en varighet på 10 år. Konsesjonene har ingen anskaffelseskost, og avskrives derfor ikke.

4) Stamfiskkonsesjonen oppgitt for Lerøy Aurora eies av Lerøy Midt AS, men driftes av Lerøy Aurora AS.

Øvrige havbrukskonsesjoner	Norsk Oppdretts-service		Lerøy Vest og Sjøtroll Havbruk		Lerøy Midt		Lerøy Aurora		Sum konsern	
	Antall	Volum (GWT)	Antall	Volum (GWT)	Antall	Volum (GWT)	Antall	Volum (GWT)	Antall	Volum (GWT)
Settefisk			14	41,9	7	27,5	1	11,5	22	80,9
Rensefisk	2	4,0	1	2,5	2	5,0	1	2,5	6	14,0
Totalt	2	4,0	15	44,4	9	32,5	2	14,0	28	94,9

I tillegg har konsernet konsesjoner for dyrking av tare i tilknytning til to lokaliteter for produksjon av laks. Konsesjonene tillater dyrking av henholdsvis 420 og 480 dekar. Konsesjonene er i utgangspunktet tildelt for 10 år og vil bli gjenstand for en evaluering av myndighetene etter endt periode.

En nærmere begrunnelse for at havbrukskonsesjoner anses å ha ubestemt utnyttbar levetid, og at de dermed ikke er gjenstand for avskrivning, står i prinsippnoten (X).

Konsesjoner i segmentet Villfangst

Konsesjoner (kvoter) knyttet til villfangst	Bokført verdi på oppkjøps- tidspunkt	Tillagt merverdi ifm. kjøpspris- allokering	Akkumulert avskrivning fra og med kjøpstidspunkt	Bokført verdi per 31.12
Grunnkvoter torsk, reke og vassild	339.807	2.941.594		3.281.401
Strukturkvoter torsketrål	414.064		-66.265	347.799
Totalt	753.871	2.941.594	-66.265	3.629.200

Segmentet Villfangst består av de to underkonsernene Havfisk AS og Lerøy Norway Seafoods AS. Havfisk AS er et trålrederi som driver med villfangst. Lerøy Norway Seafoods AS driver med mottak og bearbeiding av villfangst hvitfisk.

Konsesjonene i dette segmentet eies av underkonsernet Havfisk AS (skipseiende datterselskaper). Det er knyttet tilbudsplikt til de regionene konsesjonene hører til i, dvs. Finnmark og Nordland. Dette innebærer at kjøperne i den aktuelle regionen har fortrinnsrett på kjøp av fisken. Hvem denne tilbudsplikten er knyttet opp mot, er fastsatt i konsesjonsbetingelsene for den enkelte konsesjonsenheten. Det kan være en region, men det kan også være en spesifikk kjøper. Prinsippet for prisfastsettelse er gjennomsnittsprisen som er oppnådd på det aktuelle fiskeslaget de siste 14 dagene, hensyntatt tilstand, størrelse og kvalitet. Havfisk er også pålagt såkalt "industriplikt" (aktivitetsplikt) i Stamsund, Melbu, Hammerfest, Båtsfjord, Honningsvåg og Kjøllefjord. Dette innebærer at konsesjonen er knyttet opp mot driften på anleggene på de respektive stedene. Havfisk har imidlertid leid ut anleggene på disse stedene. Leietaker er Norway Seafoods Group AS (konsern). Leietaker er ansvarlig for at driften blir opprettholdt. Dersom leietaker innstiller driften, ligger det betingelser i konsesjonsvilkårene som forplikter Havfisk til å opprettholde driften på de nevnte stedene.

Havfisk-konsernet eide ved utgangen av regnskapsåret 29,6 torsk- og hysetrålkonsesjoner, 31,9 seitrålkonsesjoner, 8 reketrålkonsesjoner og 3 vassildkonsesjoner i Norge. Konsesjonene er eid gjennom datter-datterselskapene Nordland Havfiske AS, Finnmark Havfiske AS og Hammerfest Industrifiske AS.

En konsesjon på torsk, hyse og sei er en lisens som gir rettigheter til å drive fiske etter hvitfisk med trål nord for 62. breddegrad samt i Nordsjøen deler av året. Tilsvarende gir en reke- og vassildkonsesjon rettigheter til å fiske reker og vassild. I 2018 (2017) var det tillatt å ha inntil fire (fire) kvoteenheter per fartøy, inklusiv fartøyets egen kvote. Kvantumet det er tillatt å fiske per konsesjonsenhet, blir hvert år fastsatt av Nærings- og fiskeridepartementet. I tillegg kan det i løpet av et år bli foretatt overføringer mellom de forskjellige fartøygruppene dersom en fartøygruppe ikke klarer å fiske sin andel av kvoten, såkalte "retildelinger". En torsk-konsesjon tilsvarte i 2018 (2017) en rett til å fiske 1206 (1480) tonn med torsk, 412 (564) tonn med hyse og 465 (388) tonn med sei nord for 62. breddegrad.

Sammenlignet med 2017 (2016) er dette en endring på - 18 % (-1 %) på torsk, - 27 % (-2 %) på hyse og +20 % (+6 %) på sei. I løpet av året ble det foretatt kvoteøkninger/retildeling på både hyse og sei. Rekekonsesjonene og vassildkonsesjonene har ingen kvantumsbegrensninger.

For å øke lønnsomheten innen fiskeri samt redusere antall fartøy i drift har fiskerimyndighetene innført ordninger der det gis anledning til å samle flere kvoteenheter per fartøy mot at de fartøyene som avgir sine kvoter, tas ut av fiskeriregisteret på permanent basis. Hvert fartøy har en torsketrållatelse, en såkalt grunnkvote, og i tillegg kan fartøyene ha strukturkvoter for torsketrål. Samlet sett kan et fartøy ikke ha flere enn fire kvoter per fiskeslag. Strukturkvotene har begrenset varighet, avhengig av hvilken ordning som gjaldt da kvoten ble strukturert. Hovedsakelig er det to ordninger med henholdsvis 20 og 25 års varighet på strukturkvotene. Grensen går på strukturering før og etter 2007. De strukturkvotene som er gitt før 2007, har 25 års varighet regnet fra 2008, mens de som er strukturert etter 2007, har 20 års varighet.

Hovedformålet med strukturordningene er å redusere antall fartøy som deltar i et gitt fiskeri, og dermed legge til rette for forbedret lønnsomhet for de gjenværende fartøyene, det vil si effektivisering innenfor et regulert rammeverk. For det andre skal ordningene bidra til å tilpasse kapasiteten i flåten bedre til ressursgrunnet. Ved utløp av tidsperioden på hhv. 20 og 25 år faller strukturkvotene bort, og de totale kvotene blir fordelt på alle aktører i den aktuelle reguleringsgruppen som grunnkvote. Grunnkvoter er tidsbegrenset.

Havfisk AS, og i begrenset grad Lerøy Norway Seafoods AS, driver fiskeri i Norge i medhold av blant annet reglene i lov om retten til å delta i fiske og fangst (deltakerloven). Havfisk AS har dispensasjon fra kravet om at majoritetseier må være aktiv fisker. Deltakerloven og Ervervstillatelsesforskriften krever i slike tilfeller at enhver eierendring i selskaper som direkte eller indirekte eier fiskefartøy, skal godkjennes av relevante myndigheter. Nærings- og fiskeridepartementets godkjenning av Lerøy Seafood Group ASAs erverv av aksjemajoriteten i Havfisk AS i 2016 ble gitt basert på Lerøy Seafood Group ASAs eierstruktur på tidspunktet for godkjenningen. Godkjenningen åpner for at fremtidige eierendringer i Havfisk AS, Lerøy Seafood Group ASA og Austevoll Seafood ASA ikke krever ny søknad så lenge disse ikke medfører at Lerøy Seafood Group

Note 6

Immaterielle eiendeler forts.

(Alle tall i NOK 1.000)

ASA blir eier av mindre enn 60 % av aksjene i Havfisk AS, eller at Austevoll Seafood ASA blir eier av mindre enn 50 % av aksjene i Lerøy Seafood Group ASA. Det er likeledes en forutsetning for godkjenningen at det ikke skjer eierendringer som medfører at Laco AS direkte blir eier av mindre enn 55,55 % av aksjene i Austevoll Seafood ASA. Eventuelle vesentlige eierendringer i Laco AS krever også godkjenning. For øvrig forutsettes det i godkjenningen at gjeldende vilkår knyttet til fartøyenes tillatelser og strukturkvoter videreføres, samt at nasjonalitetskravet i deltakerloven § 5 tilfredsstilles. Av nasjonalitetskravet i deltakerloven § 5 følger at ervervstillatelse bare kan gis til den som er norsk statsborger eller likestilt med norsk statsborger. Etter bestemmelsens andre ledd bokstav a) er aksjeselskap, allmennaksjeselskap og annet selskap med begrenset ansvar likestilt med norsk statsborger når selskapets hovedkontor og styrets sete er i Norge, når styrets flertall, herunder styrelederen,

består av norske statsborgere som er bosatt i Norge og har bodd her de to siste årene, og når norske statsborgere eier aksjer eller andeler svarende til minst 6/10 av selskapets kapital og kan utøve stemmerett i selskapet med minst 6/10 av stemmene. Havfisk AS, Lerøy Seafood Group ASA og Austevoll Seafood ASA plikter to ganger i året å sende inn en oversikt som viser aksjonær-sammensetningen i selskapet, hvor også utenlandsk eierandel skal oppgis. Brudd på de ovennevnte konsesjonsbestemmelsene vil i sin ytterste konsekvens kunne medføre at Havfisk AS mister konsesjonsrettighetene sine.

Rettigheter

I tillegg til goodwill og konsesjoner består immaterielle eiendeler også av andre rettigheter. Rettighetene består av følgende undergrupper i hvert segment:

	Avskrivings- periode	Villfangst	Havbruk	VAP, salg & distribusjon	Sum
Tidsubegrensede rettigheter	ingen avskrivning				
Vannrettigheter		0	2.000		2.000
Andre rettigheter		100			100
Sum		100	2.000	0	2.100
Akkumulert anskaffelseskost		100	2.000	0	2.100
Tidsbegrensede rettigheter	Lineær				
Vannrettigheter	25 år		15.582		15.582
Leveringskontrakter	10 år			8.750	8.750
Andre rettigheter	3 - 5 år			2.841	2.841
Sum		0	15.582	11.591	27.173
Akkumulert anskaffelseskost		0	44.973	28.140	73.113
Akkumulert avskrivning		0	-29.391	-14.449	-43.840
Sum rettigheter		100	17.582	11.591	29.273

Kontantgenererende enheter (KGE)

Goodwill, konsesjoner og rettigheter blir ved hvert oppkjøp eller kjøp av eiendel fordelt på kontantgenererende enheter (KGE). Hver juridisk enhet i konsernet utgjør i utgangspunktet en kontantgenererende enhet (KGE). Goodwill og immaterielle eiendeler med ubestemt utnyttbar levetid avskrives ikke, men skal testes for verdifall minst én gang i året og skrives ned

dersom verdien ikke lenger kan forsvares. Ledelsen vurderer balanseført verdi av goodwill og immaterielle eiendeler med ubestemt utnyttbar levetid per KGE minst én gang i året, og hyppigere dersom det foreligger indikasjoner på verdifall. Bruksverdi benyttes i forbindelse med fastsetting av gjenvinnbart beløp.

I tabellen under fremkommer det hvordan goodwill og immaterielle eiendeler med ubestemt utnyttbar levetid er fordelt på KGE-er.

Havbruk

Test av verdifall for goodwill og immaterielle eiendeler med ubestemt utnyttbar levetid er for hver KGE i segmentet oppsummert nedenfor. I Region Nord er Lerøy Aurora AS-konsernet definert som en KGE. Konsernet drives som en enhet. Den kontant-genererende enheten benevnes som "Lerøy Aurora". Region Midt består nå av kun ett selskap, Lerøy Midt AS, som er definert som en KGE. Denne kontantgenererende enheten benevnes som "Lerøy Midt". I Region Vest er de fem enhetene Lerøy Vest AS, Sjøtroll Havbruk AS, Lerøy Sjøtroll Kjærelva AS, Norsk Oppdrettsservice AS og Lerøy Ocean Harvest AS slått sammen til én KGE. De to vesentligste selskapene, Lerøy Vest AS og Sjøtroll Havbruk AS, drives etter en samdriftsavtale fra 2014, som innebærer at selskapene har felles ledelse og i praksis drives som en enhet. I tillegg er rensesk-selskapet Norsk Oppdrettsservice AS, smolt-produksjonsselskapet Lerøy Sjøtroll Kjærelva AS og forsknings- og utviklings-selskapet Lerøy Ocean Harvest AS inkludert i den samme kontantstrøm-genererende enheten med begrunnelse i at dette er små selskaper som for alle praktiske formål selger sine varer og tjenester internt

innad i den samme kontantgenererende enheten, samtidig som ledelsen hovedsaklig er felles.

Villfangst

I underkonsernet Havfisk AS er hver enkelt båt med tilhørende kvote definert som en kontantgenererende enhet. Lerøy Seafood Group ser likevel på de to underkonsernene Havfisk AS og Lerøy Norway Seafoods AS som en felles kontantgenererende enhet. Dette begrunnes for det første med at kvoter flyttes mellom båter gjennom såkalte "retildelinger". For det andre er de to underkonsernene gjensidig avhengige av hverandre på grunn av den ovennevnte industriplikten. I tillegg påvirker tilbudsplikten avhengigheten mellom de to enhetene. På bakgrunn av dette vurderes de to underkonsernene som en felles kontantgenererende enhet.

Bearbeiding, salg og distribusjon

Av forenklings- og vesentlighetshensyn er test av verdifall for goodwill utført og oppsummert for segmentet sett under ett, med unntak av det utenlandske selskapet Rode Beheer BV (konsern), som på grunn av sin størrelse er presentert separat.

Bokført verdi av immaterielle eiendeler per KGE	Goodwill	Konsesjoner	Rettigheter	Sum
Havfisk AS og Lerøy Norway Seafoods AS	2.646	3.629.200 ²⁾	100	3.631.945
Havbruk - Region Nord	134.567	398.891	2.000	535.458
Havbruk - Region Midt	956.509	644.100	-	1.600.609
Havbruk - Region Vest	754.250	1.221.231	15.582 ¹⁾	1.937.768
Rode Beheer B.V. (konsern)	140.627	-	-	140.627
Øvrige VAP, salg og distribusjon-selskaper	229.832	-	11.591 ¹⁾	241.424
Lerøy Seafood Group ASA	-	24.951 ³⁾	-	24.951
Sum	2.218.430	5.918.372	29.273	8.166.075
Bokført verdi på immaterielle eiendeler som avskrives:				374.872
Bokført verdi på immaterielle eiendeler som ikke avskrives, og som testes for verdifall:				7.791.203
Sum				8.166.075

1) Rettigheter som har bestemt utnyttbar levetid, og som er gjenstand for avskrivning.

2) Strukturkvotene som inngår i konsesjonsverdien, har bestemt utnyttbar levetid, og er gjenstand for avskrivning.

3) Aktiverte kostnader knyttet til utviklingskonsesjoner under tildeling.

Testing av mulig verdifall

Testing av verdifall for kontantstrømgenererende enheter er basert på estimert nåverdi av fremtidige kontantstrømmer. Nåverdien blir sammenlignet med bokført verdi per kontantstrømgenererende enhet. Nåverdien er beregnet ut fra diskonterte kontantstrømmer de neste fem årene. Analysen bygger på budsjett for kommende år samt på estimerte

resultater for de fire neste årene. For perioden etter dette er det beregnet en terminalverdi. Terminalverdien er beregnet med Gordons formel.

Test av verdifall gav ikke grunnlag for nedskrivning av goodwill eller immaterielle eiendeler med ubestemt levetid i 2018. Ledelsens beregninger viser at denne konklusjonen er

Note 6

Immaterielle eiendeler forts.

(Alle tall i NOK 1.000)

robust mot rimelige endringer i forutsetninger om fremtiden.

Kritisk verdi for avkastningskravet på totalkapitalen før skatt er samlet sett mellom 107 % og 46 %.

Den kontantgenererende enheten (KGE) Villfangst, som ble kjøpt opp i 2016, er den enheten som har lavest kritisk verdi, og som trekker intervallet noe ned. Dette skyldes at forutsetningene som lå til grunn på oppkjøpstidspunktet, ikke har endret seg av betydning på tidspunktet for testing av mulig verdifall. De viktigste forutsetningene i testen er forventet fremtidig fangstvolum per art, forventede fremtidige priser per art, samt avkastningskravet.

Innenfor Havbruk har det historisk frem til 2012 vært en betydelig produksjonsvekst per lisens i Norge. Fra 2012 og frem til i dag

har det vært tilnærmet ingen vekst. Modellen antar imidlertid tilnærmet null vekst i volum, noe som er en svært konservativ forutsetning på lengre sikt. Det er sannsynlig at en så lav vekst ville ført til en margineksponasjon, som modellen i svært liten grad forutsetter. KGE-ene innenfor segmentet Havbruk har en kritisk verdi i intervallet 16-46 %. For Havbruk kreves det en EBIT i terminalleddet fra kr -2,1 til kr 2,7 per kg. Dette er langt innenfor det som historisk sett er oppnådd. Ledelsen har også utført tester av sensitivitet knyttet til pris, kostnad og volum. Ved benyttet WACC og beste estimat for terminalleddet viser testene at verdien er robust også for endringer i disse parameterne.

For segmentet VAP samt Salg og distribusjon forsvares de bokførte verdiene nesten fullt ut av estimerte resultater for de neste 5 årene. Dvs. at bokførte verdier for dette segmentet ikke er kritisk avhengige av forutsetninger knyttet til terminalleddet.

Nøkkelforutsetninger og sensitivitetsberegninger

Nøkkelforutsetninger	2018	2017
Diskonteringsrente (WACC) før skatt	7,6 %	7,5 %
Diskonteringsrente (WACC) etter skatt	6,0 %	5,8 %
Nominell vekstrate	3,0 %	3,0 %
Forventet inflasjon	2,0 %	2,0 %
Forventet realvekst	1,0 %	1,0 %

Sensitivitetsanalyse per KGE	Bokført verdi som testes	Kritisk verdi i terminal-leddet (v/benyttet WACC)	Kritisk WACC	Benyttet WACC
Havfisk AS og Lerøy Norway Seafoods AS	3.284.147	7,0 % ⁴⁾	10,7 %	7,6 %
Region Nord	535.458	-2,10 ⁴⁾	46,0 %	7,6 %
Region Midt	1.600.609	-0,20 ⁴⁾	29,0 %	7,6 %
Region Vest	1.975.481	2,70 ⁴⁾	16,0 %	7,6 %
Sum	4.111.547	0,50 ⁴⁾	26,0 %	7,6 %
Lerøy Seafood Group ASA	24.951	2,70 ^{4),5)}	16,0 %	7,6 %
Rode Beheer B.V. (konsern)	140.627	1,7 % ⁴⁾	16,0 %	7,6 %
Øvrige VAP, salg og distribusjon-selskaper	229.832	-0,2 % ⁴⁾	42,0 %	7,6 %
Sum	370.459	-0,2 % ⁴⁾	36,0 %	7,6 %
Totalt	7.791.104			7,6 %

4) For Havbruk er terminalverdi beregnet ut fra EBIT/kg.

5) Utviklingskonsesjonene under tildeling til Lerøy Seafood Group ASA skal drives av Lerøy Vest AS. Derfor er parameterne for region Vest benyttet.

6) For Villfangst og VAP, salg og distribusjon, samt Norsk Oppdrettsservice AS, er terminalleddet beregnet ut fra resultatmargin.

Note 7

Varige driftsmidler

(Alle tall i NOK 1.000)

2017	Prosjekter under arbeid	Tomter	Bygg	Skip (fiskebåter)	Maskiner, inventar, utstyr osv.	Sum
Per 1. januar 2017						
Anskaffelseskost		141.491	1.407.305	1.029.343	4.659.543	7.237.682
Akkumulerte avskrivninger		0	-377.562	-25.731	-2.586.027	-2.989.320
Akkumulerte nedskrivninger		0	-15.754	0	-23.500	-39.254
Balansført verdi 01.01.17		141.491	1.013.989	1.003.612	2.050.016	4.209.108
Regnskapsåret 2017						
Balansført verdi 01.01.17		141.491	1.013.989	1.003.612	2.050.016	4.209.108
Omregningsdifferanser		1.930	12.618	0	6.478	21.026
Tilgang kjøpte driftsmidler		50.878	832.080	58.979	620.950	1.562.887
Tilgang driftsmidler ifm. virksomhetssammenslutning		0	0	0	1.576	1.576
Avgang		-491	-29.048	0	-65.331	-94.870
Årets avskrivninger		0	-69.212	-75.000	-407.244	-551.456
Balansført verdi 31.12.17		193.808	1.760.427	987.591	2.206.445	5.148.271
Per 31. desember 2017						
Anskaffelseskost		193.808	2.219.809	1.088.322	5.167.542	8.669.482
Akkumulerte avskrivninger		0	-443.565	-100.731	-2.937.597	-3.481.893
Akkumulerte nedskrivninger		0	-15.818	0	-23.500	-39.318
Balansført verdi 31.12.17		193.808	1.760.426	987.591	2.206.445	5.148.271
Kapitaliserte renter i løpet av året		0	0	0	0	0
2018	Prosjekter under arbeid	Tomter	Bygg	Skip (fiskebåter)	Anlegg, maskiner, utstyr osv.	Sum
Regnskapsåret 2018						
Balansført verdi 01.01.18		193.808	1.760.426	987.591	2.206.445	5.148.271
Omregningsdifferanser		30	-2.525	0	-2.152	-4.647
Tilgang kjøpte driftsmidler	653.564	24.803	108.772	422.388	973.748	2.183.275
Tilgang driftsmidler ifm. virksomhetssammenslutning		0	630	0	1.068	1.698
Avgang		0	-29.078	-55.036	-9.669	-93.784
Årets avskrivninger		0	-79.660	-84.553	-463.651	-627.864
Balansført verdi 31.12.18	653.564	218.641	1.758.565	1.270.389	2.705.789	6.606.948
Per 31. desember 2018						
Anskaffelseskost	653.564	218.641	2.207.916	1.398.027	5.889.939	10.368.087
Akkumulerte avskrivninger		0	-433.560	-127.638	-3.163.489	-3.724.687
Akkumulerte nedskrivninger		0	-15.791	0	-20.661	-36.452
Balansført verdi 31.12.18	653.564	218.641	1.758.565	1.270.389	2.705.789	6.606.948
Kapitaliserte renter i løpet av året	8.900	0	0	0	4.818	13.718

Note 7

Varige driftsmidler forts.

(Alle tall i NOK 1.000)

Opplysninger om forventet utnyttbar levetid for varige driftsmidler står i avsnitt (H) i note om regnskapsprinsipper.
Opplysninger om leasing finnes i note om leasing.
Opplysninger om pantstillelse av varige driftsmidler finnes i note om gjeld og pantstillelse.

Prosjekter under arbeid består av

Prosjekter hvor eiendomsretten til driftsmidlene overføres i takt med fremdrift

Smoltanlegg	467.040
Hvitfiskanlegg	62.121
Andre mindre prosjekter	12.660
Sum	541.821

Prosjekter hvor eiendomsretten til driftsmidlene overføres ved sluttlevering

Betalt forskudd på ny tråler under bygging	83.620
Betalt forskudd på ny forflåte under bygging	28.123
Sum	111.743

Totalt	653.564
---------------	----------------

Note 8

Aksjer i tilknyttede selskaper og andre investeringer

(Alle tall i NOK 1.000)

Aksjer i tilknyttede selskaper

Klassifisering av tilknyttede selskaper

Oppstillingen nedenfor viser hvilke selskaper som inngår blant tilknyttede selskaper, og hvordan disse er allokert til driftssegmenter. I tillegg vises endringer i eierforhold gjennom året. Bokført verdi er i henhold til egenkapitalmetoden.

Selskap	Eier i LSG (konsern)	Drifts-segment	Land	Forretnings-sted	Eier-/stemme-andel 01.01	Eier-/stemme-andel 31.12	Bokført verdi per 31.12
Vesentlige tilknyttede selskaper							
Norskott Havbruk AS – konsern	Lerøy Seafood Group ASA	Havbruk	Norge	Bergen	50 %	50 %	761.339
Seistar Holding AS – konsern	Lerøy Seafood Group ASA	Havbruk	Norge	Austevoll	50 %	50 %	108.309
Seafood Danmark A/S - konsern	Lerøy Seafood Group ASA	VAPSD *	Danmark	Hirtshals	33 %	33 %	112.395
Sum							982.042
Øvrige tilknyttede selskaper							
Lerøy Sommarøy AS	Lerøy Seafood Group ASA	Villfangst	Norge	Tromsø	50 %	0 %	0
Nettet Kystfiske AS	Sørvær Kystfiskeinvest AS	Villfangst	Norge	Hasvik	34 %	34 %	859
Holmen Fiske AS	Sørvær Kystfiskeinvest AS	Villfangst	Norge	Hasvik	34 %	34 %	8.595
Sørøya Isanlegg AS	Lerøy Norway Seafoods AS	Villfangst	Norge	Hasvik	39 %	39 %	221
Båtsfjord Bedriftshelsetjeneste AS	Lerøy Norway Seafoods AS	Villfangst	Norge	Båtsfjord	28 %	28 %	70
Båtsfjord Laboratorium AS	Lerøy Norway Seafoods AS	Villfangst	Norge	Båtsfjord	34 %	34 %	230
Fryserienes Fôromsetning SA	Lerøy Norway Seafoods AS	Villfangst	Norge	Tromsø	23 %	23 %	237
Itub AS	Lerøy Norway Seafoods AS	Villfangst	Norge	Ålesund	22 %	22 %	4.011
Finnmark Kystfiske AS	Havfisk AS	Villfangst	Norge	Hammerfest	48 %	48 %	1.695
Vestvågøy Kystrederi AS	Havfisk AS	Villfangst	Norge	Vestvågøy	50 %	50 %	2.679
Ocean Forest	Lerøy Seafood Group ASA	Havbruk	Norge	Bergen	50 %	50 %	123
Kirkenes Processing AS	Lerøy Aurora AS	Havbruk	Norge	Kirkenes	50 %	50 %	3.459
Romsdal Processing AS	Lerøy Aurora AS	Havbruk	Norge	Midsund	50 %	50 %	3.719
Norway Salmon AS	Lerøy Midt AS	Havbruk	Norge	Rørvik	50 %	50 %	226
Dragøy Grossist AS	Lerøy Nord AS	VAPSD *	Norge	Tromsø	0 %	34 %	3.500
Silverbåg AS	Sirevaag AS	VAPSD *	Norge	Karmøy	0 %	49 %	980
Vågen Fiskeriselvskap AS	Sirevaag AS	VAPSD *	Norge	Hå	0 %	50 %	2.495
The Seafood Innovation Cluster AS	Lerøy Seafood Group ASA	VAPSD *	Norge	Bergen	20 %	20 %	416
Sum							33.514
Bokført verdi på tilknyttede selskaper							1.015.556

* VAPSD er en forkortelse for "Bearbeiding (VAP), salg og distribusjon"

Note 8

Aksjer i tilknyttede selskaper og andre selskaper forts.

(Alle tall i NOK 1.000)

Bokført verdi på tilknyttede selskaper og inntekt fra tilknyttede selskaper

2018	Seafood Danmark A/S konsern	Seistar Holding AS konsern	Norskott Havbruk AS konsern	Andre tilknyttede selskaper	Sum tilknyttede selskaper
Anskaffelsesår	2017	2015	2001		
Avstemming av endringer i bokført verdi					
Bokført verdi på tilknyttede selskaper 01.01	93.230	95.324	746.934	25.100	960.587
Årets tilgang				7.105	7.105
Årets avgang *				13.658	13.658
Andel av årets resultat	17.941	15.985	264.993	-12.345	286.573
Utbytte		-3.000	-242.200		-245.200
Omregningsdifferanser **	1.224		-2.864		-1.639
Andre endringer over egenkapital			-5.525	-3	-5.528
Bokført verdi på tilknyttede selskaper 31.12	112.395	108.309	761.339	33.514	1.015.556
Anskaffelseskost	77.170	61.500	163.273		
Inntekt før og etter verdjusteringer knyttet til biologiske eiendeler					
Andel av årets resultat fra tilknyttede selskap	17.941	15.985	264.993	-12.345	286.573
Gevinst(+) / tap(-) ved avgang	0	0	0	0	0
Inntekter fra tilknyttede selskaper (inkludert verdjusteringer)	17.941	15.985	264.993	-12.345	286.573
Verdjustering (etter skatt) inkludert i årets resultatandel			2.958		2.958
Inntekter fra tilknyttede selskaper før verdjusteringer	17.941	15.985	267.952	-12.345	289.532

* Lerøy Sommarøy AS gikk over fra å være et tilknyttet selskap til et datterselskap, etter at konsernet ervervet de siste 50 % av aksjene. Som en konsekvens av at egenkapitalmetoden benyttes for tilknyttede selskaper, og egenkapitalen i selskapet var negativ, samt at Lerøy Seafood Group ASA hadde garantert for selskapets bankgjeld, var bokført verdi på aksjene på tidspunktet for overgang fra tilknyttet selskap til datterselskap negativ (derav positiv verdi ved avgang i tabellen ovenfor). Se note om virksomhetssammenslutninger for ytterligere opplysninger.

** Valutaeffekt gjelder omregningsdifferanse av underkonsernet Scottish Seafarms, eid av Norskott Havbruk AS, hvor funksjonell valuta og rapporteringsvaluta er GBP, og omregningsdifferanse av Seafood Danmark A/S konsern, hvor funksjonell valuta og rapporteringsvaluta er DKK.

Øvrig informasjon om vesentlige tilknyttede selskaper

Informasjon om tilknyttede selskapers datterselskaper.

Selskap	Eier (tilknyttet selskap)	Driftssegment	Land	Eierandel 01.01	Eierandel 31.12
Scottish Seafarms Ltd	Norskott Havbruk AS	Havbruk	Skottland	100 %	100 %
Ettrick Trout Ltd	Scottish Seafarms Ltd	Havbruk	Skottland	100 %	100 %
Orkney Sea Farms Ltd	Ettrick Trout Ltd	Havbruk	Skottland	100 %	100 %
Brødrene Schlie's Fiskeeksport A/S	Seafood Danmark A/S	VAPSD	Danmark	100 %	100 %
Scanfish A/S	Seafood Danmark A/S	VAPSD	Danmark	100 %	100 %
Thorfisk A/S	Seafood Danmark A/S	VAPSD	Danmark	100 %	100 %
Lerøy Schlie A/S	Seafood Danmark A/S	VAPSD	Danmark	100 %	100 %
Tip Top Fiskeindustri A/S	Seafood Danmark A/S	VAPSD	Danmark	100 %	100 %
Nigra Fiskeoppdrett A/S	Seafood Danmark A/S	VAPSD	Danmark	100 %	100 %
Wannebo International A/S	Seafood Danmark A/S	VAPSD	Danmark	50 %	50 %
Mowi Star AS	Seistar Holding AS	Havbruk	Norge	100 %	100 %
Seivåg Shipping AS	Seistar Holding AS	Havbruk	Norge	100 %	100 %
Seigrunn AS	Seistar Holding AS	Havbruk	Norge	100 %	100 %

Informasjon om finansielle tall (100 %)

Regnskapstallene for de tilknyttede selskapene, slik de fremkommer nedenfor, er omarbeidet etter IFRS-prinsipper.

Selskap	Seafood Danmark A/S		Seistar Holding AS		Norskott Havbruk AS	
	2018	2017	2018	2017	2018	2017
Konsoliderte tall per						
Omsetning	1.738.814	1.920.189	146.774	142.692	2.057.006	2.088.007
Resultat før skatt	63.902	65.434	31.505	23.284	639.938	670.275
Årsresultat	48.664	38.726	30.500	22.586	522.614	541.320
Poster over utvidet resultat	0	0	0	0	-11.050	-5.544
Anleggsmidler	379.392	329.956	427.805	425.874	1.330.163	983.398
Omløpsmidler	379.687	360.623	92.433	82.156	1.303.476	1.360.089
Sum eiendeler	759.079	690.579	520.239	508.030	2.633.639	2.343.487
Langsiktig gjeld	85.367	117.110	271.763	294.549	774.567	557.360
Kortsiktig gjeld	336.493	293.750	31.858	22.834	336.395	292.255
Sum gjeld	421.860	410.860	303.621	317.382	1.110.962	849.615
Netto rentebærende gjeld	203.943	173.214	195.549	222.631	508.378	180.906
Egenkapital	337.219	279.719	216.618	190.648	1.522.677	1.493.872

Note 8

Aksjer i tilknyttede selskaper og andre selskaper forts.

(Alle tall i NOK 1.000)

Informasjon om biologiske eiendeler i tilknyttede selskaper

Norskott Havbruk AS (konsern) har havbruksvirksomhet i Skottland og har derfor biologiske eiendeler i balansen. Nøkkeltall knyttet til beholdning av fisk i sjø for Norskott Havbruk AS (konsern) er som følger:

Opplysninger om fisk i sjø og slaktet volum i perioden, oppgitt i tonn	2018		2017	
Eierandel	100 %	50 %	100 %	50 %
Total mengde fisk i sjø (LWT) som inngår i beholdning	15.373	7.687	16.303	8.152
Total mengde fisk som er slaktet og solgt i perioden (GWT)	27.464	13.732	30.996	15.498

Verdijustering knyttet til biologiske eiendeler i balansen	2018		2017	
Eierandel	100 %	50 %	100 %	50 %
Verdijustering i balansen per 01.01	187.226	93.613	178.237	89.119
Verdijustering av biologiske eiendeler over resultat	-9.985	-4.993	8.989	4.495
Verdijustering i balansen per 31.12	177.241	88.621	187.226	93.613
Kostpris for biologiske eiendeler 31.12	700.200	350.100	625.308	312.654
Balanseført verdi av biologiske eiendeler 31.12	877.441	438.720	812.534	406.267

Verdijustering knyttet til biologiske eiendeler i resultatet	2018		2017	
Eierandel	100 %	50 %	100 %	50 %
Resultateffekt av verdijustering før skatt	-9.985	-4.993	8.989	4.495
Skattekostnad før effekt av endret skattesats	2.297	1.148	-2.157	-1.079
Effekt av endret skattesats (endring i balanseført utsatt skatt)	1.772	886	1.872	936
Resultateffekt av verdijustering etter skatt *	-5.916	-2.958	8.704	4.352

*) I alternative resultatmåtl, for eksempel resultat før skatt og verdijusteringer knyttet til biologiske eiendeler, vil resultatet være justert med dette tallet.

Skattesats for inneværende periode (til beregning av årets skattekostnad)	23 %	23 %	24 %	24 %
Skattesats for neste periode (til beregning av utsatt skatt)	22 %	22 %	23 %	23 %

Andre investeringer

Andre aksjer per 31.12.2018	Eier -/ stemmeandel	Kostpris	Virkelig verdi	Bokført verdi
Diverse mindre aksje og andelsposter	Uvesentlig	7.247	7.247	7.247
Sum		7.247	7.247	7.247

Av vesentlighetshensyn er kostpris benyttet som beste estimat på virkelig verdi.

Note 9

Biologiske eiendeler

(Alle tall i NOK 1.000)

Konsernet innregner og måler biologiske eiendeler (fisk i sjø) til virkelig verdi. For laks og ørret, herunder stamfisk, benyttes det en nåverdimodell for å beregne virkelig verdi. For rogn, yngel, smolt og rensefisk, som kun utgjør en begrenset del av beholdningen, legges det til grunn at historisk kost er beste estimat på virkelig verdi.

Verdien på fisk i sjø beregnes som en funksjon av forventet mengde biologiske eiendeler på slaktetidspunkt multiplisert med forventet salgpris på samme tidspunkt. For ikke-slakteklar fisk, gjøres det fradrag for forventede gjenstående kostnader forbundet med å oppdrette fisken videre til optimal slaktevekt. Kontantstrømmen diskonteres månedlig med en diskonteringsatts. Prinsippnoten (l) inneholder en nærmere beskrivelse.

Resultatført verdijustering i perioden knyttet til biologiske eiendeler omfatter: (1) Endring i verdijustering på biologiske eiendeler, (2) endring i verdi (forpliktelse) på tapskontrakter og (3) endring i urealisert gevinst/tap på finansielle salgs- og

kjøpskontrakter (derivater) for fisk på Fish Pool.

Konsernet inngår kontrakter knyttet til fremtidig levering av laks og ørret. Siden biologiske eiendeler er regnskapsført til virkelig verdi, vil justeringen i forhold til virkelig verdi av de biologiske eiendelene være inkludert i de forventede utgiftene ved å oppfylle kontrakten. Dette medfører at konsernet vil kunne ha tapsbringende kontrakter etter IAS 37 selv om kontraktsprisen for fysiske leveringskontrakter ligger høyere enn selve produksjonskostnaden for produktene. I så fall gjøres det en avsetning for den beregnede negative verdien. Avsetningen er i regnskapet klassifisert som annen kortsiktig gjeld. Konsernet inngår også Fish Pool-kontrakter for å sikre pris. Dette skjer i begrenset omfang. I de tilfellene hvor dette er benyttet, behandles kontraktene som finansielle instrumenter i balansen (derivater), hvor urealisert gevinst er klassifisert som andre kortsiktige fordringer, og urealisert tap er klassifisert som annen kortsiktig gjeld.

Balansført verdi på biologiske eiendeler	2018	2017
Fisk i sjø til historisk kost*	3.746.634	3.466.270
Rogn, yngel, smolt og rensefisk til kost *	270.233	244.227
Sum biologiske eiendeler før verdijustering	4.016.867	3.710.497
Verdijustering på biologiske eiendeler	1.547.580	747.598
Sum biologiske eiendeler per 31.12	5.564.447	4.458.095
Fisk i sjø til virkelig verdi	5.294.214	4.213.868
Rogn, yngel, smolt og rensefisk til virkelig verdi	270.233	244.227
Sum biologiske eiendeler per 31.12	5.564.447	4.458.095
<i>*) Historisk kost redusert med kostnadsført dødelighet.</i>		
Sum tapskontrakter per 31.12	-51.974	-5.455
Sum Fish Pool kontrakter per 31.12	-15.633	-16.988
Resultatført verdijustering knyttet til biologiske eiendeler	2018	2017
Endring i verdijustering på biologiske eiendeler (fisk i sjø)	799.983	-1.953.500
Endring i verdi på tapskontrakter	-46.519	278.926
Endring i verdi på Fish Pool kontrakter	1.474	-41.735
Sum verdijusteringer knyttet til biologiske eiendeler	754.938	-1.716.309

Note 9

Biologiske eiendeler forts.

(Alle tall i NOK 1.000)

Avstemming av balanseført verdi på biologiske eiendeler	Rogn, yngel, smolt og rensefisk *	Fisk i sjø (laks og ørret) *	Justering ift. virkelig verdi	Sum biologiske eiendeler
Biologiske eiendeler 01.01.2017	283.234	3.433.980	2.701.098	6.418.313
Endringer i 2017				
Økning fra biologisk omdanning (utsett og netto tilvekst)	684.329	5.667.328		6.351.657
Reduksjon som følge av salg og eget forbruk (smolt og rensefisk)	-723.335	0		-723.335
Reduksjon som følge av slakting (laks og ørret)	0	-5.348.683		-5.348.683
Reduksjon som følge av hendelsesbasert dødelighet	0	-286.353		-286.353
Reduksjon som følge av rømming	-2	-1		-3
Netto endring i virkelig verdi (fisk i sjø)	0	0	-1.953.500	-1.953.500
Biologiske eiendeler 31.12.2017	244.226	3.466.270	747.598	4.458.095
Endringer i 2018				
Økning fra biologisk omdanning (utsett og netto tilvekst)	516.265	5.851.263		6.367.528
Reduksjon som følge av salg og eget forbruk (smolt og rensefisk)	-490.257			-490.257
Reduksjon som følge av slakting (laks og ørret)		-5.433.680		-5.433.680
Reduksjon som følge av hendelsesbasert dødelighet	0	-137.211		-137.211
Reduksjon som følge av rømming	0	-10		-10
Netto endring i virkelig verdi (fisk i sjø)	0	0	799.983	799.983
Biologiske eiendeler 31.12.2018	270.234	3.746.633	1.547.580	5.564.447

* Balanseført verdi før justering i forhold til virkelig verdi (historisk kost redusert med kostnadsført dødelighet).

Avstemming av volum (LWT) for beholdning av fisk i sjø	2018	2017
	LWT	LWT
Levende vekt på fisk i sjø per 01.01 (tonn)	112.489	108.413
Endringer gjennom året		
Økning fra biologisk omdanning (utsett og netto tilvekst)	195.163	199.795
Reduksjon som følge av slakting	-193.188	-187.581
Reduksjon som følge av hendelsesbasert dødelighet	-4.359	-8.137
Reduksjon som følge av rømming	0	0
Levende vekt på fisk i sjø per 31.12 (tonn)	110.105	112.489

Tabellen nedenfor viser hvordan totalvolumet for fisk i sjø, levende vekt målt i tonn, er fordelt med henblikk på vekt:

Grupper av biologiske eiendeler (LWT)	2018	2017
	LWT	LWT
Inndeling etter levende vekt		
Fisk i sjø, 0–1 kg	14.164	11.526
Fisk i sjø, 1–2 kg	13.538	13.581
Fisk i sjø, 2–3 kg	36.970	12.934
Fisk i sjø, 3–4 kg	23.133	45.596
Fisk i sjø, 4–4,8 kg	15.728	14.456
Fisk i sjø, over 4,8 kg (slakteklar fisk)	6.572	14.396
Fisk i sjø, total mengde laks og ørret	110.105	112.489

Tabellen forts.

Grupper av biologiske eiendeler (LWT)	2018	2017
Inndeling etter art	LWT	LWT
Slakteklar fisk (fisk med levende vekt > 4,8 kg)	6.572	14.396
- Laks	5.147	13.129
- Ørret	1.425	1.267
Ikke-slakteklar fisk (fisk med levende vekt < 4,8 kg)	103.533	98.093
- Laks	87.646	83.321
- Ørret	15.887	14.772
Samlet volum:	110.105	112.489
- Laks	92.793	96.450
- Ørret	17.312	16.039
Antall individer		
Antall individer, alle grupper (i 1.000)	56.941	53.531

Benyttede parametere for beregning av virkelig verdi

Pris-parametere

2017

- Estimert fremtidspris gjennom forventet slakteperiode	Forward-pris *	Eksportør-tillegg	Clearing- kostnad	Netto forward-pris
1. kvartal 2018	52,92	-0,75	-0,185	51,99
2. kvartal 2018	52,12	-0,75	-0,185	51,19
3. kvartal 2018	52,12	-0,75	-0,185	51,19
4. kvartal 2018	54,07	-0,75	-0,185	53,14
1. kvartal 2019	56,87	-0,75	-0,185	55,94
2. kvartal 2019	54,87	-0,75	-0,185	53,94

* Kvartalsvis forward-pris er basert på månedlige forward-priser hentet fra Fish Pool 29. desember 2017.

2018

- Estimert fremtidspris gjennom forventet slakteperiode	Forward-pris *	Eksportør-tillegg	Clearing- kostnad	Netto forward-pris
1. kvartal 2019	64,02	-0,75	-0,185	63,08
2. kvartal 2019	65,00	-0,75	-0,185	64,07
3. kvartal 2019	59,52	-0,75	-0,185	58,58
4. kvartal 2019	61,48	-0,75	-0,185	60,55
1. kvartal 2020	62,90	-0,75	-0,185	61,97
2. kvartal 2020	62,90	-0,75	-0,185	61,97

* Kvartalsvis forward-pris er basert på månedlige forward-priser hentet fra Fish Pool 31. desember 2018.

Note 9

Biologiske eiendeler forts.

(Alle tall i NOK 1.000)

Det justeres også for	2018	2017
Prispremium (+/-) for ørret	0,00	0,00
Reduksjon for kvalitetsavvik laks	-0,25	-0,25
Reduksjon for kvalitetsavvik ørret	-0,70	-0,25
Reduksjon for størrelsesavvik laks	-0,40	-0,40
Reduksjon for størrelsesavvik ørret	-0,80	-0,40

I tillegg gjøres det et fradrag for brønnbåt, slakt og pakking (slaktekostnader) samt frakt fra lokaliteten som måles, til Oslo.

Med utgangspunkt i de ovennevnte parameterne beregnes det en forventet nettoppris for hver lokalitet, og den inngår i kontantstrømberegningen i forbindelse med vurderingen av virkelig verdi. I forbindelse med sensitivitetsanalysen som beskrives i note om viktige regnskapsmessige estimater og vurderinger, benyttes det en beregnet gjennomsnittlig nettoppris for alle størrelser. Denne beregnes ved å dividere samlet forventet netto salgsinntekt per lokalitet på samlet forventet volum (målt i slaktet vekt), basert på forventet vekt på slaktetidspunktet.

	2018	2017
Beregnet gjennomsnittlig nettoppris, alle størrelser (kr/kg), etter fradrag for slakte- og fraktkostnader	56,07	48,51

Andre parametere

Forventet dødelighet i forhold til antall individer per måned i Region Nord	0,50 %	0,50 %
Forventet dødelighet i forhold til antall individer per måned i øvrige regioner	1,00 %	1,00 %
Forventet vekt på slaktetidspunktet (levende vekt)	4,8 kg	4,8 kg
Diskonteringsats (månedlig)	6 %	6 %

Beskrivelse av vesentlige kostnadsposter med opphav i en hendelse, sykdom eller annet knyttet til biologiske eiendeler

Rømming i 2018

Konsernet ser på all rømming som alvorlig og har som mål at rømming ikke skal forekomme. Rømming kan likevel skje fra tid til annen på grunn av uforutsette hendelser. Ved eventuell rømming blir dette rapportert til Fiskeridirektoratet uavhengig av rømmingens størrelse. I 2018 har ikke konsernet opplevd rømming av økonomisk betydning. Totalt har kun 115 fisk rømt, av en beholdning på omlag 57 millioner individ. Rømmingen er fordelt på fire mindre hendelser. Hendelsene er nærmere beskrevet i konsernets bærekraftsrapport, tilgjengelig på www.lerøyseafood.com.

Hendelsesbasert dødelighet

Konsernet har som utgangspunkt at dødeligheten er unormal dersom mer enn 1,5% av samlet antall fisk dør i løpet av en måned. Se nærmere beskrivelse under prinsippnoten om biologiske eiendeler (I).

Dødelighet utover normalt regnes som hendelsesbasert dødelighet og kostnadsføres i den perioden som den inntreffer. I 2018 har hendelsesbasert dødelighet hovedsaklig vært relatert til lusebehandling.

Fiskehelse, herunder minimering av dødelighet, er helt sentralt i konsernets strategi. Utviklingen i antall lusebehandlinger og dødelighet forbundet med disse, har fortsatt den positive utviklingen i 2018.

Note 10

Andre varer

(Alle tall i NOK 1.000)

Andre varer består av	2018	2017
Fôr, emballasje, hjelpematerialer og råvarer	372.530	337.048
Ferdigvarer / varer for salg	948.090	661.644
Nedskrivning for ukurans	-5.328	-7.506
Sum andre varer	1.315.292	991.186

Note 11

Fordringer

(Alle tall i NOK 1.000)

Langsiktige fordringer	2018	2017
Lån til tilknyttede selskaper	38.479	22.597
Forskuddsbetalinger	4.067	72.607
Depositum (hovedsakelig Norges Råfisklag)	6.096	12.827
Lån til kystfiskere	5.163	7.163
Lån til ansatte	3.375	2.641
Positiv verdi på rentebytteavtale	5.849	0
Andre fordringer og periodiseringer	4.747	5.001
Sum langsiktige fordringer	67.776	122.836

Kundefordringer	2018	2017
Pålydende	2.181.376	2.013.695
Avsatt til tap	-28.962	-41.258
Sum kundefordringer	2.152.414	1.972.438

Konsernets salg faktureres normalt til avtalt transaksjonspris ved levering av varene. Normal kredittid er 30-60 dager. Konsernet benytter tredjeparter til å distribuere varer til kundene og bærer selv de kostnadene som oppstår i den forbindelse. Kundene betaler for dette gjennom avtalt transaksjonspris

Konsernets kundefordringer er i hovedsak dekket av kredittforsikring. Egenandelen på tap på kredittforsikrede kundefordringer utgjør 10 %.

Ved utgangen av februar 2019 var 96,6 % av kundefordringenes pålydende innbetalt, mot 95,5 % på samme tid i fjor. Dette tilsvarer 97,9 % av bokført verdi, mot 97,5 % på samme tid i fjor.

Kundefordringer 31.12 – aldersfordelt	2018	2017
Ikke forfalte poster	1.719.667	1.567.352
Forfalt, 0 til 3 måneder	386.644	408.496
Forfalt, 3 til 6 måneder	49.791	13.348
Forfalt, over 6 måneder	25.274	24.499
Sum	2.181.376	2.013.695

Kundefordringer 31.12 – tapsavsatt	2018	2017
Ikke forfalte poster	16.354	18.162
Forfalt, 0 til 3 måneder	7.591	4.052
Forfalt, 3 til 6 måneder	2.490	2.217
Forfalt, over 6 måneder	2.527	16.826
Sum	28.962	41.258

Kundefordringer 31.12 – ikke tapsavsatt	2018	2017
Ikke forfalte poster	1.703.313	1.549.190
Forfalt, 0 til 3 måneder	379.053	404.444
Forfalt, 3 til 6 måneder	47.302	11.131
Forfalt, over 6 måneder	22.746	7.673
Sum	2.152.414	1.972.438

Resultatført netto tap på krav, inkludert endring i avsetning, utgjør i 2018 NOK -5 295 (kostnadsreduksjon) mot NOK 15 732 i 2017.

Kundefordringer i valuta	2018	2017
NOK	768.267	746.165
SEK	178.798	175.831
GBP	85.325	63.124
EUR	878.069	742.861
USD	207.947	154.988
JPY	27.565	29.974
Annen valuta	6.443	59.495
Sum kundefordringer	2.152.414	1.972.438

Konsernet opererer internasjonalt og er eksponert for valutarisiko i flere valutaer. Fordringer er bokført til markedskurs på balansedagen. Terminforretninger er benyttet for i størst mulig grad å fjerne valutarisikoen knyttet til utestående kundefordringer. Se note om finansielle instrumenter.

Andre kortsiktige fordringer	2018	2017
Merverdiavgift til gode	240.855	228.920
Forskuddsbetalinger	44.566	96.975
Effekter av virkelig verdi-sikring fra valutaterminforetninger (jf note 12)	73.100	15.400
Annet	67.990	95.295
Sum andre fordringer	426.511	436.590

Note 12

Finansielle instrumenter

(Alle tall i NOK 1.000)

Rentebytteavtaler

Virkelig verdi av rentebytteavtalene (brutto forpliktelse) er balanseført på regnskapslinjen "Andre forpliktelser" under langsiktig gjeld, med mindre den ervervede avtalen har en varighet på under ett år. I så fall inngår verdien på regnskapslinjen "Annen kortsiktig gjeld". Den effektive delen av verdiendringen på rentebytteavtalen føres over utvidet resultat (kontantstrømsikring).

Brutto balanseført forpliktelse er en skattemessig midlertidig forskjell. Endringen i utsatt skatt som følge av endringen i brutto balanseført verdi føres også over utvidet resultat, og inngår dermed ikke i årets skattekostnad i resultatregnskapet.

Ved årets utgang har konsernet følgende rentebytteavtaler:

Avtale fra 2011: NOK 500 000, startdato på avtaletidspunkt, varighet 10 år, sluttdato 16.11.2021, rente 3,55 %, LSG ASA

Avtale fra 2012: NOK 500 000, startdato på avtaletidspunkt, varighet 10 år, sluttdato 16.01.2022, rente 3,29 %, LSG ASA

Avtale fra 2016: NOK 323 500, startdato 05.10.2018, varighet 2,5 år, sluttdato 06.04.2021, rente 1,01 %, Havfisk AS

Avtale fra 2016: NOK 323 500, startdato 05.10.2018, varighet 2,5 år, sluttdato 06.04.2021, rente 1,02 %, Havfisk AS

Rentebetalingene knyttet til sikringsinstrumentet (rentebytteavtalen) beregnes som forskjellen mellom fast og flytende rente multiplisert med avtalens nominelle verdi. Den faste rentesatsen, forventninger om fremtidig flytende rente samt gjenstående lengde av avtalen, er de mest sentrale parametrene ved beregning av avtalens virkelige verdi.

Rentebetalingene knyttet til sikringsobjektet (de underliggende lånene) er beregnet som flytende rente pluss margin, multiplisert med lånets nominelle verdi.

	2018	2017
Nominell verdi på rentebytteavtaler		
Nominelt beløp 01.01	2.218.835	2.298.835
Avtaler avsluttet gjennom året	-571.835	-50.000
Inngåtte nye avtaler	0	0
Endring i avtalt beløp gjennom året	0	-30.000
Nominert beløp 31.12	1.647.000	2.218.835
Bokført verdi 01.01		
Virkelig verdi på rentebytteavtaler per 01.01	-90.411	-117.635
Utsatt skattefordel knyttet til rentebytteavtaler 01.01	20.795	28.232
Nettoverdi etter skatt 01.01	-69.617	-89.403
Benyttet skattesats	23 %	24 %
Endringer gjennom året over utvidet resultat		
Endring i virkelig verdi på rentebytteavtaler	40.800	27.750
Endring i utsatt skatt knyttet til verdiendring på rentebytteavtaler	-9.384	-6.660
Netto endringer ført over utvidet resultat (kontantstrømsikring)	31.416	21.090
Benyttet skattesats	23 %	24 %
Endringer gjennom året over resultat		
Endring i virkelig verdi på rentebytteavtaler, estimatavvik ved opphør	0	-526
Endring i utsatt skatt knyttet til verdiendring på rentebytteavtaler, estimatavvik	0	126
Effekt av endret skattesats (estimatendring)	-496	-904
Sum endringer ført over resultat	-496	-1.304

Tabell forts.

	2018	2017
Bokført verdi 31.12		
Virkelig verdi på rentebytteavtaler per 31.12	-49.611	-90.411
Utsatt skattefordel knyttet til rentebytteavtaler 31.12	10.915	20.795
Netto verdi etter skatt 31.12	-38.697	-69.617
Benyttet skattesats (etter endring)	22 %	23 %
Kostnadsførte renter knyttet til rentebytteavtaler	34.558	39.728

Valutaterminkontrakter

Verdien av den norske kronen er en av mange parametere som påvirker konsernets konkurransekraft. Konsernet har til enhver tid en betydelig mengde biologiske eiendeler i sjø som representerer fremtidig salg. En vesentlig andel av konsernets omsetning skjer i andre valutaer enn NOK. Omsetning fordelt på valuta er angitt i note om driftssegmenter og kundefordringer fordelt på valuta vises i note om fordringer.

Valutaterminkontrakter er inngått for å redusere valutarisiko knyttet til blant annet kundefordringer i utenlandsk valuta og inngåtte salgskontrakter. Konsernet behandler derfor valutaterminkontrakter som regnskapsmessig sikring av virkelig verdi av ikke regnskapsførte bindende tilsagn (virkelig verdi sikring).

Lerøy Seafood Group har per 31.12.18 bokført valutaterminkontrakter til en beregnet negativ virkelig verdi på NOK 79,5 millioner. Valutaterminkontraktene er klassifisert som annen kortsiktig gjeld per 31.12.18. MNOK 73,1 av den beregnede verdi på valutaterminkontrakter er utlignet mot ikke regnskapsførte bindende tilsagn, og balansført som annen kortsiktig fordring.

Netto agio/disagio i 2018 er 65,3 MNOK. Dette er klassifisert som varekostnad ettersom det relaterer seg til varekretsløpet.

Finansielle kjøps- og salgskontrakter på laks (Fish Pool-kontrakter)

Lerøy Seafood Group har ved utgangen av 2018 åpne kjøpskontrakter for laks (Fish Pool kontrakter) med en negativ virkelig verdi på tilsammen NOK 15,6 millioner. Tilsvarende verdi ved utgangen av 2017 var negativ med NOK 17,0 millioner.

Kontraktene har forfall innen ett år. Urealisert gevinst eller tap på Fish Pool kontraktene, som også representerer markedsverdi, har daglig oppgjør mot bankkonto. Egne bankkontoer med

bundet innskudd og daglige avregninger, sikrer kontraktspartene fullstendig oppgjør på kontrakten. Siden oppgjørene er foreløpige, er virkelig verdi av Fish Pool-kontrakter klassifisert som andre kortsiktige fordringer hvis den er positiv, og som annen kortsiktig gjeld hvis den er negativ. Samtidig er mottatt foreløpig oppgjør på bankkonto ved positiv verdi klassifisert som annen kortsiktig gjeld mot oppgjørssentral. Ved negativ virkelig verdi er foreløpig oppgjør trukket fra bankkonto klassifisert som annen kortsiktig fordring mot oppgjørssentral.

Verdiendringen av kjøpskontraktene er resultatført på regnskapslinjen "Verdijusteringer knyttet til biologiske eiendeler". Resultatført verdiendring (økning) i 2018 er tilnærmet NOK 1,5 millioner. Tilsvarende tall i 2017 var en verdireduksjon på NOK 41,7 millioner. På realisasjonstidspunktet føres effekten mot varekostnad.

Bunkersderivater

Lerøy Seafood Group har ved utgangen av 2018 åpne finansielle kjøpskontrakter for bunkers (bunkersderivater) med en negativ virkelig verdi på NOK 7,75 millioner. Ved utgangen av 2017 hadde konsernet kontrakter med en positiv virkelig verdi på NOK 5,0 millioner.

Normalt vil slike kontrakter ha forfall innen ett år. Virkelig verdi av bunkersderivatene (brutto eiendel) balanseføres som et omløpsmiddel på regnskapslinjen "andre fordringer" hvis den er positiv, og som annen kortsiktig gjeld hvis den er negativ. Den effektive delen av verdiendringen på derivatene føres over utvidet resultat (kontantstrømsikring). Brutto balanseført verdi er en skattemessig midlertidig forskjell. Endringen i utsatt skatt som følge av endringen i brutto balanseført verdi føres også over utvidet resultat, og inngår dermed ikke i årets skattekostnad i resultatregnskapet.

Note 12

Finansielle instrumenter forts.

(Alle tall i NOK 1.000)

Finansielle instrumenter etter kategori

Følgende prinsipper for etterfølgende måling av finansielle instrumenter har blitt brukt for finansielle instrumenter i balansen:

Per 31.12.2017	Til amortisert kost	Til virkelig verdi over resultatet	Til virkelig verdi over utvidet resultat	Sum
Eiendeler				
Andre investeringer		5.534		5.534
Kundefordringer og andre fordringer *	2.083.133			2.083.133
Kontanter og kontantekvivalenter	3.514.096			3.514.096
Sum	5.597.229	5.534	0	5.602.763

Forpliktelser

Langsiktige forpliktelser (rentebytteavtaler)			90.411	90.411
Lån (ekskl. finansiell leasing)	4.769.692			4.769.692
Finansiell leasing	804.021			804.021
Kassekreditt	202.550			202.550
Leverandørgjeld og annen gjeld **	1.889.468	10.342		1.899.810
Sum	7.665.731	10.342	90.411	7.766.484

Per 31.12.2018	Til amortisert kost	Til virkelig verdi over resultatet	Til virkelig verdi over utvidet resultat	Sum
Eiendeler				
Andre investeringer		7.247		7.247
Kundefordringer og andre fordringer *	2.282.543		5.849	2.288.392
Kontanter og kontantekvivalenter	3.036.154			3.036.154
Sum	5.318.697	7.247	5.849	5.331.793

Forpliktelser

Langsiktige forpliktelser (rentebytteavtaler)			55.460	55.460
Lån (ekskl. finansiell leasing)	4.200.680			4.200.680
Finansiell leasing	940.718			940.718
Kassekreditt	441.168			441.168
Leverandørgjeld og annen gjeld **	2.153.672	79.500	7.750	2.240.922
Sum	7.736.238	79.500	63.210	7.878.948

* Kundefordringer og andre fordringer, ekskl. forskuddsbetalinger og offentlige avgifter til gode.

** Leverandørgjeld og annen gjeld, ekskl. lovpålagte forpliktelser.

Finansielle instrumenter inkludert i andre langsiktige forpliktelser

Andre langsiktige forpliktelser i balansen består av	2018	2017
Rentebytteavtaler	55.460	90.411
Andre langsiktige forpliktelser	7.383	5.791
Sum	62.843	96.202

Verdiendring på finansielle instrumenter ført over utvidet resultat

Spesifikasjon av verdiendring på finansielle instrumenter ført over utvidet resultat:

Endringer ført over utvidet resultat	2018	2017
Rentebytteavtaler	31.416	21.090
Bunkersderivater	-9.863	-752
Valutaterminer	0	0
Sum	21.553	20.338

Finansielle instrumenter til virkelig verdi etter nivå

Tabellen under viser finansielle instrumenter per 31.12 til virkelig verdi (før skatt) etter verdsettelsesmetode. De ulike nivåene er definert som følger:

Nivå 1: Notert pris i et aktivt marked for en identisk eiendel eller forpliktelse.

Nivå 2: Verdsettelse basert på andre observerbare faktorer enn notert pris (brukt i nivå 1), enten direkte (pris) eller indirekte (utledet fra priser) for eiendelen eller forpliktelsen.

Nivå 3: Verdsettelse basert på faktorer som ikke er hentet fra observerbare markeder (ikke-observerbare forutsetninger).

Per 31.12.2018 – Eiendeler	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3
Finansielle instrumenter benyttet til sikring			
– Valutaterminer (verdisikring) - virkelig verdi over resultatet		0	
– Bunkersderivater (kontantstrømsikring) - virkelig verdi over utvidet resultat		0	
– Rentebytteavtaler (kontantstrømsikring) - virkelig verdi over utvidet resultat		5.849	
Andre finansielle instrumenter			
– Andre aksjer - virkelig verdi over resultatet			7.247
Sum	0	5.849	7.247

Per 31.12.2018 – Forpliktelser	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3
Finansielle instrumenter benyttet til sikring			
– Valutaterminer (verdisikring) - virkelig verdi over resultatet		79.500	
– Bunkersderivater (kontantstrømsikring) - virkelig verdi over utvidet resultat		7.750	
– Rentebytteavtaler (kontantstrømsikring) - virkelig verdi over utvidet resultat		55.460	
Sum	0	142.710	0

Note 13

Gjeld, pantstillelse og garantiansvar

(Alle tall i NOK 1.000)

Rentebærende gjeld	2018	2017
Langsiktig rentebærende gjeld 31.12		
Gjeld til kredittinstitusjoner m.m.	4.197.457	4.767.453
Leasinggjeld	940.718	804.021
Annen langsiktig gjeld	3.223	2.239
Sum langsiktig gjeld inkludert neste års avdrag	5.141.398	5.573.713
Neste års avdrag på langsiktig gjeld	-590.700	-627.459
Sum langsiktig gjeld	4.550.698	4.946.254
Kortsiktig rentebærende gjeld		
Neste års avdrag på gjeld til kredittinstitusjoner m.m.	403.472	477.629
Neste års avdrag på leasinggjeld	185.748	149.574
Neste års avdrag på annen langsiktig gjeld	1.479	257
Sum neste års avdrag på langsiktig gjeld	590.700	627.459
Kassekredittgjeld	441.168	202.550
Factoringgjeld	0	0
Sum kortsiktig gjeld	1.031.868	830.009
Sum rentebærende gjeld 31.12	5.582.566	5.776.263
Rentebærende gjeld spesifisert på valuta		
NOK	5.103.783	5.212.638
SEK	156.754	99.468
EUR	296.175	453.328
Annen valuta	25.855	10.829
Sum rentebærende gjeld 31.12	5.582.566	5.776.263
Netto rentebærende gjeld (NIBD)	2018	2017
Langsiktig rentebærende gjeld	4.550.698	4.946.254
Kortsiktig rentebærende gjeld	1.031.868	830.009
Bankinnskudd	-3.036.154	-3.514.096
NIBD 31.12	2.546.412	2.262.167

Avstemming av endring i NIBD	Eiendeler		Kortsiktig gjeld		Langsiktig gjeld (inkl. 1 års avdrag)			Sum
	Bankinnskudd	Lån til fiskere	Kassekreditt	Factoringgjeld	Bankgjeld	Leasing	Annen gjeld	
NIBD 1. januar 2017	2.233.700	33.534	-530.368	-65.355	-4.486.760	-609.679	-8.559	-3.433.487
Endring bankinnskudd	1.280.396							1.280.396
Kontantstrøm - inngående					-700.859		6.788	-694.071
Kontantstrøm - utgående			327.818	65.355	449.897	144.737	251	988.058
Tilgang finansiell lease						-337.856		-337.856
Omregningdifferanser					-7.329	-1.223	-719	-9.271
Virksomhetssammenslutning					-1.142			-1.142
Andre bevegelser uten kontanteffekt		-33.534			-21.259			-54.793
NIBD 31 desember 2017	3.514.096	0	-202.550	0	-4.767.452	-804.021	-2.239	-2.262.166

Tabell forts.

Avstemming av endring i NIBD	Eiendeler		Kortsiktig gjeld		Langsiktig gjeld (inkl. 1 års avdrag)			Sum
	Bankinn-skudd	Lån til fiskere	Kasse-kreditt	Factoring	Bankgjeld	Leasing	Annen gjeld	
Endring bankinnskudd	-477.942		0					-477.942
Kontantstrøm - inngående			-238.925		-764.227			-1.003.152
Kontantstrøm - utgående			0		1.334.414	180.364	258	1.515.036
Tilgang finansiell lease			0			-317.475	0	-317.475
Omregningsdifferanser			0		1.155	415	-21	1.549
Virksomhetssammenslutning			307				-1.220	-913
Andre bevegelser uten kontanteffekt			0		-1.347	-1	-1	-1.349
NIBD 31 desember 2018	3.036.154	0	-441.168	0	-4.197.457	-940.718	-3.223	-2.546.412

Gjeld sikret ved pant	2018	2017
Langsiktig gjeld til kredittinstitusjoner m.m.	4.197.457	4.767.453
Kortsiktig gjeld til kredittinstitusjoner (flervalutakreditt)	441.168	202.550
Factoringgjeld	0	0
Annen langsiktig gjeld	3.223	2.239
Leasinggjeld	940.718	804.021
Sum gjeld sikret ved pant 31.12	5.582.566	5.776.263

Pantsatte eiendeler	2018	2017
Kundefordringer / andre fordringer	624.318	674.295
Aksjer i tilknyttede selskaper (Norskott Havbruk AS)	761.339	746.935
Biologiske eiendeler / andre varer	6.610.445	5.203.755
Bygninger/driftsmidler	5.810.399	4.610.553
Konsesjoner*	644.100	644.100
Sum	14.450.601	11.879.638

*) Pantsatte konsesjoner eies av Lerøy Midt AS.

Detaljert forfallsstruktur for finansielle forpliktelser	2019	2020	2021	2022	2023	Senere	Sum
Avdrag på langsiktig gjeld							
Avdrag på gjeld til kredittinstitusjoner m.m.	403.472	408.901	1.539.214	437.082	369.024	1.039.764	4.197.457
Avdrag på leasinggjeld	185.749	164.870	129.757	110.629	194.759	154.954	940.718
Avdrag på annen langsiktig gjeld	1.479	267	275	283	292	627	3.223
Sum avdrag på langsiktig gjeld	590.700	574.038	1.669.246	547.994	564.075	1.195.345	5.141.398
Renter på langsiktig gjeld							
Renter på gjeld til kredittinstitusjoner m.m.	138.369	126.336	97.534	63.651	41.638	49.306	516.835
Renter på leasinggjeld	20.343	16.136	12.602	9.718	6.054	10.444	75.297
Sum estimerte renter på langsiktig gjeld per 31.12	158.712	142.472	110.136	73.369	47.693	59.750	592.132

Note 13

Gjeld, pantstillelse og garantiansvar forts.

(Alle tall i NOK 1.000)

Tabell forts.

Detaljert forfallsstruktur for finansielle forpliktelser	2019	2020	2021	2022	2023	Senere	Sum
Andre kortsiktige finansielle forpliktelser							
Kassekreditt	441.168						441.168
Påløpte rentekostnader (annen kortsiktig gjeld)	14.117						14.117
Sum andre kortsiktige finansielle forpliktelser	455.285	0	0	0	0	0	455.285
Sum	1.204.697	716.510	1.779.382	621.363	611.768	1.255.095	6.188.815

Neste års avdrag på banklån og leasing er klassifisert som kortsiktig gjeld i balansen (kortsiktige kreditter).

Konsernets finansielle forpliktelser er klassifisert i henhold til forfallsstrukturen. Klassifisering er gjennomført i henhold til forfallstidspunktet i kontrakten. Derivatforpliktelsen knyttet til rentebytteavtaler definert som kontantstrømsikring er inkludert i beregnet rentekostnad på sikringsobjekt. Beløpene i tabellen er udiskonterte kontraktsmessige kontantstrømmer.

Renterisiko knyttet til rentebærende gjeld	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Senere
Rentebærende gjeld per 01.01	5.582.566	4.550.698	3.976.660	2.307.414	1.759.420	1.195.345	507.040
Avdragsprofil på rentebærende gjeld	-1.031.868	-574.038	-1.669.246	-547.994	-564.075	-688.305	-507.040
Rentebærende gjeld per 31.12	4.550.698	3.976.660	2.307.414	1.759.420	1.195.345	507.040	0
Rentebærende gjeld 31.12 sikret med fastrente							
500 MNOK, til 16.01.2022	500.000	500.000	500.000	0	0	0	0
500 MNOK, til 16.11.2021	500.000	500.000	0	0	0	0	0
323,5 MNOK, 05.10.2018–06.04.2021	323.500	323.500	0	0	0	0	0
323,5 MNOK, 05.10.2018–06.04.2021	323.500	323.500	0	0	0	0	0
Sum sikret rentebærende gjeld	1.647.000	1.647.000	500.000	0	0	0	0
Sum usikret rentebærende gjeld	2.903.698	2.329.660	1.807.414	1.759.420	1.195.345	507.040	0
Sum rentebærende gjeld	4.550.698	3.976.660	2.307.414	1.759.420	1.195.345	507.040	0
Herav med flytende rente (%)	64 %	59 %	78 %	100 %	100 %	100 %	100 %

Virkelig verdi, låneutgifter osv.

Bokført verdi av langsiktig gjeld er tilnærmet lik virkelig verdi. Bokført verdi av langsiktig gjeld inkluderer rentebytteavtaler (bokført på regnskapslinjen "Andre langsiktige forpliktelser"), jf. note om finansielle instrumenter. Det foreligger ingen vesentlige etableringsgebyrer som ikke er amortisert over lånets levetid.

En økning (nedgang) i rentenivå på 1 % hadde medført økte (reduerte) rentekostnader med NOK 31 990 for 2019. Gjennomsnittlig rentebærende gjeld i henhold til avdragsplanen ovenfor er lagt til grunn for beregningen. NOK 1,65 milliarder av rentebærende gjeld vil være upåvirket av en renteendring på grunn av rentebytteavtaler.

Lånevilkår ("covenants")

Konsernets hovedlånevilkår ("covenant") er en egenkapitalandel på minst 30 % og netto rentebærende gjeld i forhold til EBITDA som ikke overstiger 5,0. Ved beregning av egenkapitalandelen justeres balansen for bankinnskudd og utsatt skatt knyttet til konsesjoner. I tillegg foreligger det soliditetskrav i noen datterselskaper som alle er 30 % eller lavere. Det foreligger også krav til såkalt "borrowing base" i Lerøy Midt AS, Lerøy Vest AS og Sjøtroll Havbruk AS for de kortsiktige trekkfasilitetene. Med dette menes at utnyttelsen på fasiliteten skal ligge innenfor en viss regnskapsmessig størrelse basert på en eller flere regnskapslinjer. For konsernet gjelder dette varelager, kundefordringer samt andre fordringer.

Ingen av selskapene i konsernet er kommet i brudd med lånevilkår ("covenants") i 2018.

Note 14

Leasing

(Alle tall i NOK 1.000)

	2018	2017
Finansielle leieforpliktelser		
Bokført verdi av leasing gjeld (nåverdi)	940.718	804.021
Bokført verdi av leasede eiendeler	908.160	819.366
- Herav bygninger	15.376	15.882
- Herav produksjonsutstyr og inventar	892.784	803.484
Minimumsleie finansiell leasing		
0–1 år	206.091	162.128
1–5 år	644.525	467.097
5 år –	165.396	236.050
Sum	1.016.012	865.275
Rentekostnader finansiell leasing		
0–1 år	20.343	12.022
1–5 år	44.510	31.359
5 år –	10.444	17.872
Sum	75.297	61.254
Avdragstabell – fremtidig minimumsleie		
0–1 år	185.748	150.105
1–5 år	600.015	435.738
5 år –	154.952	218.179
Sum	940.715	804.020
Operasjonelle leieforpliktelser		
Minimumsleie operasjonell leasing		
0–1 år	279.698	50.569
1–5 år	911.048	117.322
5 år –	570.772	48.004
Sum	1.761.518	215.896
Nåverdi av fremtidig minimumsleie		
0–1 år	224.226	46.692
1–5 år	769.155	108.585
5 år –	469.108	45.718
Sum	1.462.489	200.996

Konsernet har gjennomgått alle sine leieforpliktelser i forbindelse med den kommende implementeringen av IFRS 16 (se note 26). Gjennomgangen har resultert i at leieavtaler som tidligere ikke har vært ansett som operasjonell lease, nå har blitt inkludert. Dette gjelder blant annet leie av brønnbåter på time charter, hvor nåverdien av fremtidig minimumsleie ved årets utgang utgjør en halv milliard. I tillegg har konsernet flyttet hovedkontor i 2018. De nye lokalene er i et nytt leiet bygg, med en ny langsiktig leieavtale som løper fra desember 2018.

Note 15

Pensjoner

(Alle tall i NOK 1.000)

Alle de norske selskapene i konsernet tilfredsstiller kravene i lov om obligatorisk tjenestepensjon (OTP-loven). Ordningene er i hovedsak etablert som innskuddsbaserte pensjonsordninger.

Noen datterselskaper har ordning om avtafestet pensjon (AFP) for sine ansatte. Den gjeldende AFP-ordningen, som trådte i kraft fra og med 01.01.2011, må anses som en ytelsesbasert flerforetaksordning, men regnskapsføres som en innskuddsordning frem til det foreligger pålitelig og tilstrekkelig informasjon til at konsernet kan regnskapsføre sin proporsjonale andel av pensjonskostnader, pensjonsforpliktelser og pensjonsmidler i ordningen.

I tillegg har enkelte konsernselskaper ytelsesbaserte ordninger, samt at noen selskaper har usikrede ordninger som er finansiert over drift. I samsvar med regnskapsstandarden IAS 19 Ansattetrytelse føres estimatavvik i utvidet resultat når disse oppstår (ingen korridor). De aktuariemessige forutsetningene er basert på vanlige benyttede forutsetninger innen forsikring når det gjelder demografiske faktorer og avgang.

Ytelsesordningene er vurdert som uvesentlige med tanke på ytterligere noteopplysninger.

Informasjon om årets pensjonskostnad er også gitt i note om lønnskostnader mv.

Balansført pensjonsforpliktelse (ytelsesbasert ordning)	2018	2017
Nåverdi av fremtidig pensjonsforpliktelse	28.478	26.428
Virkelig verdi av pensjonsmidlene	-24.922	-23.315
Netto pensjonsforpliktelse (ytelsesbasert ordning)	3.556	3.113

Endring i balansført forpliktelse	2018	2017
Balansført verdi 01.01.	3.113	5.219
Kostnader resultatført i året	410	403
Estimatavvik ført over utvidet resultat (før skatt)	1.148	-1.694
Netto inn- og utbetalinger og betaling av pensjonspremie	-1.115	-815
Tilgang forpliktelse gjennom oppkjøp	0	0
Balansført verdi 31.12. (ytelsesbasert ordning)	3.556	3.113

Samlet pensjonskostnad over resultatet	2018	2017
Netto pensjonskostnad fra innskuddsbasert ordning	88.560	76.702
Netto pensjonskostnad fra ytelsesbasert ordning	410	403
Sum pensjonskostnad over resultatet	88.970	77.105

Samlet pensjonskostnad over utvidet resultat	2018	2017
Netto pensjonskostnad (før skatt) fra ytelsesbasert ordning – utv. resultat	1.148	-1.694
Sum pensjonskostnad over utvidet resultat	1.148	-1.694

Note 16

Skatt

(Alle tall i NOK 1.000)

Skattekostnad	2018	2017
Betalbar skatt	703.796	836.520
Endring i utsatt skatt	147.206	-492.536
Sum skattekostnad	851.002	343.984

Kostnadsført betalbar skatt er høyere enn konsernets balanseførte betalbare skatt pr 31.12. Dette skyldes i all hovedsak at deler av årets betalbare skatt i utenlandske selskaper er forskuddsbetalt pr 31.12.

Skatten på konsernets resultat før skatt avviker fra det beløpet som hadde fremkommet dersom konsernets veide gjennomsnittlige skattesats hadde vært benyttet. Differansen fremkommer som følger:

	2018	2017
Resultat før skattekostnad	4.448.961	2.093.467
Skatt beregnet med de forskjellige lands skattesats	1.018.367	508.522
Effekt på utsatt skatt av endret skattesats	-105.637	-99.562
Skatteeffekt av endring i ikke-bokførte US-posisjoner	0	-5.364
23 % / 24 % av netto permanente forskjeller o.a.	2.576	6.678
23 % / 24 % av resirkulerte omregningsdifferanser	0	117
23 % / 24 % av gevinst relatert til uttreden av tilknyttet selskap mv.	0	-1.952
23 % / 24 % av andel av resultat i tilknyttet selskap	-65.912	-70.684
23 % / 24 % av andre forskjeller	1.608	6.230
Skattekostnad	851.002	343.984
Effektiv skattesats	19,1 %	16,4 %

Endring i balanseført utsatt skatt	2018	2017
Balanseført verdi per 01.01	2.285.098	2.771.212
Virksomhetssammenslutning	-9.097	0
Skatteeffekter over totalresultatet (egenkapitalen)	6.438	6.422
Resultatført endring	147.206	-492.536
Netto balanseført verdi 31.12	2.429.645	2.285.098
Balanseført utsatt skattefordel *	-14.312	-28.852
Balanseført utsatt skatt	2.443.957	2.313.950

* Negative midlertidige forskjeller som ikke kan utlignes mot positive midlertidige forskjeller. Netto fordel er oppgitt som et negativt tall

Note 16

Skatt forts.

(Alle tall i NOK 1.000)

Utsatte skatteforpliktelser (+)	Konsesjoner, rettigheter og goodwill	Driftsmidler og leasing	Varer / biol. eiendeler	Fordringer	Andre forskjeller	Sum
01.01.2017	1.263.235	497	1.538.539	0	0	2.802.271
Resultatført i perioden	-85.148	82.035	-520.297	0	35.089	-488.321
31.12.17	1.178.087	82.532	1.018.242	0	35.089	2.313.950
Resultatført i perioden	-66.727	27.487	197.725	0	-14.575	143.910
Utsatt skatt på føringer over utvidet resultat	0	0	0	0	6.438	6.438
31.12.18	1.111.360	110.019	1.215.967	0	26.952	2.464.298

Utsatt skatt på eiendeler (-)	Fremførbart underskudd	Driftsmidler og leasing	Varer / biol. eiendeler	Fordringer	Andre forskjeller	Sum
01.01.2017	-1.073	-15.216	0	-4.936	-9.834	-31.059
Resultatført i perioden	-17.454	14092	0	-2.873	2.020	-4.215
Utsatt skatt på føringer over utvidet resultat	0	0	0	0	6.422	6.422
31.12.17	-18.527	-1.124	0	-7.809	-1.392	-28.852
Virksomhetssammenslutning	-8.077	-1.020	0	0	0	-9.097
Resultatført i perioden	9.346	-5.240	0	2.235	-3.045	3.296
31.12.18	-17.258	-7.384	0	-5.574	-4.437	-34.653

Utsatt skatt	31.12.18	31.12.17
Utsatt skatt på positive midlertidige forskjeller 31.12	2.464.298	2.313.950
Utsatt skatt på negative midlertidige forskjeller 31.12	-34.653	-28.852
Netto	2.429.645	2.285.098
Kortsiktige skatteposisjoner	1.210.393	1.010.433
Langsiktige skatteposisjoner	1.219.252	1.274.665
Sum	2.429.645	2.285.098

Note 17

Annen kortsiktig gjeld

(Alle tall i NOK 1.000)

Annen kortsiktig gjeld	2018	2017
Påløpt lønn og feriepengar	296.118	258.926
Andre påløpte kostnader	201.037	192.733
Påløpte kunderabatter	51.315	63.237
Forskudd fra kunder	32.249	30.878
Påløpte rentekostnader	14.117	19.338
Tapsbringende kontrakter (knyttet til virkelig verdi-vurdering av biologiske eiendeler)	51.974	5.455
Effekter av kontantstrøm-sikring fra bunkersderivater	7.750	0
Effekter av virkelig verdi-sikring fra valutaterminforetninger (jf note 12)	79.500	10.342
Urealisert tap knyttet til fishpool kontrakter	15.633	16.988
Annen kortsiktig gjeld	5.110	24.601
Sum annen kortsiktig gjeld	754.803	622.498

Note 18

Resultat per aksje

(Alle tall i NOK 1.000 med unntak av resultat per aksje)

Resultat per aksje	2018	2017
Årets resultat til LSGs aksjonærer (i NOK tusen)	3.437.042	1.749.494
Antall utstedte aksjer per 31.12 (i tusen)	595.774	595.774
Antall egne aksjer per 31.12 (i tusen)	-298	-298
Antall utestående aksjer per 31.12 (i tusen)	595.476	595.476
Gjennomsnittlig antall utestående aksjer (i tusen)	595.476	595.476
Gjennomsnittlig antall utestående aksjer ved utvanning (i tusen)	595.476	595.476
Resultat per aksje	5,77	2,94
Utvannet resultat per aksje	5,77	2,94

Resultat per aksje siden børsnotering

År	Etter verdjusteringer			Før verdjusteringer *		
	Andel resultat etter skatt til LSG aksjonærer	Resultat per aksje	Foreslått ubytte i forhold til resultat	Andel resultat etter skatt til LSG aksjonærer *	Resultat per aksje *	Foreslått ubytte i forhold til resultat *
2018	3.437.042	5,77	35 %	2.918.324	4,90	41 %
2017	1.749.494	2,94	51 %	2.919.657	4,90	31 %
2016	3.224.143	5,65	24 %	2.192.909	3,84	35 %
2015	1.179.718	2,16	56 %	1.057.767	1,94	62 %
2014	1.055.916	1,93	62 %	1.312.258	2,40	50 %
2013	1.733.352	3,18	31 %	1.152.700	2,11	47 %
2012	480.797	0,88	79 %	278.958	0,51	137 %
2011	382.705	0,70	100 %	825.625	1,51	46 %
2010	1.419.507	2,62	38 %	1.193.765	2,21	46 %
2009	729.488	1,36	51 %	685.940	1,28	55 %
2008	124.730	0,23	120 %	151.416	0,28	99 %
2007	277.014	0,57	35 %	279.611	0,58	34 %
2006	651.516	1,59	33 %	575.141	1,40	37 %
2005	319.312	0,87	22 %	248.443	0,67	29 %
2004	83.402	0,24	36 %	82.216	0,24	37 %
2003	30.518	0,12	68 %	30.518	0,12	68 %
2002	25.650	0,11	69 %	25.650	0,11	69 %
Sum	16.904.303	30,92	41 %	15.930.898	29,01	44 %

* Resultat per aksje før verdjusteringer er et alternativt resultatmål hvor tallene er justert for regnskapsmessig verdjustering knyttet til biologiske eiendeler. Justeringen er etter skatt. I justeringen er også konsernets andel av slike justeringer fra tilknyttede selskaper (etter skatt) inkludert.

Note 19

Utbytte per aksje

(Alle tall i NOK 1.000 med unntak av utbytte per aksje)

Utbetalt utbytte - utbetalt i inneværende regnskapsår

Utbetalt utbytte i 2018, basert på resultatet fra 2017, var NOK 1,50 per aksje. Dette utgjorde tilsammen NOK 893 661.

Foreslått utbytte - til utbetaling i påfølgende regnskapsår

Basert på resultatet for 2018 foreslås det et utbytte for inneværende år på NOK 2,00 per aksje, til utbetaling i 2019. Til sammen vil dette utgjøre NOK 1 191 547. Endelig vedtak fattes på den ordinære generalforsamlingen 23. mai 2019.

Utbytte per aksje siden børsnotering

År	Antall utstedte aksjer 31.12 (tusen)	Foreslått utbytte		Antall aksjer som utbyttet er fordelt på (i 1000)	Utbetalt utbytte	
		Foreslått utbytte per aksje	Foreslått utbytte til utbetaling neste år		Utbetalt utbytte per aksje	Faktisk utbetalt utbytte
2018	595.774	2,00	1.191.547	595.774	1,50	893.661
2017	595.774	1,50	893.661	595.774	1,30	774.506
2016	595.774	1,30	774.506	545.774	1,20	654.928
2015	545.774	1,20	654.928	545.774	1,20	654.928
2014	545.774	1,20	654.928	545.774	1,00	545.774
2013	545.774	1,00	545.774	545.774	0,70	382.042
2012	545.774	0,70	382.042	545.774	0,70	382.042
2011	545.774	0,70	382.042	545.774	1,00	545.774
2010	545.774	1,00	545.774	535.774	0,70	375.042
2009	535.774	0,70	375.042	535.774	0,28	150.017
2008	535.774	0,28	150.017	535.774	0,18	96.439
2007	535.774	0,18	96.439	535.774	0,40	214.309
2006	427.774	0,50	214.309	427.770	0,18	76.999
2005	393.774	0,18	70.879	378.848	0,08	30.308
2004	344.408	0,09	30.308	344.408	0,06	20.665
2003	344.408	0,06	20.664	294.408	0,06	17.664
2002	294.408	0,06	17.664	194.408	0,06	11.664
Sum		12,65	7.000.524		10,60	5.826.760
Akkumulert utbetalt utbytte, pluss foreslått utbytte til utbetaling i 2019					12,60	7.018.308

Note 20

Aksjekapital og aksjonærinformasjon

Aksjekapitalen består av	Antall aksjer	Pålydende per aksje	Bokført verdi
Aksjekapital 01.01.2018	595.773.680	0,10	59.577.368
Aksjekapital 31.12.2018	595.773.680	0,10	59.577.368

Lerøy Seafood Group ASA har 7 027 aksjonærer per 31.12.18. Tilsvarende tall ved utgangen av 2017 var 5 297. Alle aksjer gir like rettigheter i selskapet. Ved utgangen av regnskapsåret hadde konsernet 719 utenlandske aksjonærer. Tilsvarende tall ved utgangen av 2017 var 611. Utenlandske aksjonærer eide per 31.12.2018 totalt 169 047 767 aksjer, som tilsvarer en eierandel på 28,37 %. Tilsvarende tall ved utgangen av 2017 var 167 798 385 aksjer, tilsvarende en eierandel på 28,16 %.

Oversikt over 20 største aksjonærer per 31.12	2018		2017	
	Antall aksjer	Eierandel	Antall aksjer	Eierandel
AUSTEVOLL SEAFOOD ASA	313.942.810	52,69 %	313.942.810	52,69 %
FOLKETRYGDFONDET	31.628.586	5,31 %	29.411.286	4,94 %
STATE STREET BANK AND TRUST COMP (OM80)	9.544.858	1,60 %	13.582.499	2,28 %
JPMORGAN CHASE BANK, N.A., LONDON	7.000.000	1,17 %	8.877.585	1,49 %
CLEARSTREAM BANKING S.A.	5.830.940	0,98 %	7.388.608	1,24 %
PARETO AKSJE NORGE VERDIPAPIRFOND	5.698.909	0,96 %	5.886.998	0,99 %
STATE STREET BANK AND TRUST COMP (OMNIBUS F, REF:OM06)	5.251.545	0,88 %	4.748.656	0,80 %
HANDELSBANK NORDISKA SMABOLAGSFOND	5.214.000	0,88 %		
STATE STREET BANK AND TRUST COMP (OM01)	4.652.154	0,78 %		
INVESCO FUNDS	4.388.395	0,74 %		
DANSKE INVEST NORSKE INSTIT. II.	4.136.795	0,69 %	5.949.077	1,00 %
JPMORGAN CHASE BANK, N.A., LONDON	3.913.727	0,66 %	3.339.030	0,56 %
STOREBRAND NORGE I VERDIPAPIRFOND	3.906.986	0,66 %		
EUROCLEAR BANK S.A./N.V.	3.891.964	0,65 %		
State Street Bank and Trust Comp (OMNI E, FUND OM06)	3.806.513	0,64 %		
J.P. MORGAN BANK LUXENBURG S.A.	3.556.288	0,60 %	3.150.940	0,53 %
KLP AKSJENORGE	3.441.349	0,58 %		
CACEIS Bank	3.299.045	0,55 %	3.132.951	0,53 %
VERDIPAPIRFONDET ALFRED BERG GAMBA	3.148.276	0,53 %	3.434.840	0,58 %
POCTET & CIE (EUROPE) S.A.	3.023.008	0,51 %	4.314.846	0,72 %
STATE STREET BANK AND TRUST COMP (West non-treaty account)			4.289.176	0,72 %
BNP PARIBAS SECURITIES SERVICES			4.142.901	0,70 %
SKANDINAVISKA ENSKILDA BANKEN AB			3.949.193	0,66 %
FERD AS			3.915.000	0,66 %
SOCIÉTÉ GÉNÉRALE			3.207.546	0,54 %
DANSKE INVEST NORSKE AKSJER INST			3.206.690	0,54 %
STATE STREET BANK AND TRUST COMP (clients FDOY59)			5.146.038	0,86 %
Totalt 20 største aksjeeiere	429.276.148	72,05 %	435.016.670	73,02 %
Andre	166.497.532	27,95 %	160.757.010	26,98 %
Totalt	595.773.680	100,00 %	595.773.680	100,00 %

Styrets leder, Helge Singelstad, samt styremedlemmene Britt Kathrine Drivenes, Arne Møgster og Karoline Møgster, har indirekte eierinteresser i Lerøy Seafood Group ASA gjennom morselskapet Austevoll Seafood ASA. Arne Møgsters og Karoline Møgsters eierinteresser skjer gjennom eierskap i konsernspissen Laco AS.

Styremedlem (ansattes representant) Hans Petter Vestre eier 1 200 aksjer i Lerøy Seafood Group ASA ved utgangen av året, tilsvarende som på samme tid i fjor.

Note 21

Lønnskostnader, antall ansatte, godtgjørelse, lån til ansatte m.m.

(Alle tall i NOK 1.000)

Lønnskostnader	2018	2017
Lønn	2.163.834	1.972.415
Arbeidsgiveravgift	195.885	177.802
Innleid personale	128.318	116.771
Pensjonskostnader (inkl. AGA)	91.701	77.105
Andre ytelser	17.768	36.597
Andre personalkostnader	71.324	57.570
Sum	2.668.829	2.438.259

Antall årsverk sysselsatt	2018	2017
Menn	2.964	2.880
Kvinner	1.625	1.418
Samlet	4.589	4.298
Prosentandel kvinner	35,4 %	33,0 %

Ytelser til ledende ansatte	Konsernleder		Konserndirektør økonomi/finans		Konserndirektør havbruk		Konserndirektør villfangst *	
	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017
Lønn	3.017	3.000	2.464	2.343	2.410	2.375	2.264	367
Bonus inkludert ekstraordinær bonus	3.000	2.100	1.786	1.339	1.700	1.600	800	0
Innskuddspensjon	160	158	162	158	158	156	97	7
Andre ytelser	16	33	12	10	110	100	20	152

* Stillingen konserndirektør for segmentet Villfangst ble etablert 1. november 2017, og inngår i konsernets ledergruppe. Oppgitte tall for fjoråret omfatter kun ytelser mottatt i den nye stillingen i november og desember, inkludert sign-on bonus på NOK 150 under andre ytelser.

Det utbetales ikke godtgjørelse til styreformann i form av innberetningspliktig honorar. Lerøy Seafood Group ASA blir fakturert for denne tjenesten samt konsulenthonorar fra konsernspissen Laco AS, hvor styreformannen er ansatt. Se også note 24. Godtgjørelse til øvrige styremedlemmer utgjorde NOK 1 200 i 2018 (likt fordelt). Det samme ble utbetalt i 2017. Antall styremedlemmer er også uendret i forhold til samme tid i fjor.

Godtgjørelse til valgkomité er uendret i forhold til fjoråret, og utgjør NOK 105 i 2018. Tilsvarende som for styrehonorar er honoraret per medlem like stort.

Godtgjørelse til revisjonsutvalget er uendret i forhold til fjoråret, og utgjør NOK 80 i 2018. Honoraret per medlem like stort.

En beskrivelse av hovedprinsippene for selskapets lønnspolitikk

er gitt i styrets erklæring om lønn og annen godtgjørelse til ledende personer.

Fullmakter gitt til styret

Styrets fullmakter er gitt i henhold til allmennaksjeloven, jf. særlig lovens kapittel 9 og 10.

Styret fikk første gang ved ordinær generalforsamling 12.05.2000 fullmakt til erverv av egne aksjer. Fullmakten ble erstattet med en ny fullmakt ved ordinær generalforsamling 23.05.2018. Fullmakten gjelder i 18 måneder fra vedtakstidspunktet. Styret har fullmakt til å erverve inntil 50 millioner aksjer hver pålydende NOK 0,1. Minste beløp som skal betales for aksjene er NOK 1 per aksje, og høyeste beløp er NOK 100 per aksje. Fullmakten ble ikke benyttet i 2018. Fullmakten vil bli foreslått fornyet i ordinær generalforsamling 23.05.2019.

Note 21

Lønnskostnader, antall ansatte, godtgjørelse, lån til ansatte m.m. forts.

(Alle tall i NOK 1.000)

Styret har fullmakt til å forhøye aksjekapitalen med inntil NOK 5 000 000 ved å utstede inntil 50 000 000 aksjer i Lerøy Seafood Group ASA hver pålydende NOK 0,1, gjennom én eller flere rettede emisjoner mot selskapets aksjonærer og/eller mot eksterne investorer. Denne typen fullmakt ble første gang gitt ved ordinær generalforsamling 04.05.1999 og senest fornyet ved ordinær generalforsamling 23.05.2018. Fullmakten gjelder i 24 måneder fra vedtakstidspunktet. Fullmakten ble ikke benyttet i 2018. Fullmakten vil bli foreslått fornyet i ordinær generalforsamling 23.05.2019.

Styrets fullmakter har gyldighetstid utover ett år og er ikke avgrenset til nærmere definerte formål slik NUES anbefaler. Dette er hovedsakelig av operasjonelle årsaker, men også for å synliggjøre at selskapet er ekspansivt, og at styret anser aksjen som et mulig oppgjørsmiddel. Denne praksisen er for å sikre selskapet best mulig strategisk forretningsutvikling.

Selskapet har imidlertid praktisert årlig fornying av fullmaktene i ordinær generalforsamling.

Lån til ansatte

Det er ikke gitt lån til daglig leder, styreformann eller andre nærstående parter. Ingen enkeltlån/-sikkerhetsstillelser utgjør mer enn 5 % av selskapets egenkapital.

Revisor

Konsernrevisor er PricewaterhouseCoopers AS. Honorarer til konsernrevisor inkluderer også Advokatfirmaet PricewaterhouseCoopers AS og andre PricewaterhouseCoopers-selskaper i utlandet. Oppgitt revisjonshonorar til konsernrevisor er avtalt honorar for revisjon knyttet til regnskapsåret. Øvrige oppgitte honorarer gjelder mottatte tjenester i inneværende regnskapsår. Samlede honorarer i 2018 har vært som følger:

Honorarer til revisor	2018	2017
Revisjonshonorar til konsernrevisor	7.076	6.221
Revisjonshonorar til andre revisorer	1.437	2.670
Andre attestasjonstjenester ved konsernrevisor	177	104
Andre attestasjonstjenester ved andre revisorer	0	81
Skatterådgivning ved konsernrevisor	1.926	767
Skatterådgivning ved andre revisorer	47	607
Andre tjenester ved konsernrevisor	2.902	2.290
Andre tjenester ved andre revisorer	383	1.062
Totalt	13.948	13.802

Skatterådgivning for 2018 gjelder i det vesentligste bistand knyttet til internprisingsdokumentasjon, samt teknisk bistand i forbindelse med utarbeidelse av ligningspapirer. Andre tjenester ved konsernrevisor omfatter i hovedsak arbeid/bistand knyttet til konsernets flytteprosess, med innflytting i nye lokaler i desember 2018.

Note 22

Poster som er slått sammen i regnskapet

(Alle tall i NOK 1.000)

Endring i varelager	Bokført verdi på biologiske eiendeler	Herav virkelig verdjustering	Biologiske eiendeler før verdjustering	Bokført verdi på andre varer	Sum bokført verdi på beholdning, før verdjustering
2017					
Beholdningsverdi 01.01	6.418.313	-2.701.099	3.717.214	721.803	4.439.017
Beholdningsverdi 31.12	4.458.095	-747.598	3.710.497	991.186	4.701.683
Endring i oppstilling over finansiell stilling	-1.960.218	1.953.500	-6.718	269.383	262.665
Beholdningsendring i resultatoppstilling	-6.718		-6.718	269.383	262.665
Endring i verdjustering på fisk i sjø	-1.953.500	1.953.500	0	0	0
Sum resultatførte endringer	-1.960.218	1.953.500	-6.718	269.383	262.665
2018					
Beholdningsverdi 01.01	4.458.095	-747.598	3.710.497	991.186	4.701.683
Beholdningsverdi 31.12	5.564.447	-1.547.580	4.016.867	1.315.292	5.332.159
Endring i oppstilling over finansiell stilling	1.106.352	-799.982	306.371	324.106	630.477
Beholdningsendring i resultatoppstilling	306.371		306.371	324.106	630.477
Endring i verdjustering på fisk i sjø	799.982	-799.982	0	0	0
Sum resultatførte endringer	1.106.352	-799.982	306.371	324.106	630.477
Finansinntekter					
				2018	2017
Annen renteinntekt				26.229	24.105
Agiovinning *				4.836	0
Andre finansinntekter				6.148	4.173
Sum finansinntekter				37.213	28.278
Finanskostnader					
				2018	2017
Annen rentekostnad				203.557	191.605
Aktiverte rentekostnader				-13.718	0
Agiotap *				0	23.790
Annen finanskostnad				8.461	22.506
Sum finanskostnader				198.300	237.901
Netto finans				-161.087	-209.623

* Valutagevinster og tap relatert til varekjøp og varesalg blir presentert som en del av regnskapslinjen "Varekjøp", da dette er driftsrelatert. Netto gevinst i 2018 utgjorde NOK 65,3 millioner. I 2017 utgjorde netto gevinst NOK 41,7 millioner.

Note 23

Omregningsdifferanser

(Alle tall i NOK 1.000)

Eiendeler og forpliktelser i utenlandsk virksomhet omregnes til norske kroner ved å benytte balansedagens kurs. Inntekter og kostnader fra utenlandsk virksomhet omregnes til norske kroner ved å benytte gjennomsnittskurs for året. Omregningsdifferanser føres over utvidet resultat.

Ved avhendelse av utenlandsk virksomhet reverseres tilhørende akkumulerte omregningsdifferanser tilordnet morselskapets eiere over resultatregnskapet. Avhendelse av

utenlandsk virksomhet kan skje enten ved helt eller delvis salg av datterselskap, felleskontrollert virksomhet eller tilknyttet selskap. Ved nedsalg av datterselskap uten tap av kontroll føres den relative andelen av omregningsdifferansen over til ikke-kontrollerende eierinteresser i egenkapitalen. Ved annet nedsalg uten tap av felles kontroll eller betydelig innflytelse skal den relative andelen av akkumulert omregningsdifferanse reverseres over resultatet.

	Tilordnet morselskapets aksjonærer	Ikke- kontrollerende eierinteresser	Sum
Omregningsdifferanser per 01.01.17	23.318	0	23.318
Omregningsdifferanser 2017	74.086	0	74.086
Utløsning av utenlandske minoritetsinteresser	0	0	0
Omregningsdifferanser per 31.12.17	97.404	0	97.404
Omregningsdifferanser per 01.01.18	97.404	0	97.404
Omregningsdifferanser 2018	-13.633	0	-13.633
Utløsning av utenlandske minoritetsinteresser	0	0	0
Omregningsdifferanser per 31.12.18	83.771	0	83.771

Note 24

Nærstående parter

(Alle tall i NOK 1.000)

2017	Eies av	Varesalg	Vare- og tjenestekjøp	Fordringer	Gjeld
Transaksjoner med morselskap og dets nærstående parter					
Laco AS	"Konsernspiss"	0	5.527	0	0
Fitjar Mekaniske Verksted AS	Laco AS (100 %)	0	19.450	0	1.270
Pelagia AS	Laco AS (50 %)	0	821	0	0
Austevoll Seafood ASA	Laco AS (55,55 %)	0	0	0	0
Hordafor AS	Pelagia AS (50 %)	55.154	26.684	5.290	666
Austevoll Laksepakkeri AS	Austevoll Seafood ASA (100 %)	1.676	117.252	195	10.121
Brødrene Birkeland Farming AS	Austevoll Seafood ASA (51,69 %)	0	0	0	0
Kobbevik og Furuholmen Oppdrett AS	Brødrene Birkeland Farming AS (100 %)	864	276.269	2	9.374
Transaksjoner med konsernets egne tilknyttede selskaper og IKE i datterselskaper					
Norskott Havbruk AS	Lerøy Seafood Group ASA (50 %)	51	0	0	0
Scottish Seafarms	Norskott Havbruk AS (100 %)	0	294.474	0	27.999
Seistar Holding AS konsern	Lerøy Seafood Group ASA (50 %)	0	87.895	0	5.874
Seafood Danmark AS konsern	Lerøy Seafood Group ASA (33,33 %)	88.483	0	14.690	0
Lerøy Sommarøy AS	Lerøy Seafood Group ASA (50 %)	0	24.134	4.014	-137
Ocean Forrest AS	Lerøy Seafood Group ASA (50 %)	66	4.500	37	0
The Seafood Innovation Cluster	Lerøy Seafood Group ASA (20 %)	0	724	0	0
Norway Salmon AS	Lerøy Midt AS (20 %)	0	0	2.000	0
Romsdal Processing AS	Lerøy Aurora AS (50 %)	15	46.532	1.530	10.051
Kirkenes Processing AS	Lerøy Aurora AS (50 %)	300	20.969	7.474	929
Holmen Fiske AS	Sørvær Kystfiskeinvest AS (34 %)	0	0	1.700	0
Itub AS	Lerøy Norway Seafoods AS (22,3 %)	0	4.821	0	246
Finnmark Kystfiske AS	Havfisk AS (48 %)	0	0	11.483	0
IKE i datterselskaper		0	0	2.330	0
Sum transaksjoner og mellomværender med alle identifiserte nærstående parter		146.609	930.052	50.745	66.393

IKE er en forkortelse for "ikke-kontrollerende eierinteresser".
Mottatt utbytte fra Norskott Havbruk AS i 2017 var NOK 161 015.
Mottatt utbytte fra Seistar Holding AS i 2017 var NOK 3 000.

Note 24

Nærstående parter forts.

(Alle tall i NOK 1.000)

2018	Eies av	Varesalg	Vare- og tjenestekjøp	Fordringer	Gjeld
Transaksjoner med morselskap og dets nærstående parter					
Laco AS	"Konsernspiss"	0	5.531	0	0
Fitjar Mekaniske Verksted AS	Laco AS (100 %)	8	20.189	0	552
Pelagia AS	Laco AS (50 %)	0	344	0	0
Austevoll Seafood ASA	Laco AS (55,55 %)	0	0	0	0
Hordafør AS	Pelagia AS (50 %)	61.137	25.315	13.246	2.425
Austevoll Laksepakkeri AS	Austevoll Seafood ASA (100 %)	1.768	129.317	138	13.276
Brødrene Birkeland Farming AS	Austevoll Seafood ASA (51,69 %)	0	0	0	0
Kobbevik og Furuholmen Oppdrett AS	Brødrene Birkeland Farming AS (100 %)	6.011	61.691	0	2.005
Transaksjoner med konsernets egne tilknyttede selskaper og IKE i datterselskaper					
Norskott Havbruk AS	Lerøy Seafood Group ASA (50 %)	171	0	166	0
Scottish Seafarms	Norskott Havbruk AS (100 %)	0	273.534	0	25.003
Seistar Holding AS konsern	Lerøy Seafood Group ASA (50 %)	0	91.263	0	2.562
Seafood Danmark AS konsern	Lerøy Seafood Group ASA (33,33 %)	68.543	1.160	3.120	0
Lerøy Sommarøy AS	Lerøy Seafood Group ASA (50 %)	0	24.134	0	0
Ocean Forrest AS	Lerøy Seafood Group ASA (50 %)	541	4.500	73	0
The Seafood Innovation Cluster	Lerøy Seafood Group ASA (20 %)	0	785	0	0
Norway Salmon AS	Lerøy Midt AS (20 %)	0	0	2.000	0
Romsdal Processing AS	Lerøy Aurora AS (50 %)	0	42.998	1.733	7.580
Kirkenes Processing AS	Lerøy Aurora AS (50 %)	245	20.426	10.266	864
Sørøya Isanlegg AS	Lerøy Norway Seafoods AS (44,7 %)	0	0	1.317	0
Holmen Fiske AS	Sørvær Kystfiskeinvest AS (34 %)	0	0	1.300	0
Vågen Fiskeriselskap AS	Sirevaag AS (49,9 %)	0	0	2.000	0
Itub AS	Lerøy Norway Seafoods AS (22,3 %)	0	10.300	0	183
Fryserienes Fôromsetning SA	Lerøy Norway Seafoods AS (23,5 %)	0	0	133	0
Båtsfjord Laboratorium AS	Lerøy Norway Seafoods AS (33,5 %)	0	0	20	0
Dragøy Grossist AS	Lerøy Nord AS (34 %)	0	0	141	8
Finnmark Kystfiske AS	Havfisk AS (48 %)	0	0	8.500	0
IKE i datterselskaper		0	0	20.485	0
Sum transaksjoner og mellomværender med alle identifiserte nærstående parter		138.424	711.487	64.638	54.458

IKE er en forkortelse for "ikke-kontrollerende eierinteresser".

Mottatt utbytte fra Norskott Havbruk AS i 2018 var NOK 242.200.

Mottatt utbytte fra Seistar Holding AS i 2018 var NOK 3 000.

Note 25

Hendelser etter balansedagen

Brann i Lerøy Seafood Group sitt smoltanlegg i Laksefjord i Finnmark

Den 27. januar 2019 brøt det ut brann i smoltanlegget i Laksefjord i Finnmark som resulterte i en tragisk hendelse. En ansatt i firmaet som utførte vedlikeholdsarbeidet omkom. Lerøy Seafood Group har etter hendelsen bistått, og vil bistå, politi og øvrige offentlige instanser for å finne årsaken. Anlegget var forsikret og arbeidet med gjenoppbygging er igangsatt. Arbeidet forventes å være ferdig i løpet av andre kvartal 2019. Konkret gikk det tapt 2,6 millioner smolt mellom 50 og 60 gram som var planlagt utsatt i sjø i april 2019.

Konsernet er kommet langt i arbeidet med å erstatte denne smolten. Det forventes i dag at en klarer å erstatte antallet, dog trolig med et noe senere utsettstidspunkt enn opprinnelig planlagt. Hendelsen har ingen påvirkning på status 31.12.2018, og balanseførte verdier i avlagt regnskap for 2018.

Styret har ikke kjennskap til andre vesentlige hendelser i perioden etter balansedagen og frem til tidspunktet for offentliggjøring av regnskapet som er av vesentlig betydning, eller som omfattes av opplysningsplikten iht. IAS 10.

Note 26

Nye IFRS-standarder

Konsernet har implementert følgende nye IFRS-standarder med effekt fra 1. januar 2018:

- IFRS 9 Finansielle instrumenter
- IFRS 15 Inntektsføring

IFRS 9 Finansielle instrumenter

IFRS 9 Finansielle instrumenter erstatter IAS 39 og omhandler klassifisering, måling og fraregning av finansielle eiendeler og forpliktelser, nye regler for sikringsbokføring og ny nedskrivningsmodell for finansielle eiendeler. Standarden stiller opp tre kategorier for klassifisering av finansielle instrumenter: amortisert kost, virkelig verdi over utvidet resultat (FVOCI) og virkelig verdi over resultat (FVPL).

Implementering av IFRS 9 Finansielle instrumenter medfører endring i konsernets regnskapsprinsipper. Den modifiserte retrospektive metoden er benyttet, hvor eventuelle effekter som følge av implementeringen av IFRS 9 føres via egenkapitalen den 1. januar 2018. De nye regnskapsprinsippene har imidlertid ikke medført noen beløpsmessige endringer i regnskapet. De nye regnskapsprinsippe beskrives i note 1 (Regnskapsprinsipper). IFRS 9 har medført noe utvidede noteopplysninger i note 12 (Finansielle instrumenter) sammenlignet med tidligere år.

IFRS 9 krever at kundefordringer tapsavsettes basert på forventet fremtidig kredittap. Konsernet har tilpasset sin tapsvurdering etter metodikken til IFRS 9 og anvender den forenklete metoden som måler forventet kredittap ved å beregne hele livsløpets forventede kredittap for alle kundefordringer. Dette resulterte ikke i endret tapsavsetning beløpsmessig.

Konsernet har inngått rentebytteavtaler, terminkontrakter og bunkersderivater i sikringsøyemed. Sikringsbokføring ble anvendt i 2017-regnskapet for de instrumentene som kvalifiserte for det i henhold til IAS 39. Konsernets risikostyring og sikringsdokumentasjon er i henhold til kravene i IFRS 9 og disse forholdene er derfor behandlet som kontinuerlig sikringsbokføring etter IFRS 9 i 2018-regnskapet. Det er ikke identifisert flere sikringsinstrumenter som kvalifiserer for sikringsbokføring i 2018. Det vises til note 1 for en redegjørelse av den regnskapsmessige behandlingen av konsernets finansielle instrumenter hvor kravene til sikringsbokføring er oppfylt.

IFRS 15 Inntekt fra kundekontrakter

Konsernet har implementert IFRS 15 Inntekt fra kundekontrakter fra 1. januar 2018. Den nye standarden erstatter IAS 11 Anleggskontrakter og IAS 18 Inntektsføring.

Etter IAS 11/IAS 18 var tidspunkt for innregning av inntekt basert på overføring av risiko og avkastning (risk and rewards). IFRS 15 definerer tidspunkt for innregning av inntekt som tidspunktet/tidspunktene for overføring av kontroll over varen eller tjenesten fra selger til kjøper, noe som innebærer blant annet at tidfesting av inntekter kan bli annerledes etter IFRS 15 sammenlignet med IAS 11/IAS 18. Kontroll er på generell basis overført når varen er levert til kunden i henhold til de avtalte Incoterms og det er ved dette tidspunktet salget inntektsføres. Forventede volumrabatter reduserer salgsinntekten og avsettes for løpende ved ethvert salg hvor dette er avtalt og presenteres som annen kortsiktig gjeld.

Selskapet har valgt å anvende den modifiserte retrospektive metoden som innebærer at eventuelle effekter som følge av implementeringen av IFRS 15 føres via egenkapitalen den 1. januar 2018 uten omarbeiding av sammenligningstall. Som det fremgår under, er det imidlertid konsernets vurdering at innføring av IFRS 15 ikke medfører beløpsmessige endringer i resultat eller balanse. Standarden oppstiller en del nye notekrav, som medfører noe mer utfyllende informasjon om konsernets inntektsstrømmer for 2018.

Konsernet har følgende tre segmenter: (1) Villfangst, (2) Havbruk, (3) Bearbeiding, salg og distribusjon. Konsernets salgsinntekter stammer i all hovedsak fra følgende områder:

- produksjon av atlantisk laks og ørret for konsum
- fiske etter hvitfisk (torsk, hyse, sei osv.) for konsum
- videreforedling og salg av ovennevnte arter

Konsernet har vurdert hvordan IFRS 15 påvirker regnskapet. Som utgangspunkt for vurderingen er fem sentrale elementer i IFRS 15. Nedenfor følger en oppsummering av disse vurderingene.

1. Identifisere kontrakter med kunder

Det må foreligge en rettslig bindende avtale mellom to eller flere parter som basis for inntektsføringen. Alle konsernets leveranser til kunder skjer i henhold til kontrakt.

2. Identifisere separate leveringsforpliktelser i kontraktene

Etter IFRS 15 skal det identifiseres separable leveringsforpliktelser i kontraktene som skal regnskapsføres særskilt. For at en leveringsforpliktelse skal kunne betraktes som separat, må kunden kunne nyttiggjøre seg det separable elementet uavhengig av andre varer eller tjenester i kontrakten. Det er ledelsen og styrets vurdering at det vesentligste av kontraktene som er inngått med kundene, ikke inneholder ytelser som er separable. Leveranseforpliktelsene i kontraktene kan likevel tenkes å bli oppfylt på ulike tidspunkter i form av delleveranser, men dette medfører etter konsernets vurdering ingen endring i forhold til gjeldende regnskapsmessig behandling.

3. Fastslå transaksjonsprisen

Transaksjonsprisen fremgår av kontraktene og er i de fleste tilfeller en funksjon av levert kvantum og avtalt pris (f.eks pris pr kg). Transaksjonsprisen skal også dekke direkte kostnader ved salget som blant annet distribusjon og avgifter. Det vil kunne forekomme variable elementer i kontraktene, f.eks. rabatter og returer. Rabattene vil i de fleste tilfellene være kjent på tidspunktet for overføring av kontroll til kunden og innebærer i liten grad skjønsmessige vurderinger i regnskapet. Returer/reklamasjoner forekommer også, f.eks. som følge av kvalitetsavvik. Konsernet gjør i dag avsetninger for returer basert på erfaringstall og konkret informasjon knyttet til de respektive leveransene. Konsernet leverer i stor grad ferskvarer, og returer vil derfor som regel være kjent kort tid etter at kunden har oppnådd kontroll over varen. Etter konsernets vurdering medfører derfor ikke den nye standarden noen vesentlige endringer med tanke på regnskapsmessig behandling av variable elementer.

4. Allokere transaksjonsprisen mellom separate leveringsforpliktelser

Allokering av transaksjonsprisen mellom separate leveringsforpliktelser anses ikke å være relevant, jf. punkt 2 ovenfor.

5. Resultatføre inntekt etter hvert som leveranseforpliktelsene er oppfylt

Det er konsernets vurdering at inntektene skal innregnes på leveranstidspunktet (point-in-time).

IFRS 16 Leieavtaler

IFRS 16 Leieavtaler har pliktig anvendelse for regnskapsår som starter 1. januar 2019 eller senere. Førtidig anvendelse er tillatt. Konsernet har besluttet at standarden ikke skal innføres før 1. januar 2019.

IFRS 16 vil medføre at nærmest alle leieavtaler skal balanseføres siden skillet mellom operasjonell og finansiell leasing opphører. Etter den nye standarden skal eiendelen (bruksrett) og forpliktelsen til å betale leie innregnes i regnskapet. Det er gitt unntak for kortsiktige leieavtaler og leieavtaler med lav verdi.

Regnskapsføringen for utleier vil i all hovedsak bli uforandret. Konsernets aktiviteter som utleier er uansett uvesentlige og vil ikke ha en vesentlig betydning på regnskapet.

Den nye standarden vil påvirke regnskapsførselen for leieobjekter som etter dagens regler behandles som operasjonelle leieavtaler. Leieavtaler som per i dag behandles som finansielle leieavtaler, vil bli påvirket i mindre grad.

Konsernet har foretatt en gjennomgang av alle leieavtaler fra de senere år i lys av den nye regnskapsstandard. Konsernet forventer å aktivere bruksretter med en samlet verdi på NOK 1 400 millioner per 1. januar 2019 og tilsvarende verdi på leieforpliktelser. I 2019 forventes det at EBITDA vil økes med NOK 275 millioner og EBIT med om lag NOK 30 millioner som en konsekvens av den nye regnskapsstandard.